

ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය

ප්‍රගති වාර්තාව - 2022
(ප්‍රවාහන අංශය)

07 වෙනි මහල, සෙන්සිටිවය - අදියර II,
බත්තරමුල්ල

**2023 - අයවැය විවාද කාරක සභාව සඳහා සකස් කරන ලද
2022 - ප්‍රගති වාර්තාව**

සැකසුම:

**සැලසුම් අංශය
ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය**

2022 නොවැම්බර්

ගරු ප්‍රවාහන අමාත්‍යතුමාගේ පණිවුඩය...

කාර්යක්ෂම, පරිසර හා මහජන හිතකාමී ප්‍රවාහන පද්ධතියක් බිහිකිරීමෙහිලා ඇප කැපවී ක්‍රියාකරන ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රගතිය දැක්වෙන වාර්ෂික ප්‍රගති වාර්තාව එළිදකින මේ මොහොතේ ඒ නිමිතිකොට මාගේ සුභාශිංසනය ඒ හා මුසුකරන්නේ හදිසි සතුටින් මෙන්ම එළඹෙන වර්ෂය තුළ අප අමාත්‍යාංශය තුලින් කළහැකි සහ කළයුතු කාර්යයන් පිළිබඳව ඉලක්කයන් හඳුනා රඳවාගෙනය.

යම් රටක ජන සංඛ්‍යාවය ඉහළ යාමේදී පොදු ප්‍රවාහන සේවාවද එයට සමගාමීව දියුණුවීම රටේ සංවර්ධනය මනින වැදගත් නිර්ණායකයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. නමුත් 1977 දී විවෘත වෙළඳපොළ ආර්ථිකය ඇති වීමත් සමඟ රාජ්‍ය අංශය මගින් පොදු ප්‍රවාහනයට ලැබෙන දායකත්වය අඩුවී පෞද්ගලික අංශය ප්‍රවාහනය සඳහා වැඩි වැඩියෙන් යොමු විය. ඒ හේතුවෙන් 1977 ට පසු බලයට පත් වූ සෑම රජයක්ම පෞද්ගලික ප්‍රවාහනය දිරි ගැන්වීම සඳහා විවිධ උත්තේජනයන් එනම් වාහන බලපත්‍ර ලබාදීම ඇතුළු විවිධ දිරිගැන්වීම් ලබා දුන් අතර එහි අතුරු ප්‍රතිපලයක් ලෙස යතුරුපැදි, ත්‍රිරෝද රථ, මෝටර් කාර්, සුබෝපහෝගී මෝටර් රථ අසාමාන්‍ය ලෙස ආනයනය ආරම්භ විය. එබැවින් වාර්ෂිකව විශාල විදේශ විනිමය ප්‍රමාණයක් රටෙන් පිටට ගලා ගිය අතර රටට දරාගත නොහැකි තරමට ඉන්ධන ආනයනය සඳහා වන පිරිවැය ඉහළ ගොස් ඇත. එය වාර්ෂිකව ඇ.ඩො. බිලියන පහක් පමණ වන අගයක් දක්වා වර්තමානය වන විට වර්ධනය වී ඇත.

කොවිඩ් 19, ගෝලීය වසංගත තත්ත්වයෙන් පසුව වර්තමානයේ උද්ගතව ඇති ඉන්ධන අර්බුදය හේතුවෙන් වාහන නඩත්තු කිරීම පිළිබඳ ගැටළුවකට මේ වන විට රටේ මධ්‍යම පන්තිය මුහුණ දෙමින් සිටී. මේ තත්ත්වය තුළ සිද්ධි පදනම් කරගෙන තීන්දු තීරණ ගැනීම නොව ප්‍රතිපත්තියක් වශයෙන් දුම්රිය, ලංගම සහ පෞද්ගලික ප්‍රවාහන සේවා ඇතුළු පොදු ප්‍රවාහනය සමස්ථයක් ලෙස සලකා වැඩි දියුණු කිරීම සිදුකළ යුතුය. එසේම ඩිසල් හා පෙට්‍රල් වාහන ආනයනය නොකිරීමට, විද්‍යුත් වාහන නිපදවීමට, එම වාහන නිෂ්පාදන අංශ උනන්දු කරවීමටත් රජය ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස තීරණය කර තිබේ. එසේම දැනටමත් පවතින ත්‍රිරෝද රථ 300ක් විද්‍යුත් ත්‍රිරෝද රථ බවට පරිවර්ථනය කිරීමටත් කටයුතු යොදා ඇත.

දැනට ඇතිවී තිබෙන විදේශ විනිමය අර්බුදය තුළ නඩත්තු කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ හා අමතර කොටස් මිලදී ගැනීම අභියෝගයක් වුවද පරිසර හිතකාමී ප්‍රවාහන පද්ධතියක් සහතික කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා නීති රීති සකස් කිරීම, පොදු ප්‍රවාහන පද්ධතිය කෙරෙහි ජනතා විශ්වාසය හා මහාමාර්ග පහසුකම් ඇති කිරීම සඳහා ඉහළ ප්‍රමිතියක් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම, මාර්ග තදබදය, මගී තදබදය හා මාර්ග අනතුරු අවම කිරීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු මාර්ගෝපදේශ හා නීති රීති හඳුන්වාදීම, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ප්‍රවාහන සේවා හා දුම්රිය සේවා පොදු කාලසටහනකට අනුව ඒකාබද්ධ ආකෘතියක් යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රවාහන සේවයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය E- Ticket ක්‍රමවේදය හඳුන්වාදීම, දුම්රිය හා බස් රථ නැවතුම්පළවල ආශ්‍රිත පොදු පහසුකම් හා ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීමට අදාළ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, දුම්රිය හා බස් රථ සේවාව සඳහා අවශ්‍ය දුම්රිය හා බස් රථ නඩත්තු කිරීම, බස් රථ නිෂ්පාදන හා ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රයට අදාළ දේශීය කර්මාන්ත පද්ධතියක් ගොඩනැගීම, තොරතුරු තාක්ෂණය මගින් මෝටර් රථ ලියාපදිංචිය ජනතාහිතකාමී, කාර්යක්ෂම, දූෂණයෙන් තොර ක්‍රියාවලියක් බවට පත්කිරීම යනාදී කාර්යභාරයන් රැසක් ඉටුකරමින් අමාත්‍යාංශ දැක්ම කරා අපි ගමන් කරන්නෙමු.

පවතින ප්‍රාග්ධන හිඟය හේතුවෙන් පොදු ප්‍රවාහනය වැඩිදියුණු කිරීමට ඉන්දියානු ණය යෝජනා ක්‍රමයක් ලබා ගැනීම සඳහා ඉන්දියානු රජය සමඟ සාකච්ඡා කෙරෙමින් පවතී.

වර්තමානයේ පොදු ප්‍රවාහන මාධ්‍යයන් සඳහා වන ඉල්ලුම අධිකවී ඇති අතර බස් සේවාවට සාපේක්ෂව දුම්රිය අතිශය වැදගත් ප්‍රවාහන මාධ්‍යයක් බවට පරිවර්තනය වී ඇත. නමුත් දුම්රිය හා පොදු ප්‍රවාහන අංශය, ලාභදායී නොවීමට ප්‍රධානතම හේතුවක් වන්නේ පිරිවැය නිරූපණය වන මිල ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය නොකිරීමයි. එබැවින් පොදු ප්‍රවාහනය ලාභදායී සේවාවක් ලෙස පවත්වාගෙන යාම අපහසු වී ඇත. එම නිසා පොදු ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස සාමාන්‍ය බස් ගාස්තුවෙන් තුනෙන් එකක් අඩුවෙන් දුම්රිය ගාස්තු තීරණය කිරීමට බලාපොරොත්තුවේ.

ඊට විසඳුමක් ලෙස රජය ආරම්භ කළ නව ප්‍රවාහන වැඩ සටහන 2022.06.15 දින සිට ක්‍රියාත්මක වේ. මේ යටතේ යළි ආරම්භ කළ Park and Ride හා City Bus ක්‍රමවේදය තුළින් ඉතා ඵලදායී සේවාවක් ඉටු වේ. මෙම ක්‍රමවේදය ඉන්ධන හිඟය සඳහා විසඳුමක් මෙන්ම ඉන්ධන වෙනුවෙන් දැරිය යුතු අධික පිරිවැය සඳහාද විසඳුමක් වේ. මෙමගින් කාර්යබහුල වේලාවන්හිදී කොළඹ නගරයට ඇතුළුවන පුද්ගලික රථවාහන ප්‍රමාණය විශාල වශයෙන් අඩුකර, නගරය තුළ අනවශ්‍ය වාහන තදබදයක් ඇතිවීමත්, ඉන්ධන දහනය වන ප්‍රමාණය අඩු කිරීමත් තුළින් පරිසර හිතකාමී ප්‍රවාහන සේවයක් සහතික කරනු ලැබ ඇත .

නව ප්‍රවාහන වැඩ පිළිවෙල යටතේ දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවද සිය සේවාවන් වැඩි කර ඇති අතර නව දුම්රිය වාර ආරම්භ කිරීම, දුම්රිය මැදිරි වැඩිකිරීම යනාදී කටයුතු මගින් මගීන් ප්‍රවාහනය කිරීමට පහසුකම් සලසා ඇත. “Jaffna Night Express” ලෙස වායුසමනය කරන ලද සුබෝපහෝගී දුම්රියක් ගල්කිස්ස සිට කන්කසන්තුරේ දක්වා සිකුරාදා දින වලදී ධාවන කිරීමටත් නැවත එය ඉරිදා රාත්‍රියේ දී කන්කසන්තුරේ සිට ගල්කිස්ස දක්වා ධාවනය කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකිරීමෙන් මහජනයාට වැඩි සේවාවක් ලබාදීමටත් කටයුතු ඇත.

විදේශීය හා දේශීය සංචාරකයන් ඉලක්ක කරගනිමින් 2022.08.13 දින සිට ආරම්භ කරන ලද “Ella Odyssey” දුම්රිය ඉහළ සංචාරක ආකාර්ශනයක් සහිතව ඉතා සාර්ථක ලෙස ක්‍රියාත්මක වන අතර බදුල්ල දක්වා ඇති ආකර්ශනීය නැරඹුම් ස්ථානවල දුම්රිය මද වේලාවක් නවතා මගීන්හට එම ස්ථාන නැරඹීමට අවස්ථාව සලසා දෙනු ලැබේ. සති අන්තයේ පමණක් ධාවනය වූ මෙම දුම්රිය අධික මගී ඉල්ලුම හේතු කොට ගෙන දෛනිකව ධාවනය කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සලසා ඇත.

මෙම අභියෝගාත්මක කාලසීමාව තුළදී හැකිතාක් දුරට ජනතාවට සේවය සලසමින් ප්‍රවාහන සේවය සලසාදීමට ක්‍රියාකල ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශයේ හා සියලු අනුබද්ධිත ආයතනවල නිලධාරී මහත්ම මහත්මීන්ට මාගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය පුදකරමි. වඩාත් ගුණාත්මක ප්‍රවාහන සේවයක් පවත්වාගෙන යාමට ඉදිරියේදීද ඔබ සැමගේ සහයෝගය අපේක්ෂාකරමි.

ආචාර්ය බන්දුල ගුණවර්ධන (පා.ම.)
ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍ය

ගරු ප්‍රවාහන රාජ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ පණිවුඩය.....

2023 වර්ෂය වෙනුවෙන් ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය මගින් එළිදක්වනු ලබන ප්‍රගති වාර්තාව සඳහා, ප්‍රවාහන රාජ්‍ය අමාත්‍යවරයා වශයෙන් සුභ පැතුම් එක් කිරීමට හැකි වීම සතුටට කරුණු කි.

මානව වර්ගයාගේ ක්‍රියාකාරකම් පහසු කරවීම උදෙසා බිහි වූ ප්‍රාථමික ප්‍රවාහන පද්ධතියේ ක්‍රමික විකාශනයන් තුළින් කාර්යක්ෂම හා සුවපහසු ප්‍රවාහන මාධ්‍යයන් ලොවට දායාද වූයේ මිනිසාගේ බුද්ධියේ මහිමයෙනි. යුරෝපයේ ඇති වූ කාර්මික විප්ලවයෙන් පසුව යටත් විජිතයක් වූ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සම්පත් යුරෝපය වෙත ගෙනයාම පහසු කරවීමට යුරෝපීයයන් විසින් ප්‍රවාහන පද්ධතියේ වර්ධනයක් ඇති කළ බව තොරහසකි. 1814 වර්ෂයේ සිට මෙරට දුම්රිය මාර්ග තැනීමත් 1864 වර්ෂයේ ප්‍රථම දුම්රිය ධාවනය ආරම්භ වීමත් තුළින් රාජ්‍ය අංශය ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රය සඳහා මැදිහත් වීම දක්නට ලැබුණි. 1907 වර්ෂයේ පෞද්ගලික බස් ධාවනය ආරම්භ වීම තුළින් මගී ප්‍රවාහන කටයුතු ද ආරම්භ වූ අතර බස් ධාවනය කෙරෙහි රාජ්‍ය අංශය මැදිහත් වන්නේ 1958 වර්ෂයේදී, එතෙක් පෞද්ගලික අංශය සතුව තිබූ බස් රථ ජනසතු කිරීමෙන් පසුව ය. එතැන් සිට මේ දක්වා මෙරට තුළ සිදු වූ රජයන් රාජ්‍ය ප්‍රවාහනය ශක්තිමත් කිරීමට පියවර ගනු ලැබීය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමට නම් ප්‍රවාහන පද්ධතිය ශක්තිමත් කළ යුතුම වන්නේ ය. මහජන සුභසිද්ධිය හා පොදු මගී අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම සඳහා ද ප්‍රවාහන පද්ධතියේ සංවර්ධනය නිරන්තරයෙන්ම සිදුවිය යුතුය. මේ සඳහා පවතින නියාමන ආයතනය වන්නේ ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය හා අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධිත ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය, මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව, ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනය, මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව හා සී/ස ලක්දිව ඉංජිනේරු සමාගමයි.

ජනතාවට සුවපහසු මගී ප්‍රවාහනයක් ලබා දීම රජයේ අරමුණ වන අතර භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා නව ක්‍රමෝපායන් අනුගමනය කරමින් ආදායම් උත්පාදනය කිරීම කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කර ඇත. සුවපහසු, කාර්යක්ෂම මගී ප්‍රවාහන සේවාවක් ලබා දීම සඳහා නවීන තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වා දිය යුතුව ඇත. මාර්ගගත ක්‍රමය ඔස්සේ සේවාලාභීන්ට කාලයත්, ශ්‍රමයත් ඉතිරි කර ගනිමින් සේවාවන් ලබා ගැනීමේ පහසුකම් තවදුරටත් වර්ධනය කර පොදු මගී ප්‍රවාහනයට ජනතාව ආකර්ෂණය කර ගැනීම මගින් පෞද්ගලික වාහන භාවිතය අඩු වී බල ශක්ති අර්බුදය හා විනිමය අර්බුදය විසඳීමට මහඟු පියවරක් වනු ඇත. ගෝලීය ආර්ථික අර්බුද හමුවේ විවිධ අභියෝගයන්ට මුහුණ දෙමින් කටයුතු කිරීමට සිදු වූව ද ජනතා කේන්ද්‍රීය තිරසාර ප්‍රවාහන පද්ධතියක් සහිත ශ්‍රී ලංකාවක් බිහි කිරීමට අප සියලුදෙනාම එකතු විය යුතුවන අතරම ඒ සඳහා සියලු දෙනාටම ශක්තිය හා ධෛර්ය ලැබේවායි ප්‍රාර්ථනය කරමි.

ලසන්ත අලගියවත්ත (පා.ම.)

ප්‍රවාහන රාජ්‍ය අමාත්‍ය

ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශ ලේකම්තුමාගේ පණිවුඩය...

ප්‍රවාහනය මිනිසාගේ ජීවිත හා කොතරම් බැඳී ඇති ද යන්න පසුගිය කාලයේ දී ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවට ප්‍රායෝගිකව ප්‍රත්‍යක්ෂ කර දැන ගත හැකි විය. කොවිඩ් 19 ගෝලීය වසංගත තත්ත්වය සමග ඇති වූ ආර්ථික අවපාතය හේතුවෙන් ඇති වූ ඉන්ධන හිඟය, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවාහන පද්ධතිය අඩපණ කළ අතර පොදු ප්‍රවාහන සේවා යම් මට්ටමකින් හෝ පවත්වා ගත හැකි විය. පෞද්ගලික වාහන, මෝටර් රථ, ත්‍රිරෝද රථ පමණක් නොව යතුරු පැදි පවා ධාවනය කළ නොහැකි වීම හේතුවෙන් මගී ජනතාව, පොදු ප්‍රවාහන සේවා එනම්, ශ්‍රී ලංගම හා ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය වෙත නැඹුරු විය. එම හේතුවෙන්

ඉතා විශාල ලෙස වැඩි වූ මගී ජනතාව වෙනුවෙන්, පැවති සම්පත් උපයෝගී කර ගනිමින් ශ්‍රී ලංගම හා ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය ලබා දුන් සේවාව ඉතා ප්‍රශස්ත විය. එබැවින්, වැඩි වූ මගී ප්‍රමාණයට සාපේක්ෂව සේවා තත්ත්වය ඉදිරියේදී ඉහළ නංවනු පිණිස අප විසින් සැලසුම් සකස් කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය වෙනුවෙන් නවීනතම දුම්රිය මැදිරි විශාල ප්‍රමාණයක් ඉන්දියාවෙන් ආනයනය කරන ලදී. මහව සිට ඕමන්තේ අතර දුම්රිය මාර්ගය සංවර්ධනය කිරීමට ද පොල්ගහවෙල සිට කුරුණෑගල හා මහව දක්වා දුම්රිය මාර්ගය ද්විත්ව මාර්ගයක් ලෙස වැඩි දියුණු කිරීමට ද කටයුතු යොදා ඇත. එමෙන්ම විදුලි දුම්රිය සේවයක් හඳුන්වා දීමටද කටයුතු සකස් කෙරෙමින් පවතී.

භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා දුම්රිය යොදා ගැනීමෙන් කාර්යක්ෂමතාව වැඩිවීම මෙන්ම මාර්ග තදබදය අවම කිරීමට ද හැකියාව ලැබෙන බැවින් ඉදිරියේදී දුම්රියෙන් භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ද පියවර ගෙන ඇත. එමෙන්ම නවීන පහසුකම් වලින් යුත් නව ගොඩනැගිල්ලක් යොදා ගනිමින් මධ්‍යම දුම්රිය පාලන කාර්යාලය ද අනෙකුත් මෙහෙයුම් කාර්යාල ද එක් ස්ථානයක ස්ථාපිත කිරීම සඳහා කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී. එමෙන්ම, රත්මලාන කර්මාන්ත අංශය වැඩි දියුණු කිරීමටත් දෙමටගොඩ ප්‍රදේශයේ නව දුම්රිය ධාවනාගාරයක් හා නව අංගනයක් ඉදිකිරීමටත් කටයුතු යොදා ඇත. එමෙන්ම සුහුරු ප්‍රවේශ පත් නිකුත් කිරීමේ යන්ත්‍ර හා ආසන වෙන් කිරීමේ පද්ධතිය නවීකරණය කිරීමේ කටයුතු ද විදුලි දුම්රිය සේවයක් හඳුන්වා දීමේ කටයුතු ද සකස් කෙරෙමින් පවතී.

එමෙන්ම ඉන්ධන මිල ඉහළයාමත් සමඟම මාකුඹුර බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානය මගින් සපයන Park & Ride පහසුකම සඳහා ඉල්ලුම අධික ලෙස වැඩි වී ඇත. ඒ අනුව රථවාහන තදබදය වැඩි ප්‍රවාහන මාර්ග හතක් ඉලක්ක කරගනිමින් වාහන නවතා තැබීමේ පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහාද පිඹුරුපත් සැකසෙමින් පවතී.

පොදු ප්‍රවාහන සේවය සඳහා නවීන තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම යටතේ ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ ක්‍රියාවලීන් ස්වයංක්‍රීයකරණය කිරීම, Google තාක්ෂණය ඔස්සේ පොදු ප්‍රවාහන සේවා තොරතුරු ලබා දීම, MyBus-SL යෙදවුම හඳුන්වා දීම, බස් රථ සඳහා GPS සවි කිරීම හා මාර්ගගත ආසන වෙන් කිරීම යනාදී කටයුතු සිදු කර ඇත.

වැඩිවන ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා නවීන තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගනිමින් ගුණාත්මක භාවයෙන් ඉහළ, මහජන හිතකාමී, ආරක්ෂිත, විශ්වාසනීය, පරිසර හිතකාමී හා කාර්යක්ෂම මගී හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය පද්ධතියක් ඇතිකරලීමට කැප වෙමු.

ආර්.ඩබ්.ආර්. ජේමසිරි
ලේකම්

පටුන

1.	ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය (ප්‍රවාහන අංශය)	1
1.1	විෂය පථය	1
1.2	කාර්යයන් හා කර්තව්‍යයන්	1
1.3	සුවිශේෂී ප්‍රමුඛතා	1
1.4	අදාළ ආයතනික හා නෛතික රාමුව	2
1.5	අභියෝග හමුවේ යළි පිබිඳෙන ප්‍රවාහනය	2
1.6	සංවර්ධන වැඩසටහන්	7
1.6.1	කොළඹ තදාසන්න දුම්රිය ව්‍යාපෘතිය	7
1.6.2	මහකොළඹ නාගරික ප්‍රවාහන ජාල වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ නගර සංවර්ධන උපාංගය	11
1.6.3	සහසර බස් නව්‍යකරණ වැඩසටහන	15
1.6.4	කුරුණෑගල දඹුල්ල හරහා හබරණ දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය	17
1.6.5	මහව සිට ඕමන්තේ දක්වා දුම්රිය මාර්ගය පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	18
1.6.6	m ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ පුනර්ජීවන වැඩසටහන	19
1.6.7	ශ්‍රී ලංගම සනීපාරක්ෂක පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	19
1.6.8	සුහුරු තාක්ෂණය භාවිතයෙන් මහජන සේවා කාර්යක්ෂම කිරීම	19
1.6.9	වෙනත් වැඩසටහන්	19
1.7	2022.09.30 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය	20
2.	ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව	21
2.1	හැඳින්වීම	21
2.2	සමස්ත විග්‍රහය	21
2.3	මෙහෙයුම් දර්ශක	22
2.4	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය (මාර්ග ජාලය)	23
2.4.1	දුම්රිය ඇණිය	23
2.4.2	සංඥා හා විදුලි සංදේශ පද්ධතිය	24
2.5	මූල්‍ය ප්‍රගතිය	25
3.	ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව	27
3.1	හැඳින්වීම	27
3.2	සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගතිය	28
4.	මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව	47
4.1	හැඳින්වීම	47
4.2	ආයතනයේ ආදායම් වියදම් සාරාංශය	49
4.3	2022 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කළ වැඩසටහන්	50
5.	ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය	63
5.1	හැඳින්වීම	63
5.2	ශ්‍රී ලංගමය විසින් සිදු කරනු ලබන ප්‍රධාන කාර්යයන්	63
5.3	ආයතනය විසින් සිදු කරන ලද ව්‍යාපෘතිවල විස්තර සහිතව මූල්‍ය ප්‍රගතිය හා භෞතික ප්‍රගතිය	65
5.3.1	මෙහෙයුම් තත්ත්වය	65
5.3.2	බස් රථ ධාවනය තුළින් ලබා ගෙන ඇති ප්‍රගතිය	66
5.3.3	අධිවේගී මාර්ග මෙහෙයුම් විස්තරය	66
5.3.4	බස් රථ ඇණියේ වර්ධනය හා බස් රථ පුනරුත්ථාපනය	67
5.3.5	ඉන්දියානු ණය යටතේ ශ්‍රී ලංගම මගීන් නව බස් රථ 500 ක් මිලදී ගැනීමේ ප්‍රගතිය	67
5.3.6	ශ්‍රී ලංගම සේවකයින්ගේ කාර්යක්ෂමතාවය සහ ඵලදායීතාවය වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් පුහුණු වැඩමුළු පැවැත්වීම	68
5.3.7	නව ඉන්ධන හල් ආරම්භ කිරීම හා ඉන්ධන හල් නවීකරණය	69
5.3.8	ශ්‍රී ලංගම තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය විසින් සිදු කළ ව්‍යාපෘති	70
5.3.9	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම	71
5.3.10	වෙනත් ව්‍යාපෘතීන්	71

5.4	2022 වර්ෂය සඳහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද මුදල් සාරාංශය (රුපියල් මිලියන).....	71
5.5	ශ්‍රී ලංගම මූල්‍ය තත්ත්වය වර්ධනයට ගෙන ඇති පියවරයන්.....	71
5.6	2022 වර්ෂය තුළ ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයට ඇති ප්‍රධාන අභියෝග සහ ගැටලු.....	72
5.7	2023 වර්ෂය සඳහා වන යෝජනා සහ වැඩසටහන්.....	75
6.	මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව.....	77
6.1	හැඳින්වීම.....	77
6.2	ආයතනයේ ප්‍රධාන කාර්යයන්.....	78
6.2.1	මෝටර් වාහන නව ලියාපදිංචිය සහ වාහන හිමිකම් පැවරීම ලියාපදිංචිය	78
6.2.2	රියදුරු බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම.....	79
6.2.3	වාහන වායු විමෝචන තත්ත්ව නියාමනය.....	79
6.3	2022 වර්ෂයට අදාළව ප්‍රතිපාදන නිදහස් කිරීම	80
6.4	දෙපාර්තමේන්තුවේ සමස්ත මූල්‍ය ප්‍රගතිය	81
6.5	මූල්‍ය කාර්යසාධනය.....	81
6.6	දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ළඟා කර ගත් ඉලක්ක	81
6.7	උපාය මාර්ග සැලැස්ම අනුව මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ නව ව්‍යාපෘති.....	81
7.	ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනය.....	83
7.1	හැඳින්වීම.....	83
7.2	ආයතනයේ ප්‍රධාන කාර්යයන්.....	83
7.3	වෛද්‍ය සහතික නිකුත් කිරීමේ ප්‍රගතිය.....	83
7.4	ව්‍යාපෘති සහ වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය	84
8.	සීමාසහිත ලක්දිව ඉංජිනේරු පුද්ගලික සමාගම.....	89
8.1	හැඳින්වීම.....	89
8.2	ප්‍රධාන කාර්යයන්	89
8.3	2022 වර්ෂය තුළ දී ආයතනය ලබා ඇති ප්‍රගතිය (භෞතික හා මූල්‍ය).....	90

1. ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය (ප්‍රවාහන අංශය)

දැක්ම

ශ්‍රී ලංකාව කලාපය තුළ ප්‍රමුඛතම මහජන කේන්ද්‍රීය ප්‍රවාහන පද්ධතිය සහිත රට බවට පත්කිරීම

මෙහෙවර

ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වයන් නගා සිටුවීම උදෙසා නව්‍යතම තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් භාවිතා කරමින් ඉතා උසස් ප්‍රවාහන යටිතල පහසුකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම, සංවර්ධනය සහ තිරසාරව පවත්වාගෙන යාම

1.1 විෂය පථය

මගී හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය, සංචාරක මගී පහසුකම්, අදාළ යටිතල පහසුකම්, සේවා ප්‍රමිතීන්, මාර්ග තදබද හා අනතුරු වලක්වා ගැනීමේ සමස්ත ප්‍රවාහන සේවය පොදු කාලසටහනකට ක්‍රියාත්මක වන ජනතා විශ්වාසය තහවුරු වන ප්‍රවාහන සේවයක් පවත්වා ගැනීම, ආයතනික ව්‍යුහය ශක්තිමත් කිරීම හා මහා මාර්ග හා දුම්රිය මාර්ග පදනම් කරගත් පරිසර හිතකාමී මෙන්ම මහජන හිතකාමී ප්‍රවාහන පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම.

1.2 කාර්යයන් හා කර්තව්‍යයන්

රජය මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ජාතික ප්‍රතිපත්තීන් මත පිහිටා “කාර්යක්ෂම හා පරිසර හිතකාමී පොදු ප්‍රවාහන පද්ධතියක් සඳහා ප්‍රවාහන ජාලය සංවර්ධනය කිරීම” සඳහා නියමිත නීති සහ අණපනත්වලට අනුකූලව ප්‍රවාහන විෂයයට අදාළ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, ජාතික අයවැය, රාජ්‍ය ආයෝජන හා ජාතික සංවර්ධන වැඩපිළිවෙල යටතේ ඇති ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම, අමාත්‍යාංශ විෂය පථයට අයත්වන මහජන සේවාවන් කාර්යක්ෂමව හා මහජන හිතකාමී අයුරින් ලබා දීම, නාස්තිය හා දූෂණය පිටු දකිමින් අමාත්‍යාංශයේ කාර්යභාරය ඉටු කිරීම සහතික කිරීමට ඉවහල් වන ආකාරයට නවීන කළමනාකරණ ක්‍රම හා තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් සියලු ක්‍රම සහ විධි ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සහ පහත දැක්වෙන දෙපාර්තමේන්තු, රාජ්‍ය සංස්ථා හා ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයන්හි විෂයයන් හා කාර්යයන් හා ඊට අදාළ ප්‍රතිපත්ති, වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘති සම්පාදනය කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, පසු විපරම් කිරීම හා ඇගයීම.

1.3 සුවිශේෂී ප්‍රමුඛතා

- 1) ආරක්ෂාකාරී සහ විශ්වාසනීය මගී ප්‍රවාහන සේවාවක් සැපයීම
- 2) පරිසර හිතකාමී ප්‍රවාහන පද්ධතියක් හඳුන්වාදීම
- 3) වාහන තදබදය අවම කිරීම සඳහා වාහන අංගන පිහිටුවීම
- 4) සෞඳ්ගලික ප්‍රවාහන සේවාවන් නියාමනය කිරීම
- 5) බස්රථ නිෂ්පාදන හා ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රයට අදාළ දේශීය කර්මාන්ත පද්ධතිය ගොඩනැගීම
- 6) නව දුම්රිය මාර්ග ඉදිකිරීම, පවතින දුම්රිය මාර්ග නඩත්තු කිරීම, පුළුල් කිරීම සහ ඊට අදාළව ඉඩම් පවරා ගැනීම සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය ඇතුළු සියලු කටයුතු

- 7) වරායන් වෙත දුම්රිය මගින් භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් ස්ථාපිත කිරීම හා පුළුල් කිරීම
- 8) මෝටර් රථ වාහන ලියාපදිංචි කිරීම සහ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම
- 9) රියදුරු බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම
- 10) මෝටර් රථ වාහනවලට අදාළ නීතිරීති සහ මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීම සහ නියාමනය කිරීම
- 11) හරිතාගාර වායු විමෝචනයන් අවම කිරීම සඳහා ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රයේ දායකත්වය උදෙසා උපායමාර්ගික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

1.4 අදාළ ආයතනික හා නෛතික රාමුව

දෙපාර්තමේන්තු, ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන හා රාජ්‍ය සංස්ථා	ක්‍රියාත්මක කළ යුතු නීති සහ අණ පනත්
ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව	දුම්රිය පනත (1950 අංක 18) ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනත (1991 අංක 37)
මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය	ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩල පනත (2005 අංක 27)
මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනය	මෝටර් රථ ප්‍රවාහන පනත (1951 අංක 14) ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනය පනත 1997 25)
සීමාසහිත ලක්දිව ඉංජිනේරු (පෞද්) සමාගම	

1.5 අභියෝග හමුවේ යලි පිබිදෙන ප්‍රවාහනය

රටක ආර්ථික ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධානතම සංඝටකයක් වනුයේ ප්‍රවාහනයයි. විධිමත් ප්‍රවාහන පද්ධතියකින් තොරව රටක සංවර්ධන ඉලක්කයන් කරා ලඟාවීම දුෂ්කර කාර්යයකි. නිෂ්පාදනය සඳහා අමු ද්‍රව්‍ය සපයා ගැනීමේ සිට නිෂ්පාදිත, වෙළඳපොළ වෙත යැවීම දක්වා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියම මෙන්ම ජනතාවගේ දෛනික කටයුතු සඳහා ද ප්‍රවාහනය අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි. සුවපහසු මෙන්ම, ඵලදායී හා ලාභදායී ප්‍රවාහන පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමත් ඒ තුළින් රටේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා දායකවීමත් ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශයේ වගකීම වේ. ඒ සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීමත් ඒවා ක්‍රියාත්මක කරවීමත්, අධීක්ෂණය හා පසුපරම් කිරීමත් ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය මගින් සිදු කෙරේ.

පශ්චාත් කොවිඩ් සමය තුළ ශ්‍රී ලාංකික ජනතාව මුහුණ දුන් ප්‍රධානම අර්බුදය වූයේ ඉන්ධන හිඟයයි. මේ හේතුවෙන් පුද්ගලික වාහන වලට පමණක් නොව පොදු ප්‍රවාහන සේවා අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සඳහා ද බලපෑමක් එල්ල වූ අතර විවිධ සීමාවන් යටතේ පොදු ප්‍රවාහන සේවා ජනතා අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් යම් මට්ටමකින් පවත්වා ගත හැකි විය. මෙම දුෂ්කර තත්ත්වය තුළ පවා ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව ලබා දුන් සේවය ප්‍රශස්ත විය. මෙතෙක් ප්‍රධානම දුම්රිය මගී ප්‍රවාහන කාණ්ඩය ලෙස පැවතී කොළඹ හා තදාසන්න කාර්යාල දුම්රිය සේවය ඉක්මවා දුර ගමන් සේවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රවණතාවන් දක්නට ඇත. මෙයට ප්‍රධානතම හේතුව වී ඇත්තේ පෞද්ගලික වාහන සඳහා ඉන්ධන ලබා ගැනීමේ අපහසුව මෙන්ම ඒ වෙනුවෙන් දරන්නට සිදු වන අධික පිරිවැයයි. ඉන්ධන මිල අනපේක්ෂිත ලෙස ඉහළ යෑමත් සමඟ ජනතාව විශාල වශයෙන් පොදු ප්‍රවාහන සේවා සඳහා යොමු වූ අතර එයින් දුර ගමන් සඳහා යෝග්‍ය ප්‍රවාහන මාධ්‍යය ලෙස දුම්රිය ප්‍රමුඛ වී ඇත.

2021 වර්ෂයේ අගෝස්තු 31 දක්වා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවේ මුළු අදායම රුපියල් මිලියන 1,919.03 වූ අතර 2022 වර්ෂයේදී එම කාලය තුළ රුපියල් මිලියන 5,145.75ක ආදායමක් ලැබී ඇත. ඒ අනුව මුළු ආදායමේ 168%ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරයි. මෙම වසරේ දුම්රිය ප්‍රවාහන කටයුතු සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත්වීම මෙන්ම දුම්රිය ගාස්තු වැඩිවීමට සාපේක්ෂව අනෙකුත් ප්‍රවාහන සේවා ගාස්තු ඉහළයාම හේතුවෙන් මගී ආකර්ෂණය දුම්රිය කෙරෙහි වැඩි වීම දුම්රිය ආදායම වැඩි වීම කෙරෙහි බලපෑ ප්‍රධානතම සාධකය වේ. එමෙන්ම අගෝස්තු මාසයේ සිට වැඩිවූ දුම්රිය ප්‍රවේශ පත්‍ර ගාස්තු හේතුවෙන් මාසික මගී ආදායම පෙර මාසයට වඩා 93% පමණ වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරයි.

2022 වර්ෂය තුළ ඉන්ධන මිළ ඉහළ යෑම හේතුවෙන් භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා ද ජනතාව විශාල ලෙස දුම්රිය වෙත නැඹුරුවී ඇති අතර දුම්රියෙන් සිදුකරන භාණ්ඩ ප්‍රවාහන කටයුතුවල සැලකිය යුතු ඉහළ යාමක් මෙම වසර තුළ දැකිය හැක. භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා දුම්රිය යොදා ගැනීමෙන් කාර්යක්ෂමතාව වැඩිවීම මෙන්ම මාර්ග තදබදය අවම කිරීමට ද හැකියාව ලැබෙන බැවින් ඉදිරියේදී දුම්රියයෙන් භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ද පියවර ගෙන ඇත.

2022 වර්ෂයේ අගෝස්තු 31 දක්වා මුළු වියදම රුපියල් මිලියන 20,158.75ක් වූ අතර මේ තුළ රුපියල් මිලියන 14,938.43ක් පුනරාවර්තන වියදම් වන අතර ප්‍රාග්ධන වියදම රුපියල් මිලියන 5,220.32 ක් වේ. පුනරාවර්තන වියදම්වල සිසු ඉහළ යාමට ඉන්ධන මිළගණන් ඉහළ යාම ප්‍රධාන සාධකය විය. දැනට පවත්නා මගී ප්‍රවාහන දුම්රිය මැදිරි 200 ක් ප්‍රතිසංස්කරණය හා නවීකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියට අමතර වශයෙන් තවත් මගී දුම්රිය මැදිරි 100 ප්‍රතිසංස්කරණය හා නවීකරණය කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ වී ඇත. තවද, අලුත් දුම්රිය මැදිරි 160 ක් ආනයනය කිරීමට කටයුතු සිදු කළ අතර මේ වන විට සාර්ථක ලෙස ධාවනය සඳහා යොදවා ඇත. ආනයනය කළ එම මැදිරි අතරින් වායුසමනය කළ මැදිරි යොදවා පළමු පන්තියේ සුබෝපහෝගී දුම්රිය කිහිපයක් ධාවනයට එක්කර ඇති අතර සම්පූර්ණයෙන් වායු සමනය කරන ලද නවීන බලවේග කට්ටල දෙකක් ද ධාවනයට එක්කර ඇත. තවද උඩරට දුම්රිය මාර්ගය සඳහා එන්ජින් 12 ක් මිල දී ගැනීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය හිමි වී ඇත. දුම්රිය සේවය කාර්යක්ෂම පවත්වාගෙන යාමට දුම්රිය මාර්ග පද්ධතිය නිසි ලෙස පවත්වා ගැනීම ඉතා වැදගත් කරුණකි. ඒ අනුව, මහව සිට ඕමන්තේ දක්වා කිලෝමීටර් 128 ක පමණ දුම්රිය මාර්ගය සංවර්ධනය කිරීමට ද පොල්ගහවෙල සිට කුරුණෑගල දක්වා කිලෝමීටර් 22 ක් ද කුරුණෑගල සිට මහව දක්වා කිලෝමීටර් 44 ක් ද වන දුම්රිය මාර්ගය ද්විත්ව මාර්ගයක් ලෙස වැඩි දියුණු කිරීමට ද කටයුතු යොදා ඇත. එමෙන්ම දකුණු පයාගල සිට අලුත්ගම දක්වා කිලෝ මීටර් 10.4 මාර්ගය ද්විත්ව මාර්ගයක් කිරීමේ කටයුතු ද සිදු කෙරෙමින් පවතී. සංඥා පද්ධතියේ වැඩිදියුණු කිරීම් ප්‍රමාදයන් අවම කරමින් කාර්යක්ෂම දුම්රිය සේවයක් ලබා දීම කෙරෙහි ඉතා වැදගත් සාධකයක් වන අතර කුරුණ සිට මීගමුව දක්වා ඉදිකළ ද්විත්ව මාර්ගය සඳහා නව විදුලි සංඥා පද්ධතියක් සවි කිරීම, වැල්ලව අංගනයේ පැවති යාන්ත්‍රික සංඥා ක්‍රමය වෙනුවට පූර්ණ අන්තර්බද්ධ වර්ණාලෝක සංඥා පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම, කුරුණෑගල සිට වැල්ලව දක්වා පැවති පැරණි ටැබ්ලට් ක්‍රමය ඉවත්කර කොට්ඨාශය තුළ එක වර දුම්රිය තුනක් ධාවනය කළ හැකි වර්ණාලෝක සංඥා ක්‍රමය ස්ථාපිත කිරීම මෙම වසර තුළ සිදු කළ ප්‍රමුඛ කාර්යයන් වේ. එමෙන්ම මහව සිට ඕමන්තේ දක්වා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ මහව සිට අනුරාධපුරය දක්වා නව දුම්රිය සංඥා පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීමට කටයුතු යොදා ඇත.

දුම්රිය කාර්යක්ෂමතාව වර්ධනය කිරීම සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ මූල්‍ය ආධාර යටතේ ක්‍රියාත්මක කොළඹ තදාසන්න දුම්රිය ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම, පුත්තලම් මාර්ගයේ මීගමුව දක්වා ඉදිකළ ද්විත්ව දුම්රිය මාර්ගය මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා විවෘත කිරීම, ගැටඹේ සරසවි උයන දුම්රිය මාර්ගයේ මූලික කටයුතු ආරම්භ කිරීම, ඇල්ල ඔඩ්සි දුම්රිය, අනුරාධපුර හා මහනුවර සුබෝපහෝගී දුම්රිය සේවා වැනි නව දුම්රිය සේවාවන් හඳුන්වා දීම හා තනි බලවේග කට්ටල ද්විත්ව දුම්රියයන් කර වැඩි දුම්රිය ප්‍රමාණයක් ධාවනය

කරවීම, නව අතුරු අයවැය යෝජනාවක් ලෙස දුම්රිය මගින් එලවළ හා පළතුරු ප්‍රවාහනය කිරීමේ මූලික කටයුතු ආරම්භ කිරීම යනාදිය මෙම වසර තුළ ක්‍රියාත්මක කළ ප්‍රධාන කාර්යයන් ලෙස හඳුනා ගත හැක. එමෙන්ම නවීන පහසුකම් වලින් යුත් නව කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලක් යොදා ගනිමින් මධ්‍යම දුම්රිය පාලන කාර්යාලය ද අනෙකුත් මෙහෙයුම් කාර්යාල ද එක් ස්ථානයක ස්ථාපිත කිරීම සඳහා කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී. එමෙන්ම රත්මලාන කර්මාන්ත අංශය වැඩි දියුණු කිරීමට දෙමටගොඩ ප්‍රදේශයේ නව දුම්රිය ධාවනාගාරයක් හා නව අංගනයක් ඉදි කිරීමට කටයුතු යොදා ඇත. එමෙන්ම සුහුරු ප්‍රවේශ පත් නිකුත් කිරීමේ යන්ත්‍ර හා ආසන වෙන් කිරීමේ පද්ධතිය නවීකරණය කිරීමේ කටයුතු ද විදුලි දුම්රිය සේවයක් හඳුන්වා දීමේ කටයුතු වල ද සැලසුම් කෙටුම්පත් කරමින් පවතී.

ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවට ආරක්ෂිත, සුවපහසු, විශ්වාසදායී මගී ප්‍රවාහන සේවයක් සාධාරණ ගාස්තු ක්‍රමයක් යටතේ පිරිනමමින් රාජ්‍ය අංශයේ දායකත්වය ලබමින් නැගී සිටින ජනතා හිතෛෂී ආයතනයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය හැඳින්විය හැකිය. මෙම ආයතනය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම ප්‍රදේශයක්ම ආවරණය වන පරිදි තම සේවා දියත් කරමින් ජනතාව සඳහා සේවාවන් රැසක් ලබා දේ. පාසැල් සේවා බස්රථ ධාවනය (සිසු සැරිය), ජාතික උත්සව අවස්ථාවල සිදුකරනු ලබන බස්රථ ධාවනය, උදෑසන ප්‍රථම හා රාත්‍රී අවසන් ගමන්වාර වර්ධනය කිරීම (නිසි සැරිය), ග්‍රාමීය මාර්ග සේවා සැපයීම (ගැමි සැරිය), ශ්‍රී ලංගම හා දුම්රිය ඒකාබද්ධ සේවය වඩාත් විධිමත් කරමින් ව්‍යාප්ත කිරීම, දුරකථන ඇමතුන් මගින් බස්රථවල ආසන වෙන් කර ගැනීමේ පහසුකම වර්ධනය කරගැනීම, වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර සේවා, සමාන්තර මගී සේවා, හදිසි බිඳ වැටීම් වලදී ශ්‍රී ලංගම සේවා, මහරගම අපේක්ෂා රෝහල වෙත විශේෂ බස් රථ සේවාවක් ආරම්භ කිරීම, "බස් පුස්තකාල" ව්‍යාපෘතිය, "Park & Ride" බස් රථ ව්‍යාපෘතිය යනාදිය ශ්‍රී ලංගමය මගින් ලබාදෙන ප්‍රධාන සේවාවේ.

2022 වර්ෂය නව්‍යතාවයකින් යුතුව සිය ධාවන කටයුතු ආරම්භ කළ අතර ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් මාසය දක්වා කාලය තුළ කිලෝ මීටරයකට රුපියල් 75 - 76ක් අතර සාමාන්‍ය ආදායමක් අපේක්ෂා කරන ලදී. හදිසියේ ඇතිවූ ඉන්ධන හිඟය හේතුවෙන් ජනතාවට සිය පෞද්ගලික වාහන වල ගමන් බිමන් යාමේ හැකියාව අහිමි වූ අතර බොහෝ පිරිස් පොදු ප්‍රවාහන සේවා වෙත නැඹුරුවීම හේතුවෙන් මාර්ගස්ථ ආදායම කිලෝ මීටරයකට රුපියල් 111ක් වැනි ඉහළ අගයක් දක්වා වැඩිවිය.

රියදුරු සහ සහායක හිඟය හා බස්රථ නොමැතිකම මත මෙම වර්ෂය මුල වනවිට නැවති තිබූ එළදායි සේවා හඳුනාගැනීමත් ඒවා මෙම වර්ෂය තුළ ක්‍රමානුකූලව ආරම්භකිරීම මගින් ජනතාවගේ ප්‍රවාහන පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම හා ශ්‍රී ලංගම මාර්ගලේඛණ ආදායම ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා කටයුතු යොදා ඇත. මේ යටතේ සෑම ප්‍රාදේශීයයක්ම ආවරණය වන පරිදි මසකට බස්රථ 10 බැගින් මෙම සේවාවට අළුතින් එක් කිරීමට නියමිතය. 2022 වර්ෂය තුළ බස්රථ 200 ක් ධාවනය සඳහා යොදවා ඇති අතර නව බස් රථ 305 ක් සඳහා ලැබී ඇති යෝජනා අනුමැතිය සඳහා ගමනා ගමන කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. අර්බුද සහිත කාල පරිච්ඡේදය තුළ මගීන්ට ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම සඳහා ශ්‍රී ලංගමය විසින් විශාල කැපකිරීමක් හා උත්සාහයක් දරා ඇත. ඒ යටතේ ඩිපෝ මට්ටමින් දැනට පවතින ගමන් වාර ප්‍රමාණය හා ධාවනය කරන බස් රථ ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. එමෙන්ම පාසැල් පැවැත්වෙන දිනයන්හි පාසල් ළමුන් ප්‍රවාහනය සඳහා නව පාසල් බස් රථ යෙදවීම, අන්තර් පලාත් දුර ගමන් සේවා සඳහා මඟී අවශ්‍යතාවයට අනුව ප්‍රමාණවත් බස් රථ යෙදවීම, අධිවේගී මාර්ගයේ බස් රථ ධාවනය සඳහා මඟී අවශ්‍යතාවය අනුව අවශ්‍ය අධිවේගී බස් රථ යෙදවීම, දිවයින පුරා පිහිටි බස්රථ ගාල්වල බස්රථ ධාවන කටයුතු නිසි පරිදි සිදු වන ආකාර නිරීක්ෂණය කිරීම හා අධීක්ෂණය ප්‍රාදේශීය ධාවන කළමනාකරුවන්ට පැවරීම යනාදී පියවර ගෙන ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවාහන මාධ්‍යයන් නියාමනය කිරීම සහ බස්රථ මගීන් මගී ප්‍රවාහනය කිරීමට අදාළ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව රජයට උපදෙස් දීම සහ එම ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවේ යෙදවීම පිණිස 1991 අංක 37 දරන ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතින් ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව පිහිටුවා ඇත. ජාතික ගමනාගමන

කොමිෂන් සභා පනත මගින් පැවරී ඇති බලතල හා කර්තව්‍යයන්ට අනුකූලව ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවට කාර්යක්ෂම, ඉහල ප්‍රමිතියකින් යුත් පරිසර හිතකාමී, සුවපහසු ප්‍රවාහන සේවාවක් ලබාදීම සහ ප්‍රවාහනයට නූතන ප්‍රවේශයක් ඇති කිරීම සඳහා විවිධ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

පාසල් දරුවන් ප්‍රවාහනය සඳහා පමණක් වෙන් වූ “සිසු සැරිය” ආර්ථිකමය වශයෙන් ලාභදායී නොවන පාසල් බස් රථ සේවය පවත්වාගෙන යාම. නිසි ප්‍රවාහන පහසුකම් නොමැති ගම්බද ජනතාව වෙනුවෙන්ම ආරම්භ කරඇති “ගැමි සැරිය” සේවය හා රාත්‍රී අවසන් ගමන් වාරය හා අලුයම ප්‍රථම ගමන් වාරය ඇතුළත් නිසි සැරිය සේවය, සමාජීය සුභසාධනය වෙනුවෙන් ඔවුන් විසින් දියත් කරන ප්‍රධාන සේවා වේ. මාර්ග හා ගමන්වාර සඳහා “ගැමි සැරිය” සහ “නිසි සැරිය” යන ව්‍යාපෘති ආරම්භ කර ඇත. සහන ගාස්තු ක්‍රමයක් යටතේ ක්‍රියාත්මක කෙරෙන මෙම “සිසු සැරිය” පාසල් බස් රථ ව්‍යාපෘතිය, පාසල් දරුවන්ටම වෙන්වූ වඩාත් විශ්වාසනීය, ආරක්ෂාකාරී ප්‍රවාහන සේවාවක් වේ. කිසිදු බස් රථ සේවාවක් ක්‍රියාත්මක නොවන, සමාජයීය වශයෙන් බස් රථ සේවාවක් අවශ්‍ය වුවද ආර්ථිකමය ලාභ නොලබන මාර්ග බැවින් මගී ප්‍රවාහනය සඳහා ධාවකයින් ඉදිරිපත් නොවන ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල වෙසෙන ජනතාවට ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම සඳහා “ගැමි සැරිය” ව්‍යාපෘතිය ද රාත්‍රී කාලයේ හා අළුයම කාලයේ පොදු ප්‍රවාහන බස් රථ සේවාව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම දිරිමත් කිරීම සඳහා “නිසි සැරිය” ව්‍යාපෘතිය ද ක්‍රියාත්මක වේ..

මීට අමතරව, බස්නැවතුම්පොළ නඩත්තු කිරීම හා බස් පර්යන්ත මෙහෙයුම් ව්‍යාපෘතිය, බස් රථ සේවක පිරිස් ලියාපදිංචිය හා පුහුණු කිරීම, ප්‍රවාහන ඉල්ලුම් හා සේවා තත්ත්ව සමීක්ෂණ, දුරගමන් සේවා සීමිත නැවතුම් සංඥා පුවරු සවිකිරීම, ශ්‍රී ලංගම හා පෞද්ගලික බස් රථ සඳහා ඒකාබද්ධ කාලසටහන් සකස් කිරීම, බස් ගාස්තු සංශෝධනය සහ ගාස්තු විෂමතා ඉවත් කිරීම, ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ බලශක්ති අවශ්‍යතාව සඳහා සුර්යපැනල සවිකිරීම, නාගරික ප්‍රවාහනය සැලසුම් කිරීම, ජාතික ප්‍රවාහන සංඛ්‍යාලේඛන වාර්තාව සකස් කිරීම යනාදිය ප්‍රමුඛ වැඩසටහන් ලෙස ක්‍රියාත්මක විය. පොදු ප්‍රවාහන සේවය සඳහා නවීන තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම යටතේ ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ ක්‍රියාවලීන් ස්වයංක්‍රීයකරණය කිරීම, Google (ගූගල්) තාක්ෂණය ඔස්සේ පොදු ප්‍රවාහන සේවා තොරතුරු ලබා දීම, MyBus-SL යෙදවුම හඳුන්වා දීම, බස් රථ සඳහා GPS සවි කිරීම හා මාර්ගගත ආසන වෙන් කිරීම යනාදී කටයුතු සිදු කර ඇත.

සැමට සුරක්ෂිත මාර්ග පද්ධතියක් යන දැක්ම මුල් කරගනිමින් මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව පිහිටුවා ඇති අතර “නිරසර සංවර්ධනය උදෙසා මාර්ග අනතුරු වලින් තොර සමාජයක් බිහි කිරීම” මෙහි මෙහෙවර ප්‍රකාශය වේ. මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව, “ජාතික ප්‍රවාහන සුරක්ෂාව පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව” ලෙස ස්ථාපිත කිරීමට අදාළ අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇති අතර ඊට අදාළ පනත් කෙටුම් පත සකස්කර නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට යොමුකර ඇත. එමෙන්ම 2021 - 2025 කාල සීමාව සඳහා මාර්ග අනතුරු අවම කිරීම සඳහා අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පස් අවුරුදු ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කර අවසන් කර ඇත. රුපියල් මිලියන 150 ක වටිනාකමකින් යුතු ලේසර් වේගමාපක, අඳුරු විදුරු පරීක්ෂා කිරීමේ ලුම්නස් මීටර්, ශබ්දය පරීක්ෂා කිරීමේ මීටර් යනාදී තාක්ෂණික උපකරණ ශ්‍රී ලංකා රථවාහන පොලීසියට ලබා දීමට කටයුතුකර ඇත. එමෙන්ම මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතා කර රිය ධාවනය කරන රියදුරන් හඳුනා ගැනීමේ උපකරණ කට්ටල මිල දී ගැනීමට අවශ්‍ය රුපියල් මිලියන 10ක් ශ්‍රී ලංකා පොලීසියට ලබා දී ඇත.

රථවාහන ප්‍රමාණය සහ ඒවායේ ලක්ෂණ සහ සංයුතිය, මාර්ග අනතුරු/ මරණ, මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ දේශීය හා ජාත්‍යන්තර සංඛ්‍යා ලේඛන පිළිබඳව පරිගණක දත්ත ගබඩාවක් පවත්වා ගෙන යාම, මාර්ග ආරක්ෂාව විෂය පිළිබඳ අන්තර්ජාල පහසුකම් සහිත පුස්තකාලයක් පවත්වාගෙන යාම, මාර්ග ආරක්ෂාව සම්බන්ධිත විෂයන් පිළිබඳව පර්යේෂණ වලට ආධාර කිරීම, ජ්‍යෙෂ්ඨතා ආයතන හා සම්බන්ධතා පැවැත්වීම හා පළපුරුදු විශේෂඥ දැනුම හුවමාරු හුවමාරු කරගැනීම, මාර්ග ආරක්ෂාව සහ සම්බන්ධිත විෂයානුබද්ධ ව්‍යාපෘති කෙරෙහි වගකීම දරණ රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන වලට දැනුම හා තොරතුරු ලබාදීම, මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ව්‍යාපෘති

සැකසීම හා ක්‍රියාවට නැංවීම, රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන තුළ මාර්ග ආරක්ෂාව සම්බන්ධිත කාර්යයන් සම්බන්ධීකරණය කිරීම, හඳුනා නොගත් වාහන වලින් අනතුරට පත් තැනැත්තන්ට සහ මියගිය අය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රදානයන් සිදු කිරීම, මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ කටයුතු සඳහා මූල්‍යමය හා වෙනත් සහය ලබා ගැනීම සහ මාර්ග ආරක්ෂාව හා සම්බන්ධිත ප්‍රතිපත්තීන් හා ව්‍යාපෘති පිළිබඳව රජයට උපදෙස් ලබා දීම මෙම ආයතනයෙහි ප්‍රමුඛ කාර්යයන් වේ.

ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ හා පුද්ගලික බස් හිමියන්ගේ අඛණ්ඩ වන මගී බස් රථ සහනදායී මිලකට උසස් තත්ත්වයෙන් අලුත්වැඩියා කොට ධාවනයට එක් කිරීම සඳහා 2001 වර්ෂයේ පිහිටුවන ලද ලක්දිව ඉංජිනේරු සමාගම, ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය සතු ආයතනයකි. අක්කර 24 ක භූමි ප්‍රදේශයක පිහිටා ඇති මෙහි කම්හල් ගොඩනැගිලි රාශියක් පිහිටා ඇත. එහි ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයට අයත් අඛණ්ඩ හා අනතුරුවලට ලක් වූ බස් රථවල බොඩි අලුත්වැඩියාව සිදු කරනු ලබන අතර, නව ව්‍යාපෘතියක් ලෙස රජයට අයත් වාහන සඳහා සේවා සැපයීම් ද සිදු කරනු ලබයි. 2001 වර්ෂයේ සිට 2021 වර්ෂය තෙක් බස් බොඩි අලුත්වැඩියාව පමණක් සිදුකළ මෙම ආයතනය 2021 වර්ෂයේදී රජයට අයත් සියළු වාහන වල අලුත්වැඩියාවන් හා සේවා සැපයීම් සිදු කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. ඒ අනුව එක් අංශයක ශ්‍රී ලංගම බස් රථ වල බොඩි අලුත්වැඩියාවන් සිදු කරන අතර, නවීන යන්ත්‍ර උපකරණ වලින් සමන්විත වාහන සේවා මධ්‍යස්ථානය අනෙක් අංශයේ ක්‍රියාත්මක වේ. පෙර වර්ෂවල මසකට බස් බොඩි 08 -10 ත් අතර ප්‍රමාණයක් අලුත්වැඩියා කළ අතර මෙම වර්ෂයේ එය 12 - 15 ත් අතර ප්‍රමාණයක් දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත. අංගන භූමියේ වල් බිහි වෙමින් පැවති ප්‍රදේශ පිරිසිදු කොට එහි ඇති ගොඩනැගිලි යලි භාවිතයට ගෙන නිෂ්පාදන ධාරිතාව වැඩි කොට ඇති අතර, නව යන්ත්‍රෝපකරණ මිල දී ගෙන නිෂ්පාදන කටයුතු වේගවත් කොට ඇත. මෙතෙක් කල් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් මුදල් ලබා ගෙන සේවක වැටුප් හා වෙනත් ගෙවූ අතර වර්තමානයේ දී ඒ සඳහා කිසිදු මුදලක් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් නොගෙන ආයතනයේ නිෂ්පාදන ආදායමෙන්ම සියලු වියදම් දරනු ලබයි. ඉදිරියේ දී ශ්‍රී ලංගම බස් බොඩි සකස් කිරීමට අමතරව බස් රථ කොටස් එකතු කොට නව බස් රථයක් සකස් කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතී. වාහන සේවා සැපයීමේ මධ්‍යස්ථානය තුළින් වසර ගණනාවක් තිස්සේ භාවිතයට නොගෙන තිබූ රජයට අයත් ආයතන වල වාහන නියමිත ප්‍රමිතියට අනුව අලුත්වැඩියා කොට එම ආයතනය වෙත ධාවනය සඳහා ලබා දෙන ලදී. එමඟින් ඔවුන්ටද නව වාහන මිලදී ගැනීමට දැරිය යුතු වියදම්ද අවම වී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රමුඛයා වෙමින් සියලුම රියදුරු බලපත්‍ර අපේක්ෂකයන්ට අධ්‍යාත්මික හා ගුණාත්මක වෛද්‍ය පරීක්ෂණ සිදුකර ශාරීරික හා මානසික යෝග්‍යතාවය පිළිබඳ සහතික කිරීම අරමුණු කොට 1997 අංක 25 දරණ පාර්ලිමේන්තු පනත මගින් රාජ්‍ය ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයක් ලෙස ස්ථාපිත කරන ලද ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනය කොළඹ පිහිටි ප්‍රධාන කාර්යාලය සහ දිවයින පුරා පිහිටි දිස්ත්‍රික් කාර්යාල 25 කින් සමන්විත වේ. ස්ථීර සේවක සංඛ්‍යාව 379 කි. බර වාහන රියදුරන්, සැහැල්ලු වාහන රියදුරන්, රියදුරු පාසැල් වලින් පුහුණුව ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂිත සියලු දෙනා, ගරු අධිකරණය, ශ්‍රී ලංකා ගමනා ගමන මණ්ඩලය, මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අධිකාරිය ඇතුළු වෙනත් බාහිර ආයතන මගින් යොමුකරන රියදුරන්ගේ වෛද්‍ය පරීක්ෂණ සිදුකර ඔවුන්ගේ යෝග්‍යතාවය සහතික කොට වෛද්‍ය සහතික නිකුත් කිරීම මෙම ආයතනයේ ප්‍රධාන කාර්යය වන්නේය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රයට අදාළව පිහිටුවා ඇති මෙම සියලු ආයතන සම්බන්ධීකරණය ද ඒවායේ කටයුතු සඳහා මාර්ගෝපදේශනය ද එම කටයුතු අධීක්ෂණය ද කරමින් ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රයේ නියමුවා ලෙස ප්‍රශස්ත කාර්යභාරයක් සිදුකරමින් සිටී.

1.6 සංවර්ධන වැඩසටහන්

ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රයේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම තුළින් වඩා කාර්යක්ෂම සේවාවක් ලබාගැනීම අරමුණු කර ගනිමින් දේශීය හා විදේශීය අරමුදල් භාවිතයෙන් ව්‍යාපෘති කීපයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

1.6.1 කොළඹ තදාසන්න දුම්රිය ව්‍යාපෘතිය

ප්‍රවාහන ව්‍යාපෘති සකස් කිරීම සඳහා වන පහසුකම් යටතේ දුම්රිය මගීන් මගී ප්‍රවාහනයේ ආංශික දායකත්වය 5% සිට 10% දක්වා වැඩිකිරීමේ අරමුණින් දුම්රිය සේවය වැඩිදියුණු කිරීමේ ප්‍රධාන පියවරක් ලෙස කොළඹ තදාසන්න ප්‍රදේශය ආවරණය කරනු ලබන ප්‍රධාන දුම්රිය මාර්ග හතරෙහි (මුහුදුබඩ, කැලණිවැලි, පුත්තලම් සහ ප්‍රධාන මාර්ග), මාර්ග පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ආසියානු සංවර්ධන බැංකු (ADB) ණය යටතේ මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

ව්‍යාපෘතිය ප්‍රධාන කොටස් දෙකකින් සමන්විතය.

- (1) ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේ තාක්ෂණික සහාය (Technical Assistance for Transport Project Preparatory Facilities)
- (2) දුම්රිය කාර්යක්ෂමතා වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (Railway Efficiency Improvement Project)

1.6.1.1 ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේ තාක්ෂණික සහාය

කොළඹ නගරයේ සහ තදාසන්න ප්‍රදේශ වල දිනෙන් දින ඉහළ යන මාර්ග තදබදයට විසදුමක් ලෙස මගී ජනතාවගේ ප්‍රවාහන පහසුකම් සපුරාලීම සඳහා ලබාදිය හැකි තිරසාර, ලාභදායී හා පරිසර හිතකාමී විසදුම ලෙස දුම්රිය ප්‍රවාහන සේවය සංවර්ධනය කළයුතු බවට රජය ගත් තීරණයකට අනුව, ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය හා එක්ව කොළඹ තදාසන්න දුම්රිය ව්‍යාපෘතිය, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව මගින් සපයන අරමුදල් මගින් 2016 ජූලි මස ආරම්භ කරන ලදී.

කොළඹ තදාසන්න ප්‍රදේශයට ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය ජාලයේ පහත සඳහන් දුම්රිය මාර්ගයන් ඇතුළත් වේ.

- ප්‍රධාන මාර්ගයේ කොළඹ සිට රඹුක්කන දක්වා (කි.මී. 85)
- වෙරළබඩ මාර්ගයේ කොළඹ සිට දකුණු කළුතර දක්වා (කි.මී. 45)
- කැලණිවැලි මාර්ගයේ මරදාන සිට අවිස්සාවේල්ල දක්වා (කි.මී. 65)
- පුත්තලම් මාර්ගයේ රාගම සිට මීගමුව දක්වා (කි.මී. 30)

ඒ යටතේ කොළඹ තදාසන්න දුම්රිය ව්‍යාපෘතියේ පූර්ව ශක්‍යතා අධ්‍යයනය ඩොලර් මිලියන 1 ක වියදමින් සිදුකර ඇති අතර (2016 - 2017) එය මූල්‍ය ප්‍රදානයක් ලෙස ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව විසින් ලබා දී ඇත. එම අධ්‍යයනය හරහා පානදුර සිට වේයන්ගොඩ දක්වා දුම්රිය විදුලිකරණය පිළිබඳවත් මරදාන සිට අවිස්සාවේල්ල දක්වා කැලණිවැලි දුම්රිය මාර්ග සංවර්ධනයේදී සැලකිය හැකි විකල්ප අධ්‍යයනය හා ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය සඳහා සුහුරු (smart) ප්‍රවේශ පත්‍ර ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ඇති ශක්‍යතා තක්සේරු කිරීම සඳහා ඇගයීමක් සිදු කර ඇත.

කොළඹ තදාසන්න දුම්රිය ව්‍යාපෘතිය යටතේ ප්‍රධාන මාර්ගයේ කොළඹ සිට රඹුක්කන දක්වාත්, වෙරළබඩ මාර්ගයේ කොළඹ සිට දකුණු කළුතර දක්වාත්, කැලණිවැලි මාර්ගයේ මරදාන සිට අවිස්සාවේල්ල දක්වා හා පුත්තලම් මාර්ගයේ රාගම සිට මීගමුව දක්වාත් විදුලි දුම්රියද ධාවනය කළ හැකි පරිදි නවීන දුම්රිය මාර්ග පද්ධතියක්, සංඥා පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම හා දුම්රිය ස්ථාන නවීකරණය කර ඉදිකිරීම සඳහා වන සවිස්තරාත්මක සැලසුම්, ප්‍රසම්පාදන ලියවිලි පිළියෙල කර 2021.04.31 දිනට අවසන් කර ඇත.

මේ යටතේ ඉහත මාර්ග සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය දුම්රිය මාර්ගය දෙපස අනවසර පදිංචිකරුවන් නැවත පදිංචි කර ඉඩ ලබාගැනීම වෙනුවෙන් සිදුකෙරෙමින් පවතින පහත කාර්යයන් තව දුරටත් ඉදිරියට සිදු කරමින් පවතී.

- I. ශක්‍යතා අධ්‍යයනය හා සවිස්තරාත්මක නිර්මාණ සැකසීම අවසන් කර ඇති කැළණි වැලි මාර්ගය මාර්ගය, පුත්තලම් මාර්ගය, මුහුදුබඩ මාර්ගය හා ප්‍රධාන මාර්ගය යන දුම්රිය මාර්ග දෙපස තාවකාලික නිවාස වල අනාරක්ෂිතව පදිංචිවී සිටින පවුල් 3000 ක් සඳහා ආරක්ෂිත ස්ථාවර නිවාස වල පදිංචි කරවීම.
- II. කැළණි වැලි දුම්රිය මාර්ගය වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩ සටහනේ අදියර 01 හි ii වන කොටස වන මාලිගාවත්ත ලෝකෝ මංසන්ධියේ සිට සිව්ලී පටුම දක්වා ඉදිකිරීම් පටයෙහි බලපෑමට ලක්වන නිවාස ඒකකයන්හි පදිංචිකරුවන් නැවත පදිංචි කිරීම

දේශීය අරමුදල් මගින් ක්‍රියාත්මක වන මෙම ව්‍යාපෘතියේ වටිනාකම ඇ.ඩො මි. 9.6 ක් වන අතර ව්‍යාපෘතියේ කාල පරාසය 2016 සැප්තැම්බර් - 2023 ජුනි දක්වා වේ.

සමුච්චිත මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය

ආරම්භක වර්ෂයේ සිට 2022.09.30 දක්වා	ලබා දුන් ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (2022.09.30 දිනට)		භෞතික ප්‍රගතිය (2022.09.30 දිනට)	
		%	රු.මි.	%	විස්තරය
2022.09.30	5,410.00	61.13	3,307.15	59.14	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙන් මිලදී ගත යුතු මුළු නිවාස ඒකක 1244 න් නිවාස ඒකක 694 ක් මේ වන විටත් ලැබී ඇති අතර, ඉතිරි නිවාස ඒකක 550 ඉදිරියේදී ව්‍යාපෘතිය වෙත ලබා දීමට නියමිතව ඇත.

ව්‍යාපෘතියේ නිමැවුම

කැළණිවැලි දුම්රිය මාර්ග රක්ෂිතයේ පදිංචිකරුවන් නැවත පදිංචි කර දුම්රිය මාර්ග සංවර්ධනයට අවශ්‍ය දුම්රිය රක්ෂිත මාර්ග පටය නිදහස් කර ගැනීම.

2022 වසරේදී ව්‍යාපෘතියේ අපේක්ෂිත ඉලක්ක ලඟා කර ගත නොහැකි වූ නම් ඒ පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීම

2020 - දෙවන කාර්තුවේ සිට 2022 - මුල් කාර්තුව තෙක් ඇතිවූ COVID-19 වසංගතයේ බලපෑම, 2022 වර්ෂයේ දෙවන කාර්තුවේදී ඇතිවූ ආර්ථික බලපෑම මත ප්‍රවාහනය සඳහා ඉන්ධන හිඟවීම සහ 2022 වර්ෂයේ තෙවන කාර්තුව සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබා නොදීම නිසා පහත කාර්යයන් ප්‍රමාදවිය.

- නැවත පදිංචි කිරීමට තෝරාගත් නිවාස ලාභීන්ගේ නව නිවාස ඒකක සඳහා විදුලි සම්බන්ධතාවය ලබාදීමට නොහැකි වීම මත පවුල් ඒකක 40ක් ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කිරීමට ප්‍රමාද විය.
- නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා තෝරා ගැනීමට අදාළ පවුල් ඒකක 92 ක ලිපිගොනු නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා, ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීම සඳහා වන හිමිකම් ඇගයුම් කමිටු රැස්වීම් (Entitlement Assessment Committee Meeting) පැවැත්වීමට නොහැකි වීම.
- නැවත පදිංචි කිරීමේ කටයුතු සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙන් මිලදී ගත යුතු ඉතිරි නිවාස ඒකක 550 ලබා ගැනීම සඳහා ගෙවිය යුතු අත්තිකාරම් මුදල් නියමිත පරිදි ගෙවීම් කළ නොහැකි වීම.

නියමිත පරිදි මුදල් ප්‍රතිපාදන ලබාගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සලසා දීම මගින් ව්‍යාපෘතියේ භෞතික ඉලක්ක කරා ලගාවීම කඩිනම් කරගත හැකිවේ.

1.6.1.2 දුම්රිය කාර්යක්ෂමතා වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

මගී ජනතාවට හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයට විධිමත් ක්‍රම සකසමින් තිරසාර ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම අරමුණුකර ගනිමින් ක්‍රියාත්මක වන මෙම ව්‍යාපෘතියට ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ණය අංක 3806 SRI) මගින් අරමුදල් සපයන අතර ව්‍යාපෘතියේ ඇස්තමේන්තුගත වටිනාකම ඇ. ඩො. මි. 192 වේ. මෙම ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු 2019 පෙබරවාරි මසදී ආරම්භ විය. ණය ගිවිසුම 2019 අගෝස්තු මාසයේදී අත්සන් කරන ලද අතර 2020.08.20 දින ආරම්භ කළ ව්‍යාපෘතිය 2025.06.30 අවසන් කිරීමට නියමිතය.

ණය මුදල ආපසු ගෙවීම් ආරම්භ කිරීම සඳහා ලබා දී ඇති සහන කාලය වසර 08ක් වන අතර ගෙවීම් කාලය 2048 වසරෙන් අවසන්වේ. පොලිය LIBOR + 0.5%කි.

ඉහත ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේ තාක්ෂණික සහාය යටතේ යෝජිත සංවර්ධන සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම, වියදම් අධික හා කල්ගතවන ක්‍රියාවලියක් බැවින් දැනට පවතින දුම්රිය පද්ධතියේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ දැමීම සඳහා කෙටිකාලීනව විසඳිය හැකි මෙන්ම ඉදිරියේදී ප්‍රධාන සංවර්ධන සැලසුම් වලට දායකත්වය ලැබෙන පරිදි දැනට දුම්රිය මෙහෙයුම් වලදී බලපා ඇති විශේෂිත ගැටළු සඳහා පිළියම් යෙදීමට දුම්රිය කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීමේ ව්‍යාපෘතිය 2019 පෙබරවාරි මාසයේදී ආරම්භ කරන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතිය දුම්රිය කාර්යක්ෂමතා නැංවීමේ ප්‍රධාන නිමැවුම් 5ක් ඉලක්කකර ගනිමින් ක්‍රියාත්මක වන අතර ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ ණය අරමුදල් ලෙස ලබාගත් ඇ.ඩො. මි. 160ක ප්‍රතිපාදන මේ සඳහා වෙන් කර ඇත.

නිමැවුම් 1- දුම්රිය මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩිකරලීම.

නිමැවුම් 2- දුම්රිය නඩත්තු ධාරිතාව වැඩි කිරීම.

නිමැවුම් 3- දුම්රිය ධාවන ආරක්ෂාව, මගී/ මහජන ආරක්ෂාව වැඩිකිරීම.

නිමැවුම් 4- දුම්රිය කාර්ය මණ්ඩලවල පුහුණුව සඳහා දුම්රිය පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ (රත්මලාන) පහසුකම් වැඩි කරලීම.

නිමැවුම් 5- ඉහත කාර්යයන් සහ දුම්රිය සංවර්ධනය ඉටුකිරීම සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් සහ උපදේශක සේවා ලබාගැනීම.

දුම්රිය මෙහෙයුම් වල කාර්යක්ෂමතාව, ආරක්ෂාව සහ තිරසාරභාවය වැඩි දියුණු කිරීමට පහත නිමැවුම් ලගා කර ගැනීම සඳහා කෙටි කාලීනව ක්‍රියාත්මක කොට අවසන් කළ හැකි ව්‍යාපෘති ඉටුකරයි.

සමුච්චිත මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය

ආරම්භක වර්ෂයේ සිට 2022.09.30 දක්වා	ලබා දුන් ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (2022.09.30 දිනට)		භෞතික ප්‍රගතිය (2022.09.30 දිනට)	
		%	රු.මි.	%	විස්තරය
	10,097.72	40%	4,007.64	37.62	ප්‍රසම්පාදන කාර්යයන් 13 ක් අවසන් කර ක්‍රියාත්මක කරගෙන යාම ඉන් එක් කොන්ත්‍රාත්තුවක් ක්‍රියාත්මක අදියර අවසන් කිරීම තවත් ප්‍රසම්පාදන කාර්යයන් 5 ක් ඇගයීම් අදියරයේ පැවතීම ප්‍රසම්පාදන 4 ක් සඳහා සැලසුම් අවසන් කරමින් පැවතීම

නිමැවුම 1- දුම්රිය මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩිකරලීම.

- දීප ව්‍යාප්ත දුම්රිය විදුලි සංදේශ පද්ධතිය දුම්රිය සේවය සඳහා ප්‍රසම්පාදනය හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- නවීකරණය කරන ලද ටිකට්පත්/ සුහුරු ප්‍රවේශපත් නිකුත් කිරීමේ සහ ආසන වෙන්කිරීමේ පද්ධතිය ප්‍රසම්පාදනය හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- මෙහෙයුම් මූලස්ථානය සහ දුම්රිය පාලන මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම

නිමැවුම 2- දුම්රිය නඩත්තු ධාරිතාව වැඩි කිරීම.

- Sleeper Tamping යන්ත්‍රය ප්‍රසම්පාදනය.
- Universal Armature Machine යන්ත්‍රය ප්‍රසම්පාදනය.
- Computer Numerical Control Underfloor Wheel Lathe යන්ත්‍රය ප්‍රසම්පාදනය.
- Crane and Backhoe Motor Car යන්ත්‍රය ප්‍රසම්පාදනය.
- Railroad Loader යන්ත්‍රය ප්‍රසම්පාදනය.
- දුම්රිය අළුත්වැඩියා කිරීම සහ තිරිංග පරීක්ෂා කිරීම සඳහා වැඩබිම් සහ නව ගබඩාව ඉදිකිරීම.

නිමැවුම 3- දුම්රිය ධාවන ආරක්ෂාව, මගී/ මහජන ආරක්ෂාව වැඩිකිරීම.

- නැවත පදිංචි කිරීම සඳහා වූ නිවාස යෝජනා ක්‍රමය (මාලපල්ල) ඉදිකිරීම.
- රථවාහන හා පදිකයින් සඳහා යටිබිම් මාර්ගයක් ඉදිකිරීම.
- කොටුව සහ මරදාන යන දුම්රිය ස්ථානවල මගී පහසුකම් සැලසීම.

නිමැවුම 4- දුම්රිය කාර්යමණ්ඩලවල පුහුණුව සඳහා පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ (රත්මලාන) පහසුකම් වැඩිකරලීම.

- දුම්රිය පුහුණු මධ්‍යස්ථානය සඳහා නව පුහුණු අංශයක් ඉදිකිරීම.
- Train Simulator යන්ත්‍රය ප්‍රසම්පාදනය.
- පුහුණු මධ්‍යස්ථාන උපකරණ පැකේජයන් සඳහා වූ ප්‍රසම්පාදනය.

නිමැවුම 5- ඉහත කාර්යයන් සහ දුම්රිය සංවර්ධනය ඉටුකිරීම සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් සහ උපදේශක සේවා ලබාගැනීම

- මහනුවර තදාසන්න දුම්රිය මාර්ගය සඳහා වූ විස්තරාත්මක සැලසුම් සකස් කිරීමේ උපදේශන සේවාව ලබා ගැනීම.
- ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ උපදේශක සේවාව ලබාගැනීම.

2022 වසරේදී ව්‍යාපෘතියේ අපේක්ෂිත ඉලක්ක ලඟා කර ගත නොහැකි වූ නම්, ඒ පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීම

- 2019 වසර අග සිට 2022 මුල් කාර්තුව තෙක් බලපෑ COVID-19 වසංගතයේ බලපෑම ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කාර්යයන් හා උපදේශක නිමැවුම් සඳහා බලපෑම නිසා 2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය සහ භෞතික ප්‍රගතිය සුළු වශයෙන් අඩුවී ඇත.
- 2022 වර්ෂයේ දෙවන කාර්තුවේදී ඇතිවූ ආර්ථික බලපෑම මත ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය මිල ඉහලයාම හා හිගවීම නිසාත් උපකරණ හා ප්‍රවාහනය සඳහා ඉන්ධන හිගවීමත් නිසා ඉදිකිරීම් හා නිර්මාණාත්මක සැලසුම් සකස්කිරීමේ කටයුතු ප්‍රමාදවීම

ව්‍යාපෘතිය කඩිනම් කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග සහ යෝජනා -

- කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සමග සාකච්ඡාකර කාර්යයන් කඩිනම් කරවීම.
- සේවා යෝජකයාගේ මැදිහත්වීම් ලබාදී කාර්යයන් ඉක්මන් කිරීමට සහාය දැක්වීම.

1.6.2 මහකොළඹ නාගරික ප්‍රවාහන ජාල වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ නගර සංවර්ධන උපාංගය

මහා කොළඹ නාගරික ප්‍රවාහන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය/ පිටත වටරවුම් අධිවේගී ව්‍යාපෘතියේ (OCH ව්‍යාපෘතිය) නගර සංවර්ධන උපාංගය ආරම්භක මූල්‍ය ආධාර ජපාන ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා ඒජන්සියෙන්ද (JICA) ඉතිරිය ශ්‍රී ලංකා රජයේ මූල්‍ය ආධාර යටතේද ක්‍රියාත්මක කෙරේ. ව්‍යාපෘතිය සඳහා අරමුදල් සැපයීම ආරම්භ කරන ලද්දේ වරාය හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය යටතේ 2007 මාර්තු 28 දිනැති ජපන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා බැංකුවේ (JBIC) පූර්ණ කාලීන ණය ගිවිසුමක් මගිනි. පිටත වටරවුම් මාර්ගය මායිම් කරගත් කොට්ටාව, කඩුවෙල සහ කඩවත යන පිවිසුම් නගර ආශ්‍රිතව යටිතල පහසුකම් සහිත සේවා පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම නගර සංවර්ධන උපාංගය මගින් සිදු කෙරේ.

මූල්‍ය ප්‍රබවය	ඇස්තමේන්තුගත මුළු පිරිවැය (රු. මි.)
JICA	1,806
ශ්‍රී ලංකා රජය	3,174
	4,980

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් ඉදිරිපත් කෙරෙන ප්‍රවාහන සංවර්ධන යටිතල පහසුකම් මගින් කාලය, ඉන්ධන, වාහන නඩත්තු වියදම්, ජනතාවගේ මානසික ආතතිය වැනි වැදගත් සම්පත් හානිය අවම කර ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් සඳහා තිරසාර විසඳුම් ලබා දීමට සැලසුම් කර ඇත. මෙවන් සේවා සැපයුම් තුළින් මාර්ග තදබදය අවම කිරීම, ධාවන කාලය අඩු කිරීම, හීන ප්‍රමිතියෙන් යුත් මාර්ග භාවිතයෙන් වාහන වලට සිදු වන හානි, ආදියට විසඳුම් ලබා දෙමින් පොදු ප්‍රවාහන භාවිතය දිරිමත් කිරීම සහ ඒකාබද්ධ ප්‍රවාහන සේවාවන් සැපයීමට සැලසුම් සකසා ගැනීම අරමුණ වේ.

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු

- මහා කොළඹ ප්‍රදේශය සඳහා දීර්ඝ කාලීන තිරසාර, විධිමත් ප්‍රවාහන සංකල්පයක් හඳුන්වා දීම
- සවිස්තරාත්මක නගර සංවර්ධන සැලසුම් සකස්කිරීම සහ සංවර්ධන සැලසුම් සුදුසු පරිදි සංශෝධනය කිරීම
- නගර සංවර්ධන සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරුත් යටිතල පහසුකම් සහ අවශ්‍ය උපයෝගිතා පහසුකම් සම්පාදනය කිරීම
- වායු සහ ශබ්ද ආදී පරිසර දූෂණය අවම කරමින්, ආදායම් උත්පාදන ක්‍රමවේද භාවිතයෙන් මූල්‍ය ස්වාධීනත්වය සකසාගත් තිරසාර ප්‍රවාහන සේවා සැපයුම් ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම.

මහකොළඹ නාගරික ප්‍රවාහන ජාල වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ උප ව්‍යාපෘති කීපයක් ක්‍රියාත්මක වේ.

1. සංක්ෂිප්ත නගර සැලසුම් සකස් කිරීම

මේ යටතේ කොට්ටාව කඩුවෙල සහ කඩවත යන පිටත වටරවුම් පාර මාර්ගයේ අධිවේගී හුවමාරු මධ්‍යස්ථාන සහ ඒ ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ වල නගර සඳහා සංක්ෂිප්ත නගර සංවර්ධන සැලසුම් කාර්යයන් සම්පූර්ණකොට නාගරික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය වෙත බාර දී ඇත.

2009 සැප්තැම්බර් ආරම්භ කල මෙම ව්‍යාපෘතිය 2014 පෙබරවාරි දින නිම කල අතර දරන ලද මුළු වියදම රුපියල් මිලියන 357 ක් වේ.

2. කඩුවෙල නගර සභාවට අයත් වැලිවිට පාර සහ සුහද මාවත ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

මේ යටතේ වැලිවිට පාර (කි.මී 3.39) සහ සුහද මාවත (කි.මී. 0.612) වැඩිදියුණු කිරීම. පැවතුනු මංකීරුව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම, පැති කානු හා බෝක්කා ඉදි කිරීම, නව ජල මාර්ග සැපයීම ආදී යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති නිම කර 2016 මැයි 24 දින කඩුවෙල මහා නගර සභාව වෙත භාර දෙන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වීම හේතුවෙන් නව නුවර පාර සහ ලෝ ලෙවල් (Low Level) මාර්ගය අතර නව සම්බන්ධක මාර්ගයක් ඉදි කිරීම හේතුවෙන් ගමන් කාලය අඩු වීම, කඩුවෙල නගරය ඔස්සේ සිදුවන ගමනාගමනය අවම වීම, OCH සඳහා ප්‍රවේශවීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු වීම, නල ජල සැපයුම් ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීම හා ජල කාන්දුවීම/ ජලනල පිපිරීම් හේතුවෙන් සිදුවන බාධා හා මාර්ග හානි අවමවීම, මාර්ගයේ ගුණාත්මකභාවය සහ මාර්ග ආරක්ෂාව වැඩිදියුණු වීම හා වැසි ජල අපවහන පද්ධතිය වැඩිදියුණු වීම ආදී ප්‍රතිලාභ ලඟා කරගත හැකිවිය.

මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වීම හේතුවෙන් වාහන ධාරිතාව පැයට 1250 දක්වා වර්ධනය වූ අතර ගමන් කාලය 16 මිනිත්තු සිට 07 මිනිත්තු දක්වා අඩු වූ අතර වේගය පැයට කිලෝමීටර 15 සිට පැයට කිලෝමීටර 35 දක්වා වර්ධනය විය.

2014 මාර්තු 20 ආරම්භ කල මෙම ව්‍යාපෘතිය 2016 මැයි 24 දින නිම කල අතර දරන ලද මුළු වියදම රුපියල් මිලියන 382 ක් වේ.

3. ප්‍රාදේශීය මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියට අයත් කොට්ටාව- පන්තිපිටිය පාර (පරණ පාර) වැඩිදියුණු කිරීම.

මේ යටතේ දැනට පවතින මීටර් 7.8 පළල මාර්ගය මීටර් 10.8 දක්වා පුළුල් කිරීම. මීටර් 3600 කොන්ක්‍රීට් කානු පද්දතිය ඉදිකිරීම. වර්ග මීටර් 1450 පදික ගල් ඇතිකිරීම. ජාතික ජල සම්පාදන සහ ජල අපවහන මණ්ඩලයේ අධීක්ෂණය යටතේ නව ජල නල මාර්ග ස්ථාපනය කිරීම සහ රථවාහන සංඥා ලාම්පු සවි කිරීම ආදී කටයුතු ක්‍රියාත්මක විය.

දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයට සහ පිටත වටරවුම් මාර්ගයට පිවිසුම් මගක් ලෙස සහ හයිලෙවල් මාර්ගයට විකල්ප මාර්ගයක් ලෙස ඉහත මාර්ගය භාවිතා කිරීම තුළින් ගමන් කාලය අඩු කිරීමට හැකි විය. තවද නල ජල සැපයුම් ධාරිතාව වැඩිකිරීම, ජල කාන්දුවීම/පිපිරීම් හේතුවෙන් ඇති වන බාධා හා මාර්ග හානි අවම කිරීම/, මාර්ගයේ

ගුණාත්මකභාවය සහ මාර්ග ආරක්ෂාව වැඩි දියුණු කිරීම සහ වැසි ජල අපවහන පද්ධතිය වැඩි දියුණු කිරීම යන ප්‍රතිලාභ ලබාගත හැකි විය.

2015 පෙබරවාරි ආරම්භ කළ මෙම ව්‍යාපෘතිය 2017 පෙබරවාරි නිම කළ අතර මේ සඳහා රුපියල් මිලියන 242 ක් වැය කරන ලදී. මෙමගින් ධාවන වේගය පැයට කිලෝමීටර 22 සිට පැයට කිලෝමීටර 51 දක්වා වර්ධනය විය. එමෙන්ම වාහන ධාරිතාව පැයට 1200 සිට 2000 දක්වා වර්ධනය විය.

4. කොට්ටාව මාකුඹුර බහුවිධ මධ්‍යස්ථානයක් ඉදි කිරීම

පොදු ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම සඳහා ප්‍රවාහන ක්‍රම ඒකාබද්ධ කළ පළමු ප්‍රවාහන පර්යන්තය මෙය වේ. එය අධිවේගී මාර්ග ඔස්සේ දකුණු හා නැගෙනහිර මධ්‍යම කොටසට පිවිසෙන දොරටුවකි. කොට්ටාව හුවමාරුව සඳහා බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානය ප්‍රධාන ප්‍රවාහන යටිතල පහසුකමක් වේ. කොට්ටාව හුවමාරුව කේන්ද්‍ර කරගනිමින් නව ගමන් රටාවක් ජනනය වී ඇත. “Park & Ride” පහසුකම සමඟ එය වඩාත් ජනප්‍රිය වී ඇත.

සම්පූර්ණ පහසුකම් සහිත මාකුඹුර බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානය ස්ථාපනය කිරීම සහ ඊට සම්බන්ධිත බස් සහ දුම්රිය පර්යන්ත ඉදිකිරීම, භූමි සංවර්ධනය හා ජලාපවහන වැඩි දියුණු කිරීම සහ තොරතුරු තාක්ෂණය පදනම් කරගත් මෙහෙයුම් පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් සම්පූර්ණ කර ඇති අතර 2020 ජනවාරි සිට සූර්ය කෝෂ පද්ධතිය, ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට විදුලි බලය සපයයි. 2020 සැප්තැම්බර් මෙහෙයුම් සැලසුම් උපදෙස් වාර්තා සකසා ඇති අතර නියමු මෙහෙයුම් සඳහා ඒවා භාවිතා කරමින් පවතී. එමෙන්ම අමතර බස් සඳහා රැඳී බස් රථ ගාල සහ සේවා සපයන්නන් සඳහා වූ පහසුකම් සහිත වූ ප්‍රදේශය 2020 දෙසැම්බර් සම්පූර්ණකර ක්‍රියාත්මක වේ.

මෙම ව්‍යාපෘතිය 2015 මැයි 14 සිට 2018 සැප්තැම්බර් දක්වා ක්‍රියාත්මක වූ අතර දරන ලද මුළු වියදම රුපියල් මිලියන 1,308 ක් වේ.

මාකුඹුර පර්යන්තය දෛනික මගින් 16,000 පමණ භාවිතා කළ මේවනවිට රටේ පවතින තත්වය හමුවේ මගින් 7,000ක් දක්වා අඩු වී ඇත. එමෙන්ම Park & Ride සීමාව තුළ දෛනික වාහන 650ක් පමණ භාවිතා කරනු ලබයි.

5. ඉඩම් සංවර්ධනය හා ජලාපවහනය වැඩි දියුණු කිරීම

මේයටතේ බස් හා පෞද්ගලික වාහන නවතාතැබීම සහ ධාවනසේවා සඳහා භූමි ප්‍රදේශය සංවර්ධන කටයුතු සිදුවිය. 2014 සැප්තැම්බර් ආරම්භකළ මෙම ව්‍යාපෘතිය 2015 නොවැම්බර් නිම කළ අතර දරනලද මුළු වියදම රු. මි. 171 ක් වේ.

6. අමතර බස් සඳහා රැඳී බස් රථ ගාල සංවර්ධනය කිරීම

මේ යටතේ භූමි සැකසුම, ජලාපවහනය වැඩි දියුණු කිරීම, පිටිසුම් මාර්ගය ඉදි කිරීම, සහ උපයෝගීතා සේවාවන් සැපයීම ආදී කටයුතු සිදුවේ.

මෙමගින් වාරය පැමිණෙන තුරු බස් රථය නවතා තැබීමේ ස්ථානයක් සපයා ඇති අතර සේවා සැපයුම් කරුවන්ගේ පහසුව සඳහා ආපනශාලාවක්, වැසිකිළි සහ නාන කාමරයක් සහිත විවේක ප්‍රදේශයක් සපයා ඇත.

2018 ආරම්භ කළ මෙම ව්‍යාපෘතිය 2022 දක්වා ක්‍රියාත්මක වන අතර දරන ලද මුළු වියදම රුපියල් මිලියන 394 ක් වේ.

7. සූර්ය කෝෂ විදුලි උත්පාදන පද්ධතිය ස්ථාපනය කිරීම

බස් පර්යන්තයේ සහ දුම්රිය ස්ථානයේ වහල මත සූර්ය කෝෂ තැන්පත් කිරීම සහ විදුලි පද්ධතියට සම්බන්ධ කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණයි.

පරිසර හිතකාමී ලෙස පුනර්ජනනීය බලශක්තිය නිපදවා ජාතික විදුලි පද්ධතිය වෙත ලබා දීමෙන් ආදායම් ඉපයීම (NetPlus ක්‍රමයට) මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිලාභයකි. වසර 2020 සිට මේ දක්වා නිෂ්පාදිත විදුලි ඒකක ගණන 764.75 MWh ක් වන අතර උපයන ලද ආදායම රුපියල් මිලියන 17.4 ක් වේ. තවද පාලනය කරන ලද CO₂ ප්‍රමාණය 299,791 kg වේ. මේ සඳහා රුපියල් මිලියන 31ක වියදමක් දරා ඇත.

8. මෙහෙයුම් සැලසුම් උපදෙස් වාර්තා සැකසීම

පර්යන්ත මෙහෙයුම්, නඩත්තු කටයුතු හා ව්‍යාපාර සංවර්ධන යන ප්‍රධාන කොටස් යටතේ අධි තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් භාවිතය අරමුණු කරගත් සවිස්තරාත්මක උපදෙස් සහිත වාර්තා සකස් කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණයි.

2018 ජූලි ආරම්භ කළ මෙම ව්‍යාපෘතිය 2020 සැප්තැම්බර් නිම කළ අතර දරන ලද මුළු වියදම රුපියල් මිලියන 224 ක් වේ.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිලාභ වශයෙන් නියාමන මෙහෙයුම් සඳහාත් ඉදිරි බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථාන සඳහා භාවිතා කිරීමටත් උපයෝගී වන සේ සැකසුනු මාර්ගෝපදේශන මාලාවක් ලැබීම දැක්විය හැක.

9. පළාත්බද මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සතු කොට්ටාව නගර සභාවට අයත් කොට්ටාව හෝකන්දර මාර්ගය වැඩි දියුණු කිරීම

මේ යටතේ දැනට තිබෙන මීටර් 7.8 පළල මාර්ගය, මීටර් 14.8 දක්වා පුළුල් කිරීම, මීටර් 760ක් දිග කොන්ක්‍රීට් කානු පද්ධතියක් ඉදි කිරීම, වර්ග මීටර් 1450ක වපසරියක පදික ගල් ඇතිරීම, ජාතික ජල සම්පාදන සහ ජලාපවහන මණ්ඩලයේ අධීක්ෂණය යටතේ නව ජල නල එළීම සහ දුම්රිය මාර්ගය හරහා දිවෙන මාර්ගයේ රථවාහන සංඥා ලාම්පු සවි කිරීම වැනි සංවර්ධන කාර්යයන් සිදු කරන ලදී.

හයිලෙවල් පාරට සම්බන්ධ වන කි.මී 0.76 ක් පුළුල් අතුරු මාර්ගයක් වැඩි දියුණු කොට කොට්ටාව නගරය මග හැර අධිවේගී මාර්ගයට පිටිසුම් මගක් ඇති කිරීම තුලින් ගමන් කාලය අඩු කිරීමට හැකි විය. තවද, නල ජල සැපයුම් ධාරිතාව වැඩි දියුණු කිරීම, ජල කාන්දුවීම්/පිපිරීම් හේතුවෙන් ඇති වන බාධා හා මාර්ග හානි අවම කිරීම,

මාර්ග වල ගුණාත්මකභාවය සහ මාර්ග ආරක්ෂාව වැඩි දියුණු කිරීම සහ ජල අපවහන පද්ධතිය වැඩි දියුණු කිරීම යන කටයුතුද මේ යටතේ ක්‍රියාත්මක විය. 2018 ආරම්භ කළ මෙම ව්‍යාපෘතිය 2021 නිම කළ අතර දරන ලද මුළු වියදම රුපියල් මිලියන 120 ක් වේ.

මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වීමෙන් 2022 වර්ෂයේදී පහත ඉලක්ක ලගා වනු ඇති අපේක්ෂා කෙරේ .

- ගමන් කාලය මිනිත්තු 1.96 සිට මිනිත්තු 0.74 දක්වා අඩු කිරීම
- ධාවන වේගය පැයට කිලෝමීටර 22 සිට පැයට කිලෝමීටර 56 දක්වා වර්ධනය වීම
- වාහන ධාරිතාව පැයට 1100 සිට 2400 දක්වා වර්ධනය වීම

1.6.3 සහසර බස් නව්‍යකරණ වැඩසටහන

දේශීය අරමුදල් යොදාගනිමින් ක්‍රියාත්මක වන මෙම ව්‍යාපෘතිය, පොදු ප්‍රවාහනය සඳහා මගී ආකර්ශනය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කරගනිමින් ක්‍රියාත්මක වේ. පවතින අධික මාර්ග තදබදය, දුර්වල සේවා සැපයුම, ගමන් කරන දුරට සාපේක්ෂව ගමන් කාලය දීර්ඝවීම, විශ්වාසනීය භාවය, ගුණාත්මක භාවය හා සුවපහසුව නොමැතිකම නිසා නිරතුරුව මගී ජනතාව වෙනත් විකල්ප ප්‍රවාහන මාධ්‍යයන් භාවිතයට පෙළඹෙන අතර මගී ප්‍රවාහනය සඳහා බහු ප්‍රවාහන මධ්‍ය මගින් ලබාදෙන දායකත්වය අඩුවෙමින් පවතී.

පොදු ප්‍රවාහන බස් රථ අතර පවතින තරඟකාරීත්වය, මාර්ග නීති පිළිනොපැදීම, රියදුරු සහ සභායකයින් මගී ජනතාව පිඩනයට පත් කරමින් කටයුතු කිරීම නිසා මගී ආකර්ශනය අඛණ්ඩව අඩුවෙමින් පවතී.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ වටිනාකම ඇස්තමේන්තු ගත වටිනාකම රු.මි. 26.861ක් වන අතර කාල පරාසය 2018- 2023 දක්වා වේ.

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු -

- විද්‍යුත් ටිකට් පත් භාවිතය, GPS යන්ත්‍ර හරහා අධීක්ෂණය සහ තත්කාලීන දත්ත මත මෙහෙයුම් පාලනය වැනි නවීන සැලසුම්කරණ, කළමනාකරණ සහ මෙහෙයුම් ක්‍රමවේද හඳුන්වා දීම තුළින් බස් ප්‍රවාහන කර්මාන්තයේ පහත වැටීම වැළැක්වීම සහ දැනට සිටින මගීන්ගේ ආකර්ශනය රඳවා තබා ගැනීම, සාමාන්‍ය සංචරණ වේගය වැඩි කිරීම, නාස්තිය (කාලය, මුදල් සහ සම්පත්) අවම කිරීම.

- බස් රථ වල ආදායම් එකතු කිරීමේ සහ බස් හිමියන් අතර බෙදියාමේ ක්‍රමවේදය වෙනස් කිරීම හරහා කාර්යක්ෂම සහ ගුණාත්මක පොදු ප්‍රවාහන සේවයක් රට තුළ ස්ථාපිත කිරීම.
- විකල්ප ප්‍රවාහන මාධ්‍යන් භාවිතා කරන්නන් පොදු ප්‍රවාහනය වෙත ආකර්ෂණය කර ගැනීමට සහ එහි වෙළඳපොළ කොටස වැඩි කරගැනීම සඳහා සුව පහසුව, ආරක්ෂාව සහ සංචරණ අත්දැකීම් වැඩිදියුණු කිරීමෙන් බස් ප්‍රවාහන සේවය වඩාත් කැමැති මාධ්‍ය බවට පත් කිරීම.
- මාර්ග තදබදය අවම කිරීම.

මෙමගින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ,

- ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ සහ නගර ඇතුළු අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම් සඳහා ප්‍රවාහනය තුළින් ක්‍රමවත් සම්බන්ධතාවයක් සැපයීම.
- දුෂ්කර සහ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ නගර සමග සම්බන්ධ කිරීම, එමෙන්ම අනාර්ථික කාලවේලාවන් සඳහාත් (සවස/ රාත්‍රී) පොදු ප්‍රවාහන සේවා ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වීම. (දේශීය ආර්ථිකය නගා සිටුවීම)
- අනාර්ථික බස්සේවා, සිසුසැරිය, නිසිසැරිය වැනි සහනාධාර අපේක්ෂිත සමාජ තත්වයක් සඳහා භාණ්ඩාගාරය ලබාදෙන සහනාධාර, තාක්ෂණිකව සහතික කළ හැකි වීම.
- බස් රථ අතර තරඟකාරීත්වය වලක්වා ඉල්ලුමට ගැලපෙන සේ කාලසටහන් පෙළගැස්වීම තුළින් බස් රථ වල මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම සහ ලාභදායී නොවන මාර්ග සහ ලාභදායී නොවන කාල සඳහා පොදු බස් රථ යෙදවිය හැකිවීම.
- ඩිජිටල් අධීක්ෂණය සහ පුහුණුව සඳහා පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ තත්කාලීන දත්ත සමග තීරණ ගැනීමට හැකි සේ ප්‍රවාහන නියාමකයින් සවිබල ගැන්වීම.
- මගී යෙදවුම් (Passenger Apps) මගින් මගීන්ට තම ගමන් කාලය වඩා හොඳින් කළමනාකරණය කර ගත හැකිවීම.
- පෞද්ගලික බස් කාර්ය මණ්ඩලයේ රැකියා සහ සමාජ සුරක්ෂිතතාවය සහතික කිරීම සහ පුහුණු සහ චිත්තවත් බස් කාර්ය මණ්ඩලයක් තුළින් සුහදශීලී සේවයක් බස් මගීන්ට ලබාදීම සහතික වීම.
- බස් ධාවකයින්ගේ ආදායම සහ ලාභදායීත්වය සහතික කිරීම.
- ප්‍රවාහන කර්මාන්තය තුළ සම්පත් උපරිම උපයෝජනයට අවස්ථාව උදාවන අතර ලංගම සහ පෞද්ගලික බස් රථ අතර වෙළඳපොළ බෙදියාමේ 40:60 රජයේ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රමවත්ව ක්‍රියාත්මක කළ හැකිවීම.

මූල්‍ය ප්‍රගතිය

වර්ෂය	ලබාදුන් (රු.මි)	ප්‍රතිපාදන	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි)
2018		550.0	10.24
2019		100.0	59.90
2020		59.87	53.50
2021		80.80	71.23
2022		100.00	41.00
		890.67	235.87

භෞතික ප්‍රගතිය

- පළාත් තුළ මගීන් ප්‍රවාහනය පළාත්සභා විෂයක් වන බැවින් මධ්‍යම හා බස්නාහිර පළාත් තුළ මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රඥප්ති සංශෝධන සහිතව ගැසට් මගින් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.
- බස් ධාවනය සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති විසඳුම ඇගයීම. මේ සඳහා ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව (NTC) සමග අවබෝධතා ගිවිසුමකට එළඹීම සහ අත්‍යවශ්‍ය මොඩියුල ප්‍රසම්පාදනය ආරම්භ කිරීම, GPS සහ මගී යෙදුම් (Passenger App) මොඩියුලය ප්‍රසම්පාදනය ආරම්භ කිරීම සිදුකර ඇත.
- දක්ෂිණ කොරිඩෝවේ බස් රථ වල GPS යන්ත්‍ර සවි කිරීම් ආරම්භ කිරීම, මූලික කටයුතු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අවබෝධතා ගිවිසුමට උච්ච සහ නැගෙනහිර පළාත් සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීම, වයඹ සහ සබරගමුව පළාත් වල සහසර ආරම්භ කිරීම සඳහා එම පළාත් අධිකාරීන් හරහා ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශයට ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කරවීම, සංචරණ කාඩ්පත එළිදැක්වීමේ නියමු ව්‍යාපෘතිය අධීක්ෂණ වාර්තාව සැකසීම, මාර්ග දත්ත සමුදාය සැකසීම, බස් ප්‍රමුඛතා මංචි රු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම ආදිය සිදුකර ඇත.

1.6.4 කුරුණෑගල දඹුල්ල හරහා හබරණ දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය

ප්‍රවාහන කේන්ද්‍රස්ථානයක් සහ ආර්ථික කේන්ද්‍රස්ථානයක් වන දඹුල්ල නගරය, දුම්රිය මාර්ග ජාලයට සම්බන්ධ කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වේ. මෙමගින්,

- දඹුල්ල වෙළඳ නගරය ඇතුළු සෙසු නගරවල ආර්ථික ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම
- වයඹ, මධ්‍යම, උතුරු මැද සහ නැගෙනහිර පළාත් සම්බන්ධ වන වඩාත් ලාභදායී, වේගවත් සහ සුව පහසු ප්‍රවාහන සේවාවක් ලබාදීම සහ කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන, වැලි, සිමෙන්ති සහ බනිජ තෙල් කාර්යක්ෂමව ලාභදායී ලෙස ප්‍රවාහනය කිරීම
- ර්ශාන දිග නාවික ගමන් මාර්ගයේ පිහිටි ත්‍රිකුණාමලය වරාය හා බටහිර නාවික ගමන් මාර්ගයේ පිහිටි කොළඹ වරාය කෙටි වේගවත් දුම්රිය මාර්ගයකින් සම්බන්ධ කිරීම.
- දඹුල්ල, සීගිරිය සහ හබරණ යන සංචාරක කේන්ද්‍රස්ථාන වෙත ලාභදායී, වේගවත් දුම්රිය සේවාවක් මගින් ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම.
- නව දුම්රිය මාර්ගයක් මෙන්ම ප්‍රධාන දුම්රිය ස්ථාන 6ක් හා උප දුම්රිය ස්ථාන 5ක් දුම්රිය මාර්ග ජාලයට එකතු වීම මගින් දුම්රිය ජාලය පුළුල් වීම සහ ඒ ආශ්‍රිත ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ ආර්ථික වශයෙන් සංවර්ධනය වීම.
- ගමන් කාලය සහ දුර අඩු වීම මගින් සුවපහසු සහ කාර්යක්ෂම ප්‍රවාහන පහසුකම් ජනතාව වෙත සැපයීම.
- ප්‍රධාන මහා මාර්ගවල රථවාහන තදබදය හා මාර්ග අනතුරු අවම කර ගැනීමට අවස්ථාව සැලසීම.

මෙම ව්‍යාපෘතිය 2015-2020 දුම්රිය සැලැස්මේ ප්‍රමුඛ ව්‍යාපෘතියක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණු අතර, භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සකස් කරන සැලැස්මටද මෙම ව්‍යාපෘතිය ඇතුළත් කර තිබුණි.

2009 වර්ෂයේදී ශක්‍යතා අධ්‍යයනය සහ 2018 වර්ෂයේ දී පරිසර අධ්‍යයනය සිදු කර ව්‍යාපෘතියේ ඉදිරි කටයුතු සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගෙන ඇත. ඉංජිනේරු අධ්‍යයනය හා ජල විද්‍යා අධ්‍යයනයන් පසු මූලික සැලසුම් සකස් කිරීමෙන් අනතුරුව, උක්ත අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය මත ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ කටයුතු ආරම්භ කර ඇති අතර 2023 වර්ෂයේ අවසන් කිරීමට අරමුණු කරගෙන ඇත. ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සඳහා දේශීය අරමුදල් වලින් ප්‍රතිපාදන සපයන අතර ඇස්තමේන්තු ගත වටිනාකම රු.මි. 7,500.00කි.

ඉන් අනතුරුව අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත්කරන ලද සාකච්ඡා සම්මුති කමිටුවක් මගින් මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාළ ඉදි කිරීම් වයිනා එස්ටේට් කන්ස්ට්‍රක්ෂන් ඉංජිනේරින් කෝපරේෂන් (CSCEC) මගින් ඇ.ඩො.මි. 947ක මුදලකට සිදු කිරීමට තීරණය කළ අතර ඒ සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇත. ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය අදාළ සමාගම සමග වාණිජ ගිවිසුමකට එළඹ ඇති අතර ඉදිකිරීම් සඳහා ණය ගිවිසුමකට එළඹ නැත. ණය ගිවිසුමෙන් පසු වසර 04ක කාලයක් තුළ ඉදිකිරීම් නිමකිරීමට අපේක්ෂිතය. ඉදිකිරීම් සඳහා විදේශීය අරමුදල් වලින් ප්‍රතිපාදන සපයන අතර ඇස්තමේන්තුගත වටිනාකම රු.මි. 164,778. 00කි. පැයට කි. මි. 120ක වේග සීමාවක් පවත්වා ගැනීමට අපේක්ෂා කරන මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් කි.මි. 88.170 ක් ඉදි කරනු ලැබේ.

සමුච්චිත භෞතික ප්‍රගතිය

- ශක්‍යතා අධ්‍යයනය, පරිසර අධ්‍යයනය, භූ විද්‍යා හා පස් පරීක්ෂණ කටයුතු සහ ජල විද්‍යා අධ්‍යයනය අවසන් කිරීම.
- මූලික සැලසුම් සකස් කර මූලික මැනුම් කටයුතු අවසන් කිරීම.
- සමාජ හා ආර්ථික සමීක්ෂණ කටයුතු සහ ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී.

සමුච්චිත මූල්‍ය ප්‍රගතිය

2016 සිට 2022 වර්ෂය දක්වා අමණ්ඩව මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන්කර ඇති අතර 2022.09.30 දිනට අත්පත් කර ගෙන ඇති සමුච්චිත මූල්‍ය ප්‍රගතිය රු. මි. 760.65 වේ.

2022 වර්ෂයේ පහත කරුණුවලින් ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතියට සෘජු බලපෑමක් ඇතිවූ අතර අපේක්ෂිත ඉලක්ක ලගා කර ගත නොහැකි විය.

- බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයන්හට වන්දි ගෙවීමට ඉදිරිපත් කරන ලද වවුචර් සඳහා අක්මුදල් ප්‍රමාදවීම.
- රටේ පැවති තෙල් අර්බුදය හේතුවෙන් ගමනාගමන පහසුකම් නොමැති වීම නිසා මහජනතාව කැදවා 9 වන වගන්තිය යටතේ හිමිකම් පරීක්ෂණ පැවැත්වීමට නොහැකි වීම.
(මහජනතාව කැදවීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් කුරුණෑගල / මල්ලවපිටිය / මාවතගම / ඉබ්බාගමුව / ගලේවෙල සහ දඹුල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශවල හිමිකම් පරීක්ෂණ පැවැත්වීම ප්‍රමාද වීම.)
- රජයේ ආයතනවල රාජකාරි කටයුතු දින කිහිපයකට සීමාකිරීම නිසා 10(1) තීරණය නිකුත්කිරීම ප්‍රමාද වීම.
- තෙල් අර්බුදය හේතුවෙන් මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුවට ක්ෂේත්‍රයේ මැනුම් කටයුතු සඳහා යාමට නොහැකි වීම සහ නිලධාරීන්ගේ පැමිණීම සීමා වීම නිසා පිඹුරුපත් නිකුත් කිරීම ප්‍රමාද වීම.

රජයේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ව්‍යවස්ථාපිත වන්දි මුදල් වශයෙන් රු.මි. 199.70 ක තක්සේරු වාර්තා ලබා දී ඇත. ඉදිරියේදී වන්දි තක්සේරු ලැබීමට නියමිත බැවින්, අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබා දීම තුළින් ව්‍යාපෘතිය කඩිනම් කළ හැකිය.

1.6.5 මහව සිට ඕමන්තේ දක්වා දුම්රිය මාර්ගය පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

මෙම ව්‍යාපෘතිය ඉන්දීය ණය ආධාර යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර ඉර්කෝන් ඉන්ටර්නැෂනල් සමාගම මගින් ඉදිකිරීම් සිදුකරනු ලබයි. උතුරු දුම්රිය මාර්ගයේ මගී සහ භාණ්ඩ ප්‍රවාහන සේවා වඩාත් කාර්යක්ෂම සහ සුවපහසු කිරීමේ අරමුණින් කි.මි. 128ක් මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සංවර්ධනය කරනු ලැබේ. මේ සඳහා ඉංජිනේරු කාර්යය පිළිබඳ මධ්‍යම උපදේශන කාර්යාංශය ((CECB) උපදේශණ සේවාවන් ලබා දෙනු ලැබේ.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ වටිනාකම ඇ.ඩො මිලියන 91.26ක් වන අතර ව්‍යාපෘතියේ කාල පරාසය 2019 නොවැම්බර් 29 – 2022 නොවැම්බර් 28 දක්වා වේ. කොරෝනා වසංගතය සහ ඉන්ධන අර්බුදය හමුවේ ව්‍යාපෘතියේ ක්ෂේත්‍රයේ වැඩ කිරීමට නොහැකි විය. සැප්තැම්බර් මාසයේ දී ක්ෂේත්‍රයේ වැඩ ආරම්භ කිරීමට උපදෙස් ලැබුනද

මෝසම් වැසි ආරම්භ වීමට නියමිත බැවින් 2023 ජනවාරි මාසයේ දී දුම්රිය මාර්ගය වසා ක්ෂේත්‍රයේ වැඩ ආරම්භ කිරීමට කටයුතු යොදන ලෙසට පසුව උපදෙස් ලැබී ඇත.

වර්ෂය	ලබාදුන් ප්‍රතිපාදන (ඇ.ඩො.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (ඇ.ඩො.මි.)
2020	21.82	21.82
2021	44.58	44.58
2022	50.46	48.66

2022.09.30 දිනට ව්‍යාපෘතියේ සම්පූර්ණ භෞතික ප්‍රගතිය 53% කි. 2022.09.30 දිනට සම්පූර්ණ මූල්‍ය ප්‍රගතිය ඇ.ඩො.මි. 48.66 වේ.

ව්‍යාපෘතියට අදාළ දුම්රිය ස්ථාන සුදුසු පරිදි නැවත ඉදිකිරීම, දුම්රිය මාර්ග පැතිබැම් ඉදිකිරීම වැනි කටයුතු කළ යුතු අතර ඊට අදාළව දේශීය මුදල් නොලැබීම් නිසා එම කාර්යයන් සැලසුම් කළ පරිදි කිරීමට නොහැකි වී ඇත.

1.6.6 ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ පුනර්ජීවන වැඩසටහන

මෙම මධ්‍යකාලීන ව්‍යාපෘතිය යටතේ ශ්‍රී ලංගම ඩිපෝ, ප්‍රාදේශීය කළමනාකරණ කාර්යාල, රියදුරු අභ්‍යාස විද්‍යාල හා ප්‍රාදේශීය මධ්‍යම කාර්මික වැඩපළ යටිතළු පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම, සේවා සම්පාදන කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායිතාවය ප්‍රවර්ධනය හා ආදායම් උත්පාදනය ඉහළ නැංවීම අපේක්ෂා කෙරේ. මෙහි ව්‍යාපෘති වාර්තාව සකස් කර ශ්‍රී ලංගම ප්‍රධාන කාර්යාලය ඇතුළු ඉහත සියලුම කාර්යාල වෙත ලබා දී ඇති අතර අවශ්‍ය ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලෙස ආයතන ප්‍රධානීන් දැනුවත් කර ඇත.

1.6.7 ශ්‍රී ලංගම සනීපාරක්ෂක පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

ලෝක බැංකු කොවිඩ්-19 හදිසි ප්‍රතිචාරාත්මක පහසුකම යටතේ ශ්‍රී ලංගමට අයත් තෝරාගත් ඩිපෝවල සනීපාරක්ෂක පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය මගින් පුරුෂ පාර්ශ්වය සඳහා වැසිකිළි පද්ධති 09ක් හා කාන්තා පාර්ශ්වය සඳහා වැසිකිළි පද්ධති 07ක් වැඩිදියුණු කිරීම, රුපියල් මිලියන 147.31ක ප්‍රතිපාදන යටතේ මේ වනවිට ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම වැඩසටහන, අමාත්‍යාංශයේ සැලසුම් අංශයේ අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර 2022 අවසානයේ නිමකිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මේ වනවිට ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

1.6.8 සුහුරු තාක්ෂණය භාවිතයෙන් මහජන සේවා කාර්යක්ෂම කිරීම

මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය හා ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනය වැනි මෙම අමාත්‍යාංශයට අයත් ප්‍රධාන ආයතනවල තොරතුරු හා සන්නිවේදන ක්‍රම භාවිතයෙන් විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම දිරි ගැන්වීම හා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය පසුබිම සකස් කර දීම මේ වන විටත් සිදුවෙමින් පවතී.

1.6.9 වෙනත් වැඩසටහන්

ශ්‍රී රෝද රථ සඳහා මීටර් සවි කිරීම - 2018 වර්ෂයේ ගැසට් නිවේදනය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පුවත්පත් දැන්වීමක් 2021/11/05 දින භාෂා ත්‍රිත්වයෙන්ම පළ කර 2022.01.15 දින සිට පොලිසිය මගින් පරීක්ෂා කිරීම කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

රියදුරු පාසල් වැටලීම් කමිටු පිහිටුවීම - ත්‍රිකුණාමලය හා පුත්තලම යන දිස්ත්‍රික්කයන්ට අදාළව රියදුරු පාසල් කමිටු මඟින් පරීක්ෂා කර වාර්තා සකස් කර ඇත. අදාළ නිරීක්ෂණ ඇතුළත් වාර්තා මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කරනු ලබන අතර අවශ්‍ය ඉදිරි ක්‍රියා මාර්ග ඔවුන් විසින් ගත යුතුය.

රජයේ කර්මාන්ත ශාලාව මඟින් වාහන අංක තහඩු මුද්‍රණය - රජයේ කර්මාන්ත ශාලාව සමඟ පවත්වන ලද සාකච්ඡාවේ දී වාහන අංක තහඩු මුද්‍රණය පිළිබඳ ගණ්‍යතා වාර්තාවක් පිළියෙල කිරීමටත් ඊට අදාළ සංකල්ප පත්‍රිකාව ඉදිරිපත් කිරීමටත් එකඟ විය. තවද ඊට අදාළව ඉදිරි කටයුතු කිරීමට මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ හා රජයේ කර්මාන්ත ශාලාවේ නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත මෙහෙයුම් කමිටුවක් පිහිටුවන ලදී. මෙහෙයුම් කමිටුවේ වාර්තාව ලබා ගත යුතුය.

මාර්ග ධාවන යෝග්‍යතා පරීක්ෂණ සිදු කිරීම - මේ සඳහා 2021.06.02 දින අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත සංදේශයක් යොමු කළ අතර එහි තීරණයට අනුව විශේෂඥ කමිටුවක් මඟින් වාර්තාවක් සකස් කර ඉදිරිපත් කරන ලෙස දන්වා ඇත. අදාළ කමිටුව මඟින් ලබා දුන් නිර්දේශ ඇතුළත් වාර්තාව සමඟ නැවතත් අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයක් සකස් කර ඉදිරිපත් කරන ලදී.

1.7 2022.09.30 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය

ව්‍යාපෘතිය	පුනරාවර්තන (රු.)			ප්‍රාග්ධන (රු.)		
	සංශෝධිත ප්‍රතිපාදන	වියදම	%	සංශෝධිත ප්‍රතිපාදන	වියදම	%
අමාත්‍ය කාර්යාලය	29,300,000	9,067,786.46	30.95	2,300,000	-	
පරිපාලන සහ ආයතනික සේවා	261,700,000	164,940,637.60	63.03	25,000,000	530,374	2.12
එකතුව	291,000,000	174,008,424.06	59.8	27,300,000	530,374	1.94

1.7.1 සංවර්ධන වැඩසටහන්

	සංශෝධිත ප්‍රතිපාදන (රු. මි.)	වියදම (රු. මි.)	%
මාර්ග ප්‍රවාහනය			
ජාතික ප්‍රවාහන කොමිසම - සමාජ සුබසාධන සේවා	650	332.5	51.15
මහකොළඹ ප්‍රවාහන ජාල වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	150	119.9	79.93
සහසර බස් නවීකරණ වැඩසටහන	200	43.1	21.53
දුම්රිය ප්‍රවාහනය			
කුරුණෑගල දඹුල්ල හරහා හබරන් නව දුම්රිය මාර්ගය	100	59.2	59.15
කොළඹ තදාසන්න දුම්රිය ව්‍යාපෘතිය - ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේ තාක්ෂණික සහාය	900	80.6	8.95
කොළඹ තදාසන්න දුම්රිය ව්‍යාපෘතිය - දුම්රිය කාර්යක්ෂමතා වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	2,200	913.94	41.54
එකතුව	4,200	1,549.24	36.9

2. ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව

දැක්ම

දකුණු ආසියාවේ වඩා කාර්යක්ෂම දුම්රිය ප්‍රවාහන සැපයුම්කරු බවට පත්වීම

මෙහෙවර

මගී හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා ආරක්ෂිත, විශ්වාසදායී, නියමිත වේලාවට ධාවනය වන, සකසුරුවම් හා කාර්යක්ෂම දුම්රිය ප්‍රවාහන සේවාවක් සැපයීම

2.1 හැඳින්වීම

2022 වර්ෂයේදීද ජාතික ප්‍රවාහන පද්ධතිය තුළ මගී හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහන කටයුතු අඛණ්ඩව සිදුකරමින් ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය ජාතික ප්‍රවාහන පද්ධතියේ ප්‍රධාන ප්‍රවාහන සැපයුම් කරුවෙක් ලෙස දායකත්වය ලබා දෙමින් සතුටුදායක මෙහෙවරක නියුතුය. වඩා පිරිමැසුම්කාරී, කාර්යක්ෂම, සුව පහසු හා පරිසර හිතකාමී ප්‍රවාහන මාධ්‍යයක් ලෙස පිළිගැනෙන දුම්රිය ප්‍රවාහනය වැඩි මගී හා භාණ්ඩ ප්‍රමාණයක් එකවර ප්‍රවාහනය කරමින් මාර්ග ප්‍රවාහනයේ පවතින අවාසිදායක තත්ත්වයන් අවම කර ගනිමින් විවිධ අභියෝගයන් හමුවේ වුවද දෛනිකව උපරිම සේවයක් ලබා දීම සඳහා දායකත්වය ලබා දෙමින් සිටී.

2.2 සමස්ත විග්‍රහය

ප්‍රධාන ප්‍රවාහන සේවා සැපයුම්කරුවෙකු ලෙස ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය 2022 වර්ෂයේදී ද මගී හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහන කටයුතුවල නියැලෙමින් ආර්ථිකයේ දෛනික ප්‍රවාහන කටයුතු වල නියුක්ත විය. 2020 හා 2021 වර්ෂවල කොවිඩ්-19 තත්ත්වය නිසා දුම්රිය මෙහෙයුම් කටයුතු ප්‍රබල ලෙස පසුබෑමකට ලක් වුවද 2022 වසර වන විට කොවිඩ්-19 තත්ත්වය ක්‍රමයෙන් අඩුවීමත් සමග දුම්රිය ධාවන කටයුතු සඳහා හිතකර පසුබිමක් නිර්මාණය විය. එහෙත්, 2022 වසරේ රටේ පැන නැගුණු අර්බුධකාරී තත්ත්වය හමුවේ දුම්රිය ප්‍රවාහන කටයුතු සඳහා යම් සීමා කිරීම් කිරීමට සිදුවිය. 2022 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසය දක්වා සලකා බැලීමේදී මුළු දුම්රිය ආදායමේ වැඩි වීමක් දක්නට ලැබෙන අතර මගී ප්‍රවාහනය, ඒ තුළ ප්‍රධාන දුම්රිය ආදායම් කාණ්ඩය වන අතර එහි සැලකිය යුතු වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරයි. මෙම තත්ත්වය තුළ පසු ගිය වසර හා සසඳන විට සැලකිය යුතු ලෙස මගී හා භාණ්ඩ ආදායම වැඩි ඇති බව දැකිය හැකිය.

2022 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් 30 දක්වා මුළු අදායම රු.මි. 6,663.32ක් වූ අතර එය 2021 වර්ෂයේදී එම කාලය තුළ රු.මි. 1,990.10 ක් විය. ඒ අනුව 2022 වර්ෂයේ මුළු ආදායමේ 234.82% ක විශාල වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරයි. 2022 වර්ෂයේ සිට ක්‍රමයෙන් දුම්රිය ප්‍රවාහන කටයුතු යථා තත්ත්වයට පත්වීම මෙම වැඩිවීමට බලපෑ ප්‍රධාන සාධකය වේ. ඒ අනුව, දුම්රිය ගාස්තු වැඩි කිරීමත්, සාපෙක්ෂව සසඳන විට අනෙකුත් ප්‍රවාහන සේවාවල ගාස්තු මිළ ගනන් වැඩි වීම හේතුවෙන් වැඩි මගී ආකර්ෂණයක් දුම්රිය කෙරෙහි ඇතිවීම දුම්රිය ආදායම වැඩිවීම කෙරෙහි බලපෑ අතර ඒ අනුව, කාර්යාල දුම්රියන් හා දුර ගමන් සේවා දුම්රිය සේවා සඳහා වැඩි ඉල්ලුමක් පැවතුනි.

තවද, අගෝස්තු මාසයේ සිට වැඩිවූ දුම්රිය ප්‍රවේශ පත්‍ර හා වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර ගාස්තු හේතුවෙන් මාසික මගී ආදායම පෙර වසරට වඩා සැලකිය යුතු වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරයි. තවද, 2022 තුළ ඉන්ධන මිළ ගන්න් වැඩි වීම හේතු කොටගෙන මාර්ග ප්‍රවාහන කටයුතු සීමා වීමෙන් දුම්රිය මගීන් සිදුකරන හාණ්ඩ ප්‍රවාහන කටයුතු වල ඉහළ යාමක් ද මෙම වසර තුළ දැකිය හැක.

2022 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් 30 දක්වා මුළු වියදම රු.මි. 23,048.42 ක් වූ අතර මේ තුළ රු.මි. 17,486.40ක් පුනරාවර්තන වියදම හා රු.මි. 5,561.96ක් වූ ප්‍රාග්ධන වියදම ඇතුළත් වේ. පසුගිය වර්ෂය හා සසඳන විට පුනරාවර්තන වියදම්වල 74.70%ක ඉහළ යාමක් පෙන්නුම් කරනු ලබන අතර ඉන්ධන මිළගණන් ඉහළ යාම මෙයට ප්‍රධාන සාධකය විය. මේ අතර 2022 වර්ෂයේ ප්‍රාග්ධන වියදම්වල 28.88%ක අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරන අතර මිළදී ගත් දුම්රිය ඇණියේ ගෙවීම් අඩුවීම හා ප්‍රාග්ධන වියදම් අඩු වීම මෙයට හේතු විය.

විශේෂයෙන් ජාත්‍යන්තරව කෙරෙන මිළදී ගැනීම් වල පවතින ගැටළුකාරී තත්ත්වයන් යටතේ වුවද දුම්රිය සේවාව කාර්යක්ෂමව පවත්වාගෙන යාම සඳහා දුම්රිය ඇණියේ සුළු අළුත්වැඩියාවන්, දුම්රිය මාර්ගයේ හා සංඥා පද්ධතියේ නඩත්තු හා අළුත්වැඩියා කටයුතු අඛණ්ඩව සිදුකිරීමට පියවර ගැනුණි. ඒ අනුව,

- මහව සිට ඕමන්තෙ දක්වා දුම්රිය මාර්ගය පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ මූලික කටයුතු අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම. මෙම ව්‍යාපෘතිය මේ දක්වා 52%ක භෞතික ප්‍රගතියක් ලබාගෙන ඇත.
- අමතර මගී මැදිරි 100 ක් පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- දුම්රිය කාර්යක්ෂමතාව වර්ධනය කිරීම සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ මූල්‍ය ආධාර යටතේ ක්‍රියාත්මක කොළඹ තදාසන්න දුම්රිය ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පුත්තලම් මාර්ගයේ මීගමුව දක්වා ඉදිකළ ද්විත්ව දුම්රිය මාර්ගය මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා විවෘතකිරීම.
- ගැටඹේ සරසවි උයන දුම්රිය මාර්ගයේ මූලික කටයුතු ආරම්භ කිරීම.
- නව දුම්රිය සේවා (ඇල්ල ඔඩිසි) හඳුන්වා දීම හා තනි බලවේග කට්ටල ද්විත්ව දුම්රියන් කර වැඩි දුම්රිය ප්‍රමාණයක් ධාවනය කිරීම.
- නව අතුරු අයවැය යොජනාවක් ලෙස දුම්රිය මගීන් ඵලවළු හා පළතුරු ප්‍රවාහනය කිරීමේ මූලික කටයුතු ආරම්භ කිරීම. මෙම වසර තුළ ක්‍රියාත්මක කළ ප්‍රධාන කාර්යයන් ලෙස හඳුනා ගත හැක.

2.3 මෙහෙයුම් දර්ශක

දුම්රිය මෙහෙයුම් කටයුතු වලට අදාළ ප්‍රධාන දර්ශකයන්හි ප්‍රගතිය පහත වගුවෙන් දක්වා ඇත.

දර්ශකය	2021 සැප්තැම්බර් 30 දක්වා (මිලියන)	2022 සැප්තැම්බර් 30 දක්වා (මිලියන)
මගී සංඛ්‍යාව	27.05	74.04*
මගී කි.මී.	1,523.96	5,663.57*
හාණ්ඩ ටොන්	1.43	1.23*
හාණ්ඩ ටොන් කි.මී.	107.54	96.13*

* ඇස්තමේන්තු අගයන්

2021 වර්ෂයේ පැවති කෝවිඩ්-19 බලපෑම් නිසා දුම්රිය මෙහෙයුම් සීමා වීම හේතු කොටගෙන 2021 වර්ෂයේ මෙහෙයුම් දර්ශක වල පසු බැමක් ඇති වී ඇත. 2021 වර්ෂයේ වැඩි වශයෙන් ඉන්ධන ප්‍රවාහන දුම්රියන් ධාවනය කිරීම හාණ්ඩ ප්‍රවාහන දර්ශක වැඩි වීමට හේතු වී ඇත. 2022 වර්ෂය තුළ ක්‍රමයෙන් ආර්ථිකය යථාතත්වයට පත්වීම හේතුවෙන් දුම්රිය මෙහෙයුම් දර්ශක වල වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරයි.

2.4 යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය (මාර්ග ජාලය)

2022 වර්ෂයේ දී දුම්රිය මාර්ග, ගොඩනැගිලි, පාලම් සහ සංඥා පද්ධතිය යන අංශයන්හි පහත සඳහන් ප්‍රධාන සංවර්ධන සහ නඩත්තු කටයුතු කරන ලදී.

- 1) මහනුවර, පේරාදෙණිය සහ කඩුගන්නාව දුම්රිය මාර්ගය හා සම්බන්ධ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම
- 2) කුරුණෑ සිට මීගමුව දක්වා ද්විත්ව දුම්රිය මාර්ගයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු කරගෙන යාම
- 3) නව දුම්රිය ස්ථාන ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම, පාලම් නඩත්තුකිරීම, සහ දුම්රිය ස්ථානයන්හි සනීපාරක්ෂක පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම් අඛණ්ඩව සිදුකිරීම.
- 4) පොල්ගහවෙල සිට කුරුණෑගල දක්වා ද්විත්ව දුම්රිය මාර්ගය ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ මූලික කටයුතු ආරම්භ කිරීම.
- 5) දකුණු පයාගල හා අලුත්ගම දක්වා ද්විත්ව දුම්රිය මාර්ගය ඉදි කිරීමේ මූලික කටයුතු ආරම්භ කිරීම.
- 6) මහව සිට ඕමන්තේ දක්වා දුම්රිය මාර්ගය පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ මූලික කටයුතු අඛණ්ඩව සිදුකිරීම හා 50% භෞතික ප්‍රගතියක් අත්පත්කර කර තිබීම.

2022 වර්ෂයේ දුම්රිය මාර්ග නඩත්තු කටයුතු සඳහා පහත සඳහන් ද්‍රව්‍යන් භාවිතා කර ඇත.

යොදා ගත් ද්‍රව්‍ය	ප්‍රමාණය (සැප්තැම්බර්)
රේල් පිලි අඩි	70,223
දැව සිල්පර	28,631
වානේ සිල්පර	141
කොන්ක්‍රීට් සිල්පර	27,512
බැලස්ට් කියුබ්	9,567

මගී පහසුකම් සහ ආරක්ෂාව සඳහා දුම්රිය වේදිකා ඉස්සීම හා දීර්ඝකිරීමේ කටයුතුද සිදු කරන ලදී. මේ යටතේ වාලච්චේනෙයි වේදිකා ඉස්සීම හා දීර්ඝ කිරීම අවසන් කර ඇති අතර දෙමෝදර නැරඹුම් වේදිකාවේ ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර ඇත.

මාර්ග ජාලය සම්පූර්ණ දිග කි.මී. 1,600ක් පමණ වන අතර ඉන් කි.මී. 300ක් පමණ පුනරුත්ථාපනය කළයුතු මට්ටමේ පවතින අතර විශේෂයෙන් මුහුදු බඩ මාර්ගයේ කොළඹ කොටුව - වාද්දුව දක්වා කොටස, නැගෙනහිර මාර්ගය කඩිනමින් පුනරුත්ථාපනය කළ යුතුව ඇත.

2.4.1 දුම්රිය ඇණිය

කාර්යක්ෂම මගී හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහන සේවාවක් සැපයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය දුම්රිය ඇණියට අඛණ්ඩ නඩත්තු හා අලුත්වැඩියා කටයුතු මෙම කාලය තුළ දී සිදුකරන ලදී.

ප්‍රධාන අළුත්වැඩියා කිරීම් සහ සුළු අළුත්වැඩියා කිරීම් මෙම කාලය තුළ සිදු කර ඇත. මගී මැදිරි පුනරුත්ථාපනය, බලවේග කට්ටල, එංජින්, එංජින් පුනරුත්ථාපනය සහ රිච්මන් කිරීම, යන්ත්‍ර සහ උපකරණ අලුත්වැඩියා සහ නඩත්තු කිරීම මෙම කාලය තුළ දී අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. මැදිරි 200 ක් පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ දිගුවක් ලෙස තවත් මැදිරි 100 ක් පුනරුත්ථාපනය කිරීම. තවද, ඉන්දියන් ණය අධාර යටතේ මගී මැදිරි 160ක් ප්‍රසම්පාදනය කිරීම.

මෑත කාලයේදී දුම්රිය ඇණිය සංවර්ධන කටයුතු සඳහා එකතු කළ දුම්රිය එන්ජින්, දුම්රිය මැදිරි, බලවේග කට්ටල, තෙල් ටැංකි හා කන්ටේනර් වැගන් වල විස්තර පහත දැක්වේ.

දුම්රිය ඇණිය ශක්තිමත් කිරීමට ගෙන ඇති ක්‍රියා මාර්ග

#	අයිතමය	මූල්‍ය ප්‍රභවය	ඇස්තමේන්තුගත මුදල (ඇ.ඩො.මි.)	වර්තමාන ප්‍රගතිය
01	දුම්රිය එන්ජින් 10	ඉන්දියානු ණය ආධාර	42.5	මිලදී ගැනීම් අවසන්
02	බලවේග කට්ටල 06	ඉන්දියානු ණය ආධාර	58.04	මිලදී ගැනීම් අවසන්
03	මගී මැදිරි 160	ඉන්දියානු ණය ආධාර	86.00	මිලදී ගැනීම් අවසන්
04	තෙල් ටැංකි 30 ක් කන්ටේනර් ප්ලැට් වැගන් 20	ඉන්දියානු ණය ආධාර	4.26	මිලදී ගැනීම් අවසන්
05	උඩරට දුම්රිය මාර්ගය සඳහා බලවේග කට්ටල 09 ප්‍රසම්පාදනය කිරීම	චීනය	93.86	මිලදී ගැනීම් අවසන්
06	මගී මැදිරි 100ක් පුනරුත්ථාපනය කිරීම	දේශීය අරමුදල්	රු.මි.1,245	ක්‍රියාත්මක වේ
07	උඩරට දුම්රිය මාර්ගය සඳහා එංජින් 12 ක් මිල දී ගැනීම	චීනය	42.50	කැබිනට් අනුමැතිය ලැබී ඇත.

2.4.2 සංඥා හා විදුලි සංදේශ පද්ධතිය

සංඥා පද්ධතියේ අඛණ්ඩව නඩත්තු කටයුතු සහ වැඩිදියුණු කිරීම කාර්යක්ෂම දුම්රිය සේවයක් ලබා දීම කෙරෙහි වැදගත් සාධකයක් වේ. 2022 වසරේදී සංඥා පද්ධතියේ වැඩිදියුණු කිරීම් හා නඩත්තු කටයුතු අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

- 1) කුරණ සිට මීගමුව දක්වා ඉදිකළ ද්විත්ව මාර්ගය සඳහා නව විදුලි සංඥා පද්ධතියක් සවි කිරීම.
- 2) වැල්ලව අංගනයේ පැවති යාන්ත්‍රික සංඥා ක්‍රමය වෙනුවට පූර්ණ අන්තර් බද්ධ වර්ණ සංඥා පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම.
- 3) කුරුණෑගල සිට වැල්ලව දක්වා පැවති ටැබ්ලට් ක්‍රමය ඉවත්කර එක වර දුම්රිය තුනක් ඇතුළත් කළ හැකි Block වර්ණ සංඥා ක්‍රමය ස්ථාපිත කිරීම.
- 4) විදුලි සිනු සංඥා හරස් මාර්ග සඳහා Bell & Light සංඥා පද්ධති 10ක් ලබාදීම.
- 5) යාන්ත්‍රික හරස් මාර්ග බාධක Bell & Light සංඥා පද්ධති බවට උසස් කිරීම. (තොටුපල පාර -කළුතර කැලිඩෝ පාර , සුදුහුම්පොල - නුවර)
- 6) වග සහ පාදුක්ක අතර දැනට භාවිතා කරන ටැබ්ලට් ක්‍රමය ඉවත් කර Block වර්ණ සංඥා ක්‍රමය ස්ථාපිත කිරීම 80% නිම කිරීම.

2.5 මූල්‍ය ප්‍රගතිය

ආදායම / වියදම	2021 සැප්තැම්බර් 30 දක්වා (රු.මි.)	2022 සැප්තැම්බර් 30 දක්වා (රු.මි.)
(i) ආදායම		
සාමාන්‍ය ප්‍රවේශපත්	945.65	4,817.63
වාර ප්‍රවේශපත්	268.86	592.39
පාර්සල් හා ලිපි	52.63	152.69
භාණ්ඩ හා පශු සම්පත්	282.37	485.85
වෙනත්	440.59	614.76
මුළු ආදායම	1,990.10	6,663.32
(ii) වියදම		
පුනරාවර්තන වියදම (මි රු.)	10,008.93	17,486.46
ප්‍රාග්ධන වියදම (මි රු.)	7,820.47	5,561.96
මුළු වියදම	17,829.40	23,048.42

ඉහත දත්තවලට අනුව මුළු ආදායම 234% වැඩිවී ඇති අතර 2022 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් මාසයේ මගී ප්‍රවේශ පත් මිල ගණන් වැඩි වීම හා දුම්රිය වෙත වැඩි මගී ආකර්ෂණයක් ඇති වීම හේතුවෙන් මගී ආදායම වැඩි වීම ප්‍රධාන සාධක වේ. තවද, දුම්රිය මගීන් තෙල් ප්‍රවාහන කටයුතු හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය වර්ධනය වීම භාණ්ඩ ප්‍රවාහන අදායම වැඩි වීම කෙරෙහි බලපා ඇත.

මුළු වියදම පිළිබඳ සලකා බලන විට 2022 වසරේ මෙම කාලය තුළ 29% ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරන අතර මේ සඳහා පුනරාවර්තන වියදමේ 74% ක වැඩි වීම ප්‍රධාන සාධකය වේ. මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළ ප්‍රාග්ධන වියදම 29% න් අඩුවී තිබෙන අතර මේ සඳහා 2022 වසරේ ප්‍රාග්ධන වෙන්කිරීම් අඩුවීම හා දුම්රිය ඇණියට අදාළ ප්‍රාග්ධන වියදම් අඩු වීම ප්‍රධාන හේතූන් ලෙස සඳහන් කළ හැක.

2.6 අභියෝග හා ගැටලු

- 1) දුම්රිය එන්ජින් හා බලවේග කට්ටල සඳහා අමතර කොටස් ලබා ගැනීම, දුම්රිය පිල් හා උපකරණ ලබා ගැනීම, සංඥා පද්ධතියේ අමතර කොටස් හා උපාංග ලබා ගැනීම සඳහා ණයවර ලිපි විවෘත කිරීමට නොහැකිවීම හේතුවෙන් දුම්රිය මාර්ග ජාලයේ, සංඥා පද්ධතියේ හා දුම්රිය ඇණියේ අළුත්වැඩියා කටයුතු, නඩත්තු කටයුතු සඳහා විශාල ගැටළුවකට මුහුණ දී තිබීම.
- 2) වසර 25 ඉක්මවූ දුම්රිය එන්ජින් ධාවනය කිරීම හා නඩත්තු කිරීම සඳහා පවතින බඩාවන්
- 3) ඉන්ධන මිල ඉහළ යාම.
- 4) මගී හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම්හි පවතින අඩු ධාරිතාව.
- 5) සමස්ත දුම්රිය මාර්ග ජාලයේ පවතින අනාරක්ෂිත දුම්රිය හරස් මාර්ග සංඛ්‍යාව ඉහළ අගයක් ගැනීම
- 6) පුහුණු ශ්‍රම හිඟය
දෛනික සේවා පවත්වා ගෙන යෑමේදී සියලුම අංශවල පවතින කාර්ය මණ්ඩල හිඟය නිසා අදාළ කටයුතුවලදී ගැටළුකාරී තත්ත්වයන්ට මුහුණ දීමට සිදු වේ.
- 7) ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදන හිඟ වීම
- 8) පුනරාවර්තන වියදම ඉහළ යාම
පුනරාවර්තන වියදම්වලට ඇතුළත් වන පුද්ගල පඩිනඩිවල හා ඉන්ධන වියදම් ඉහළ මට්ටමක පවතින නිසා ආදායම හා පුනරාවර්තන වියදම අතර ඇති අවාසිදායක මූල්‍ය පරතරය අඛණ්ඩව දක්නට ලැබේ.

- 9) සංඥා හා විදුලි සංදේශ පද්ධතිය ඉතා පැරණි වීම.
- 10) දුම්රිය රක්ෂිතයන්හි අනවසර පදිංචිකරුවන්.
- 11) පුහුණු හා සංවර්ධනය කටයුතු අවම වීම.
- 12) ප්‍රමාණවත් නොවන දඩ මුදල්
- 13) විදේශ අරමුදල් අපේක්ෂිත ව්‍යාපෘති සඳහා අදාළ විදේශ ණය ලබා ගැනීමේ ප්‍රමාදයන් හේතුවෙන් මෙම ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රමාද වීම.
- 14) ඉඩම් කළමනාකරණය, මෙහෙයුම් කළමනාකරණය, තොග පාලනය, මානව සම්පත් කළමනාකරණය, නඩත්තු කටයුතු ආදී අංශවල තොරතුරු තාක්ෂණයේ භාවිතය අවම වීම.

2.7 දුම්රිය සේවාවේ ගුණාත්මක හා විශ්වසනීයත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා 2022 වසරේ ක්‍රියාත්මක කළ හා ඉදිරියට ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත කාර්යයන්

- 1) ඉන්දියානු ණය ආධාර යටතේ දුම්රිය මැදිරි 160 ක් ප්‍රසම්පාදන කටයුතු නිම කිරීම.
- 2) කුරුණෑ සිට මීගමුව දක්වා ද්විත්ව දුම්රිය මාර්ගයේ කටයුතු අවසන්කර මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා විවෘත කිරීම.
- 3) මහව සිට ඔමන්තේ දක්වා දුම්රිය මාර්ගය පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ කටයුතු අඛණ්ඩව සිදුකිරීම.
- 4) මගීමැදිරි 200 ක් පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ දෙවන අදියර ලෙස තව මැදිරි 50ක් පුනරුත්ථාපනය කිරීම.
- 5) අතුරු අයවැය යෝජනාව අනුව දුම්රිය මගීන් ඵලවළු හා පළතුරු ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා මූලික කටයුතු සිදුකිරීම.
- 6) කාර්යාල මගීන්ගේ පහසුව වැඩි කිරීම සඳහා තනි බලවේග කට්ටල කිපයක් ද්විත්ව බලවේග කට්ටල බවට පරිවර්තනය කිරීම.
- 7) ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ මූල්‍ය දායකත්වය යටතේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන කොළඹ තදාසන්න දුම්රිය ව්‍යාපෘතිය
තදාසන්න දුම්රිය සේවාව වඩා කාර්යක්ෂම හා මගී ආකර්ෂණය හා වැඩි මගී නැඹුරුවක් ඇති කිරීමේ අරමුණෙන් ප්‍රධාන කැළණිවැලි, මුහුදුබඩ හා පුත්තලම දුම්රිය මාර්ග ආවරණය වන පරිදි දුම්රිය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ විශේෂ අරමුණවේ. තදාසන්න ප්‍රදේශයේ මාර්ග පද්ධතිය වැඩිදියුණුකිරීම සංඥා හා විදුලි සංදේශ පද්ධතිය වැඩිදියුණුකිරීම දුම්රියස්ථාන සංවර්ධනය කිරීම, ඉලෙක්ට්‍රොනික ප්‍රවේශපත්‍ර ක්‍රමයක් ස්ථාපිතකිරීම ආදී ව්‍යාපෘති කිපයක් මේයටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.
- 8) නව කැළණි පාලම ස්ථාපිත කිරීම
ඔස්ට්‍රියානු රජයේ ණය ආධාර යටතේ නව කැළණි පාලම ඉදි කිරීමට කැබිනට් අනුමැතිය ලැබී ඇති අතර 2022 වසරේදී මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිතය.
තවද පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මූලික කටයුතු සිදුකර ඇත.
  - 1) පොල්ගහවෙල සිට කුරුණෑගල දක්වා ද්විත්ව දුම්රිය මාර්ගය ඉදිකිරීම
  - 2) කුරුණෑගල සිට මහව දක්වා ද්විත්ව දුම්රිය මාර්ගය ඉදිකිරීම
  - 3) දකුණු පයාගල සිට අලුත්ගම දක්වා ද්විත්ව දුම්රිය මාර්ගය ඉදිකිරීම
  - 4) ඉන්දියානු ණය ආධාර යටතේ රත්මලාන හා දෙමටගොඩ ධාවනාගාරයක් හා අංගනයක් ඉදිකිරීම.
  - 5) දුම්රිය හරස් මාර්ග පද්ධති 200ක් ස්ථාපිත කිරීම.

3. ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව

දැක්ම

දිවයින තුළ සමාජ-ආර්ථික සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම සඳහා ගුණාත්මක, පිරිවැය ඵලදායී සහ ආරක්ෂාකාරී ඒකාබද්ධ ප්‍රවාහන පද්ධතියක් හා සේවාවක් මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම පුරවැසියකුගේම විවිධ ගමනාගමන අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම සඳහා සහතික වීම.

මෙහෙවර

මගී ප්‍රවාහනයට අදාළ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා රජයට උපදෙස් දීම සහ පොදුජන ප්‍රවාහන අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම සඳහා කාර්යක්ෂම බස් ප්‍රවාහන පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක වන බවට සහතිකවීම සඳහා අවශ්‍ය නියාමන රාමුවක් සකස්කිරීම.

3.1 හැඳින්වීම

බස් රථ මගින් මගී ප්‍රවාහනය කිරීමට අදාළ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව, රජයට උපදෙස් දීම සහ එම ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවේ යෙදවීම පිණිස 1991 අංක 37 දරණ ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතින් ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව පිහිටුවා ඇත.

1991 අංක 37 දරණ ජාතික ගමනා ගමන කොමිෂන් සභා පනත පිළිවෙලින් 1996 අංක 30 දරණ ජාතික ගමනා ගමන කොමිෂන් සභා (සංශෝධන) පනත මගින්ද 2005 අංක 27 දරණ ශ්‍රී ලංකා ගමනා ගමන මණ්ඩල පනත මගින්ද 2017 අංක 6 දරණ ජාතික ගමනා ගමන කොමිෂන් සභා (සංශෝධන) පනත මගින්ද සංශෝධනය වී ඇත.

එමගින් පැවරී ඇති ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ බලතල හා කර්තව්‍යයන්ට අනුකූලව, විවිධ විෂය කරුණු සම්බන්ධයෙන් ලබාගෙන ඇති අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතීන්ට අනුකූලව ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවට කායික්ෂම, ඉහළ ප්‍රමිතියකින් යුත් පරිසර හිතකාමී, සුවපහසු ප්‍රවාහන සේවාවක් ලබාදීමට සහ ප්‍රවාහනයට නූතන ප්‍රවේශයක් ඇති කිරීමට ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව ව්‍යාපෘති රැසක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

එම ව්‍යාපෘතිවල 2022 ජනවාරි 01 සිට 2022 සැප්තැම්බර් 30 දක්වා කාලය තුළ ප්‍රගතිය පහත දක්වා ඇත.

3.2 සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගතිය

ජාතික අයවැය මගින් සපයන අරමුදලින් ක්‍රියාත්මක වන පුනරාවර්තන ව්‍යාපෘති

1. සාමාජයීය සුභසාධනය ප්‍රමුඛ කොටගත් බස්රථ සේවා සැපයීමේ ව්‍යාපෘතිය

ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනත අනුව සාමාජයීය සුභසාධනය ප්‍රමුඛ කොටගත් බස්රථ සේවා වශයෙන් පාසල් දරුවන් ප්‍රවාහනය සඳහා පමණක් වෙන් වූ “සිසුසැරිය” ව්‍යාපෘතියත් ලාභ නොලබන මාර්ග හා ගමන්වාර සඳහා “ගැමි සැරිය” සහ “නිසි සැරිය” යන ව්‍යාපෘති ආරම්භ කර ඇත.

1.1 පාසැල් බස්රථ සේවා ව්‍යාපෘතිය - “සිසු සැරිය”

පාසල් දරුවන්ට මානසික හෝ ශාරීරික අපහසුතාවයකින් තොරව කලට වේලාවට පාසල් වෙත පැමිණීමටත් අධ්‍යාපන කටයුතු නිමාකොට ආරක්ෂිතව නිවස කරා යාමටත් සහන ගාස්තු ක්‍රමයක් යටතේ වඩාත් විශ්වාසනීය වූ, ආරක්ෂා සහිත පාසල් දරුවන්ටම වෙන්වූ පාසල් බස්රථ සේවාවක් සැපයීමට 2005 වර්ෂයේදී “සිසුසැරිය” පාසැල් බස්රථ ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ශ්‍රී ලංගම සහ පෞද්ගලික බස්රථ ධාවනය කරන අතර මෙම බස්රථ වලින් ගමන්ගන්නා පාසැල් දරුවන්ගෙන් සාමාන්‍ය බස්ගාස්තුවෙන් අඩක් පමණක් අයකිරීම සහ ශ්‍රී ලංගම බස්රථවල වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර වලින් ගමන් පහසුකම් සකසා ගත හැකිවීම විශේෂත්වයකි.

එමගින් ධාවකයාට වන මූල්‍යමය හානිය ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම සඳහා පාසැල් දරුවන් ෫ගෙන ධාවනය වන කි.මී. 01කට රු. 62/-බැගින් උපරිම කි.මී. 110 (උදේ හවස ගමන්වාර දෙක සඳහා) රජය විසින් ගෙවීම් කරනු ලැබේ.

භෞතික ප්‍රගතිය

2022 වර්ෂය සඳහා 2022.04.30 දින වන විට නව සේවා 52ක් ආරම්භ කරන ලද අතර නව සිසු සැරිය සේවා ආරම්භ කිරීම එතැන් සිට අත්හිටුවන ලදී. එනම්, 2022 මාර්තු මස සිට වරින් වර ඉන්ධන මිල හා බස්රථ වල අමතර කොටස් වල මිල ඉහළ යාම හේතුවෙන් බස්රථයක කිලෝමීටර් එකක ධාවන පිරිවැය වැඩිවීම හේතුකොටගෙන සිසු සැරිය බස්රථ සඳහා ගෙවනු ලබන සහනාධාර සංශෝධනය කරන ලද බැවින් මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් 2022 වර්ෂයේ සිසු සැරිය ව්‍යාපෘතියට වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන පවතින සේවා පවත්වාගෙන යාම සඳහා ප්‍රමාණවත් වූ බැවිනි. නමුත් නැවත නැවත ඉන්ධන මිල වැඩිවීම නිසා ගණනය කරනු ලබන කි.මී.1ක ධාවන පිරිවැය ද වැඩි වූ හෙයින් මෙම ව්‍යාපෘති යටතේ ඇති බස්රථ වල ධාවනය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සඳහා 2022 වර්ෂයේ වෙන් කරනලද රු.මි. 650.00ට අමතරව තවත් රු.මි. 566.00ක් ජාතික අයවැයෙන් ඉල්ලා සිටින ලදී.

මෙම පසුබිම යටතේ පෞද්ගලික පාසල් වැනි රට හා බස් රටවල අයකරන ගාස්තුද ඉතා විශාල වශයෙන් ඉහළ යාම හේතුකොට ගෙන, සිසු සැරිය සේවාව සඳහා වන ඉල්ලුම අඛණ්ඩව ඉහළයමින් පවතී. දෛනිකව දෙමාපියන් විසින් මෙන්ම පාසල් වල විදුහල්පතිවරුන් විසින්ද “සිසු සැරිය” ව්‍යාපෘතිය යටතේ බස් රට යොදවන ලෙස ඉල්ලීම් රැසක් ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව වෙත යොමු කරයි.

මෙසේ දිනපතා වැඩිවන ඉල්ලීම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් පාසල් දරුවන් වෙත ප්‍රවාහන පහසුකම් සලසා දීම සඳහා සිසු සැරිය සේවාවට විකල්පයක් වශයෙන්, පළාත් තුළ සාමාන්‍ය මගී ප්‍රවාහන සේවාවේ යෙදෙන පෞද්ගලික බස් රථ, සාමාන්‍ය බස්ගාස්තුව අයකර අදාල මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අධිකාරි මගින් පනවා ඇති කොන්දේසි වලට අමතරව විශේෂ කොන්දේසි මාලාවක් යටතේ ‘පාසල් සේවා’ නමින් උදෑසන පාසල් ගමන් වාරය හා පාසල අවසානයේ ගමන් වාරය ධාවනය කරවීම සඳහා ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ පූර්ණ අධීක්ෂණය යටතේ පළාත් මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අධිකාරි විසින් ආරම්භ කර පවත්වාගෙන යනු ලබයි.

2022.09.30 වන විට එසේ යොදවා ඇති ‘පාසල් සේවා’ බස් රථ ගණන 53කි. ඒ අනුව 2022.09.30 දක්වා ක්‍රියාත්මක ‘සිසු සැරිය’ හා ‘පාසල් සේවා’ බස් සේවා ගණන පළාත් අනුව පහත වගුවෙහි දැක්වේ.

අනු අංකය	පළාත	‘සිසු සැරිය’ බස් සේවා	‘පාසල් සේවා’
1	බස්නාහිර	442	53
2	දකුණ	107	-
3	වයඹ	360	-
4	උතුරු මැද	202	-
5	සබරගමුව	124	-
6	ඌව	146	-
7	නැගෙනහිර	126	-
8	මධ්‍යම	56	-
9	උතුර	37	-
10	අන්තර්පළාත්	17	-
	එකතුව	1617	53

නව සිසු සැරිය සේවා සඳහා 2022.09.30 වන විට ලැබී ඇති ඉල්ලීම් ප්‍රමාණය පළාත් අනුව පහත වගුවෙහි දැක්වේ.

අනු අංකය	පළාත	නව සේවාව සඳහා ඉල්ලීම්
1	බස්නාහිර	251
2	මධ්‍යම	04
3	දකුණ	22
4	වයඹ	03
5	උතුරු මැද	04
6	සබරගමුව	15
7	ඌව	01
	එකතුව	300

“සිසු සැරිය” යනු හුදෙක්ම පාසල් සිසුන් සඳහා ප්‍රවාහන පහසුකම් සැලසෙන ව්‍යාපෘතියක් පමණක්ම නොවේ, මෙය අනාගත පරපුරේ අධ්‍යාපන මට්ටම ඉහළ නැංවීම සඳහා කරනු ලබන ආයෝජනයකි.

1.2 ග්‍රාමීය බස් රථ සේවා ව්‍යාපෘතිය - “ගැමිසැරිය”

කිසිදු බස් රථ සේවාවක් ක්‍රියාත්මක නොවන, සමාජයීය වශයෙන් බස් රථ සේවාවක් අවශ්‍ය වුවද ලාභ නොලබන මාර්ග බැවින් මගී ප්‍රවාහනය සඳහා ධාවකයින් ඉදිරිපත් නොවන ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ වල වෙසෙන ජනතාවට ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම සඳහා ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව 2005 වර්ෂයේදී “ගැමිසැරිය” ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කර ඇත.

“ගැමිසැරිය” බස් රථ සේවාව සඳහා රු. 41/- උපරිම සහනාධාරයක් ගෙවීමේ පදනම මත කි.මී. 01 සඳහා අඩුම ලංසුවක් ඉදිරිපත් කරන ධාවකයා තෝරාගනී. එසේ තෝරාගන්නා ධාවකයාට අදාළ ප්‍රවාහන අධිකාරිය මගින් ග්‍රාමීය මාර්ගයන්හි මගී ප්‍රවාහනයට මගීසේවා අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කරන අතර, එම මගීසේවා අවසර පත්‍රය සහ පළාත් මගී ප්‍රවාහන අධිකාරියේ නිර්දේශය මත ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව විසින් අදාළ බස් රථ හිමියා “ගැමිසැරිය” ව්‍යාපෘතියට ඇතුළත් කර ගිවිසුම් අත්සන් කරනු ලැබේ.

මෙම ගිවිසුම අනුව එකඟවන සහනාධාර මුදල උපරිම වසර තුනක් සඳහා ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව විසින් ගෙවනු ලැබේ. වසර තුනකින් පසු එම මාර්ගය ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායී මාර්ගයක් විය හැකි බැවින් සහනාධාර ගෙවීම් අත්හිටුවනු ලැබේ. ඒ අනුව ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව විසින් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ නගරය හා සම්බන්ධ කිරීමේ අරමුණින් ආරම්භ කරන ලද “ගැමිසැරිය” සේවා රැසක් මේ වන විට ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායී ලෙස ග්‍රාමීය ජනතාවට සේවා සපයමින් ක්‍රියාත්මක වේ. එමෙන්ම ග්‍රාමීය ජනතාවගේ නිෂ්පාදන නාගරික ප්‍රදේශවල රැගෙන යාමෙන් ඔවුන්ගේ අභිමතාර්ථ වඩා ඉහළ මට්ටමකට ගෙන ඒමටද දායකත්වය සපයයි. පුද්ගලයින් තෘතීයික අධ්‍යාපනය සඳහා නගරය සඳහා ගමන්කිරීමේදී ද “ගැමිසැරිය” සේවාව මගින් පිටුවහලක් වේ.

භෞතික ප්‍රගතිය

2022.09.30 දිනට, මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සහනාධාර ලබමින් ක්‍රියාත්මක වූ බස් රථ සේවා 09ක් අතරින් 8කට අදාළ සහනාධාර කාලසීමාව අගෝස්තු මස සිට අවසන් වී ඇත.

2022 වර්ෂය සඳහා නව ගැමි සැරිය සේවාවක් ආරම්භ කිරීම සඳහා දකුණු පළාත් මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අධිකාරිය වෙත යොමු කර ඇති අතර නැගෙනහිර හා ඌව පළාත්වල ගැමි සැරිය සේවා එක බැගින් ආරම්භ කිරීම සඳහා ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමැතිය ලබා දී ඇත. තවද පහත දැක්වෙන පරිදි නව “ගැමිසැරිය” සේවා 5ක් ආරම්භ කිරීම සඳහා ඉල්ලීම් ලැබී ඇත.

අනු අංකය	පළාත	ඉල්ලීම් ගණන
1	නැගෙනහිර	2
2	ඌව	2
3	දකුණ	1
	එකතුව	5

1.3 රාත්‍රී බස් සේවා ව්‍යාපෘතිය - “නිසි සැරිය”

රාත්‍රී කාලයේ හා අළුයම කාලයේ පොදු ප්‍රවාහන බස් රථ සේවාව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම දිරිමත් කිරීම සඳහා ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව විසින් 2005 වර්ෂයේදී මෙම ව්‍යාපෘතිය හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙමගින් රාත්‍රී කාලයේ හා අළුයම පොදු ප්‍රවාහන බස් රථ අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක නොවීම නිසා මහජනතාව පත්වන දුෂ්කරතා අවම කර ඔවුන්ට ස්ථීර පොදු ප්‍රවාහන බස් රථ සේවාවක් සැපයීමත්, මහජනයාට වෙනත් ප්‍රවාහන මාධ්‍ය (ත්‍රී විලර්, කුලී රථ) සපයා ගැනීම සඳහා වැය කිරීමට සිදුවන අධික පිරිවැය සහ වැයවන කාලය අවම කිරීමත් මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූලික අරමුණු වේ.

ඒ අනුව මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ රාත්‍රී අවසන් ගමන් වාරයට සහ අළුයම පළමු ගමන්වාරයට සහනාධාර වශයෙන් කි.මී.01කට රු.21 /-ක් රජය විසින් ගෙවීම් කරන අතර මහජනතාවගෙන් අයකරනු ලබන්නේ නියමිත බස්ගාස්තුව පමණි.

භෞතික ප්‍රගතිය

2022 වර්ෂය සඳහා 2022.04.30 දින වන විට නව සේවා 10ක් ආරම්භ කරන ලද අතර මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන පවතින සේවා පවත්වාගෙන යාම සඳහා වැය කිරීමට සිදුවන බැවින් නව නිසි සැරිය සේවා ආරම්භ කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය පරිදි එතැන් සිට අත්හිටුවන ලදී. ඒ අනුව 2022 .09.30 දිනට පවතින වලංගු නිසි සැරිය සේවා පළාත් අනුව පහත පරිදි වේ.

අනු අංකය	පළාත	‘නිසි සැරිය’ බස්සේවා
01	බස්නාහිර	61
02	දකුණ	38
03	වයඹ	19
04	උතුරු මැද	6
05	සබරගමුව	11
06	ඌව	9
07	නැගෙනහිර	1
08	මධ්‍යම	54
09	උතුර	5
	එකතුව	204

තවද පහත දැක්වෙන පරිදි නව නිසි සැරිය සේවා 305ක් ආරම්භ කිරීම සඳහා ඉල්ලීම් ලැබී ඇත.

අනු අංකය	පළාත	ඉල්ලීම් ගණන
1	බස්නාහිර	67
2	මධ්‍යම	55
3	දකුණ	48

4	වයඹ	41
5	උතුරුමැද	11
6	සබරගමුව	51
7	ඌව	22
8	නැගෙනහිර	4
9	උතුර	6
	එකතුව	305

මූල්‍ය ප්‍රගතිය “සිසු සැරිය” “ගැමි සැරිය” සහ “නිසි සැරිය” ව්‍යාපෘති

2022 වර්ෂය ආරම්භයේදී පැවති සිසු සැරිය සේවා 1,565ත්, ගැමි සැරිය සේවා 9ත්, නිසිසැරිය සේවා 194ත් සඳහා සහනාධාර ගෙවීමට සහ 2022 වර්ෂයේ ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ නව සේවා සඳහා සහනාධාර ගෙවීම් කිරීමට ජාතික අයවැයෙන් පුනරාවර්තන ව්‍යාපෘති යටතේ වෙන් කරන ලද මුදල රු. මිලියන 650 කි.

නමුත් රටකුළු පැවති ඉන්ධන අර්බුදය ඇතුළු විවිධ හේතූන් නිසා සාමාන්‍ය පරිදි ගමනාගමන කටයුතු සිදු නොවීම හේතු කොට ගෙන මෙම බස්රථ සේවා ඉලක්ක කළ පරිදි ධාවනය නොවීය. ඒ අනුව මෙම ව්‍යාපෘති සඳහා සහනාධාර ගෙවීමට රුපියල් මිලියන 272.5ක් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබාදී ඇති අතර එයින් රුපියල් මිලියන 211.02ක් 2022.09.30 දින වන විට සහනාධාර වශයෙන් ගෙවා ඇත.

මීට අමතරව අවස්ථා කිහිපයකදී සිදු වූ ඉන්ධන මිළ සංශෝධන වලට අනුරූපීව මෙම ව්‍යාපෘති සඳහා අදාළ බස් ගාස්තුද සංශෝධනය කර ඇත. ඒ අනුව පවතින සේවා සඳහා කලින් ඇස්තමේන්තු කර තිබූ වාර්ෂික පිරිවැයද විශාල වශයෙන් වැඩි වී ඇති බැවින් 2022 වර්ෂය සඳහා නව සේවා ආරම්භ කිරීම අත්හිටුවන ලදී.

ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ අරමුදලින් ක්‍රියාත්මක වන පුනරාවර්තන ව්‍යාපෘති

1. බස්නැවතුම් පළ නඩත්තු කිරීම හා බස් පර්යන්ත මෙහෙයුම් ව්‍යාපෘතිය

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ 2022 වර්ෂයේදී පහත දක්වා ඇති ව්‍යාපෘති සිදු කිරීමට සැලසුම් කරන ලදී.

- ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ පරිපාලනය යටතේ පවතින කොළඹ බැස්ටියන් මාවත පෞද්ගලික දුරසේවා බස්රථ නැවතුම්පළ, වවුනියාව බස් නැවතුම්පළවල ධාවන කටයුතු මෙහෙයවීම සහ එම ස්ථාන නඩත්තු කටයුතු සිදු කිරීම
- ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව විසින් කළමනාකරණය කරනු ලබන මාකුඹුර, කඩුවෙල, කඩවත බස්නැවතුම්පළ වලින් ක්‍රියාත්මක අධිවේගී මාර්ග හරහා සිදුකරනු ලබන බස්රථ ධාවන කටයුතු මෙහෙයවීම
- බස්රථ වල ප්‍රමිති පරීක්ෂාව සඳහා ජංගම වැඩසටහන් පැවැත්වීම

- බස් රථවල පිළිවිතර සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවාහන අධිකාරීවල නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම
- සිංහල අළුත් අවුරුදු සේවා බස් රථ සේවාව සහ අනෙකුත් විශේෂිත උත්සව සඳහා මගීන්ට අවශ්‍ය පරිදි බස් රථ සේවා මෙහෙයවීම වැනි කටයුතු ඉටු කිරීමට

ඒ අනුව 2022 වර්ෂයේ සිංහල අළුත් අවුරුදු බස් රථ සේවාව සාර්ථකව මෙහෙයවීම සිදු කළ අතර සිංහල අළුත් අවුරුදු කාල සීමාව තුළ (2022.04.08 -2022.04.13) ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ කළමනාකරණය යටතේ පවතින කොළඹ බැස්ටියන් මාවත බස් පර්යන්තයෙන් සහ අධිවේගී මාර්ග බස් සේවා ක්‍රියාත්මක බස් නැවතුම්පළ වලින් පිටත් කරවන ලද බස් රථ ගමන්වාර සංඛ්‍යාව 5,186කි.

බස් පර්යන්තය	බස් රථ ගමන්වාර සංඛ්‍යාව
බැස්ටියන් මාවත	4,557
මාකුඹුර	309
කඩවත	205
කඩුවෙල	115
එකතුව	5,186

බස් රථ වල ප්‍රමිති පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන් 02ක් සිදුකරන ලද අතර එහිදී බස් රථ 65ක ප්‍රමිති පරීක්ෂා කරන ලදී. එහිදී හඳුනාගන්නා ලද නියමිත ප්‍රමිතියට නොමැති බස් රථ එම අවස්ථාවේම නියමිත ප්‍රමිතියට සකස් කරවන ලදී.

වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)
5.7	2.31

2. බස් රථ සේවක පිරිස් ලියාපදිංචිය හා පුහුණු කිරීම

ගුණාත්මක මගී ප්‍රවාහන සේවාවක් මගී ජනතාවට ලබාදීමේ අරමුණින් අන්තර් පළාත් පුද්ගලික බස් රථවල සේවය කරන සේවක මණ්ඩල විවිධ න්‍යායාත්මක මෙන්ම ප්‍රායෝගික ක්ෂේත්‍ර යටතේ වෘත්තීමය පුහුණුවීම් ලබාදීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූලික අරමුණ වේ. මෙම පුහුණු වැඩමුළු නව ප්‍රවේශයකින් පහත අංශ කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කරන ලදී .

- මාර්ග තදබදය සහ අනතුරු ප්‍රධාන හේතුවක්වී තිබෙන රියදුරන්ගේ වගකීමෙන් තොර රිය ධාවනය වෙනුවට චිත්තගරුක රථ ධාවනය
- මගී මිත්‍රශීලී පොදු ප්‍රවාහන සේවාවන් සැපයීම
- මෙම අංශයේ සේවය කරන්නන්ගේ වෘත්තීයට ගෞරවයක් ලබාදීම
- ඔවුන්ගේ ආකල්ප හැසිරීමේ වෙනසක් ඇති කිරීම සඳහා අවශ්‍ය දැනුම සහ පුහුණුව ලබාදීම

ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය, කාන්තා හා ළමා කටයුතු කාර්යාංශය, ජාතික අන්තරායකර ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය වැනි ආයතනවල ප්‍රවීණ දේශකවරුගේ සහභාගිත්වයෙන් පහත මාතෘකා ඔස්සේ දේශන පැවැත්වනු ලබයි.

- මාර්ග නීති පිළිපැදීම
- ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ මගීසේවා අවසරපත්‍ර වෙනුවෙන් පනවා ඇති කොන්දේසි හා නියමයන්
- පාරිභෝගික සත්කාර සේවා සැපයීමේ ක්‍රමෝපායන්
- අන්තරායකර ඖෂධ භාවිතයේ ප්‍රතිවිපාක
- බස්රථ තුළ කාන්තා හා ළමා හිංසනය වැළැක්වීම

අන්තර් පළාත් බස්රථවල සේවය කරන රියදුරන් පුහුණු කිරීම ආයතනය තුළදී මෙන්ම ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ රියදුරු අභ්‍යාස විද්‍යාලයේදීද සිදුකරනු ලබයි. එහිදී ඔවුන්ට ප්‍රායෝගික පුහුණුවීම් ලබාදීම මූලිකව සිදුකරයි. කාණ්ඩ කිහිපයක් ඔස්සේ මෙම පුහුණුවීම් සිදුකරනු ලැබේ.

- ආධුනික රියදුරු, කොන්දොස්තරවරුන් සඳහා පුහුණුවීම්
- සේවයේ යෙදී සිටින සේවක මණ්ඩල සඳහා අවුරුදු තුනකට වරක් ලබාදෙන පුහුණුව
- විනය විරෝධී ක්‍රියාවල නිරතවූ රියදුරු කොන්දොස්තරමහතුන් සඳහා පවත්වන විශේෂිත පුහුණු

වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	භෞතික ප්‍රගතිය
4.7	3.08	පුහුණු වැඩසටහන් 15ක් පමණක් පවත්වා රියදුරු කොන්දොස්තරවරු 1,061ක් පුහුණුකර ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ ලියාපදිංචි කරගන්නා ලදී.

3. ප්‍රවාහන ඉල්ලුම් හා සේවා තත්ත්ව සමීක්ෂණ

මහජනතාවගේ මගී ප්‍රවාහන අවශ්‍යතා සපුරාලීම පිණිස, පිළිගත හැකි තත්ත්වයකින් යුත් බස්රථ සේවා පවතින්නේද යන වග අවලෝකනය කිරීම සහ එම සේවා පවත්වාගෙන යායුතු අවම මට්ටම තීරණය කිරීම; 1991 අංක 37 දරණ ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතින් දක්වා ඇති ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ කර්තව්‍යයකි.

ඒ අනුව මහජනතාවගේ අවශ්‍යතාවය පරිදි විශ්වසනීය, ගුණාත්මක, සුවපහසු පොදු ප්‍රවාහන බස්රථ සේවාවක් ගෙවිය හැකි මිලකට සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත රැස්කිරීම සහ එම දත්ත විශ්ලේශනය කර තීරණ ගැනීම සඳහා අදාළ පාර්ශවයන් වෙත යොමු කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූලික අරමුණ වේ.

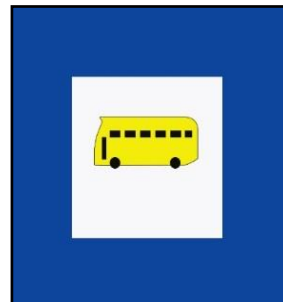
පහත ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් සමීක්ෂණ සිදු කරනු ලබයි.

- මහජනතාවගේ ප්‍රවාහන අවශ්‍යතා හඳුනාගැනීම සහ ඒ අනුව නව බස්රථ සේවා ආරම්භ කිරීම සඳහා ගෙන් ගෙට ගොස් සිදුකෙරෙන සමීක්ෂණ (House Hold Survey)
- පවතින බස්රථ සේවාවල ධාවන කාලසටහන් සකස්කිරීම හා සංශෝධනය කිරීම සඳහා සිදුකෙරෙන මගී ඉල්ලුම් සමීක්ෂණ (Passenger Demand Survey)
- පවතින බස්රථ සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය සම්බන්ධයෙන් මහජනතාවගේ තෘප්තිමත්භාවය තහවුරු කරගැනීම සහ ඒ අනුව මහජනතාවට බලාපොරොත්තුවන ගුණාත්මක බස්රථ සේවා සැපයීම සඳහා සිදුකෙරෙන මගීන්ගේ අදහස් විමසීමේ සමීක්ෂණ (Passenger Interview Survey)
- බස්රථවල ධාවන කාල නිර්ණය කිරීම සඳහා සිදුකෙරෙන ධාවන කාල සමීක්ෂණ (Travel Time Survey)

වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	භෞතික ප්‍රගතිය	
		සමීක්ෂණය	සිදුකළ සමීක්ෂණය සංඛ්‍යාව
5.0	1.25	මහනුවර - කුරුණෑගල මාර්ගයේ මගී ඉල්ලුම පිළිබඳ සමීක්ෂණ	01
		සිසු සැරිය ව්‍යාපෘතිය යටතේ සමීක්ෂණ	03
		හයිලෙවල් හා ලෝලෙවල් මාර්ගවල ධාවනය කෙරෙන බස්රථවල ධාවන කාලය පිළිබඳ සමීක්ෂණ	05
		ගාලු පාරේ “බස් ප්‍රමුඛතා මංකිරු (BPL)” හඳුන්වාදීම පිළිබඳ සමීක්ෂණ	01
		කටුබැද්ද, පිළියන්දල, කඩවත හා මාකුඹුර යන ස්ථානවල “Park & Ride” හඳුන්වාදීම සඳහා සමීක්ෂණ	01
		ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ නිත්‍ය හා තාවකාලික අවසරපත්‍ර යටතේ අධිවේගී මාර්ග වල ධාවනය වන සියළුම බස්රථ වල මගී පැටවුම හඳුනාගැනීම සඳහා සතියේ දින පහම ආවරණය වන පරිදි සිදුකළ සමීක්ෂණ	01
		එකතුව	12

4. දුරගමන් සේවා සීමිත නැවතුම් සංඥා පුවරු සවිකිරීම

අන්තර් පළාත් දුරගමන් සේවා බස්රථ සැම බස් නැවතුමකම නවත්වමින් කෙටිදුර ගමන්ගන්නා මගීන්ද රැගෙන ධාවනය කිරීම නිසා පළාත්බද ධාවනය වන බස්රථ සේවා සමග ඇතිකරගන්නා අහිතකර තරඟය වැළැක්වීමට,

දුරගමන් සේවා බස් රථ නැවැත්වීම සඳහා සීමිත නැවතුම් ස්ථාන හඳුන්වා දීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූලික අරමුණ වේ. 2019.06.18 දිනැති අංක 2128/9 දරණ ගැසට් පත්‍රය මගින් මෙම නව සංඥාව ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී.

වෙන්කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	ක්‍රියාකාරකම්	භෞතික ප්‍රගතිය
5.0	0.083	<ul style="list-style-type: none"> කොළඹ - කතරගම කොළඹ - ඇඹිලිපිටිය (පහළ පාර හා ඉහළපාර ආවරණය වන පරිදි) කොළඹ - අම්පාර කොළඹ - යාපනය කොළඹ - මඩකලපුව මාර්ගවල සීමිත නැවතුම් සංඥාපුවරු සවිකිරීම 	<p>සීමිත නැවතුම් සංඥාපුවරුව සවිකළ යුතු ස්ථාන පිළිබඳ තොරතුරු ලබාගන්නා ලදී.</p> <p>ඉන්ධන අර්බුදය හේතු කොටගෙන කාර්යාලීය කටයුතු සීමා වීම නිසා භංගුල්ල - කිරිඳිවැල මාර්ගයේ සංඥා පුවරු 16ක්ද කොළඹ - කතරගම මාර්ගයේ බෙන්තර පාලම සිට මාගාල්ල දක්වා සංඥා පුවරු 32ක්ද සවිකර අවසන් කර ඇත</p>
		කොළඹ සිට අලුත්ගම දක්වා සංඥා පුවරු 42ක් සවිකිරීම	බස්නාහිර පළාත් මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අධිකාරිය මගින් ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
		බෙන්තර - කතරගම මාර්ගයේ මහමෝදර සිට කතරගම දක්වා සංඥා පුවරු 85ක් සවි කිරීම	සැලසුම් කර ඇත

5. ශ්‍රී ලංගම හා පෞද්ගලික බස් රථ සඳහා ඒකාබද්ධ කාලසටහන් සකස් කිරීම.

2005 අංක 27 දරණ ශ්‍රී ලංකා ගමනා ගමන මණ්ඩල පනතින් සංශෝධිත 1991 අංක 37 දරන ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනත අනුව “විද්‍යාත්මකව තීරණය කරනු ලබන පොදු කාලසටහනක් මත ඇත්ත වශයෙන් වූ මගී ඉල්ලීම සපුරාලීම සඳහා ප්‍රවීණ රාජ්‍ය බස්සේවයක් හෝ පෞද්ගලික බස් සේවයක් ලබා දීම” අරමුණු කර ගනිමින් ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව විසින් ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ බස් රථ සහ පෞද්ගලික බස් රථ සඳහා පොදු කාලසටහන් සකස් කරනු ලැබේ.

මෙමගින් බස් රථ අතර හා පවතින අභිතකර තරඟය අවමකර එක් එක් පාර්ශ්වය වෙත නිශ්චිත වූ වෙළඳපොළ කොටස වෙන්කරදීම තුලින් හිතකර තරඟකාරීවයක් ඇතිකර මහජනතාවට විශ්වසනීය, ආරක්ෂිත, සුවපහසු බස් රථ සේවාවක් සැපයීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

වෙන්කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	සේවාව	ඉලක්ක	භෞතික ප්‍රගතිය
0.2	0.006	මහනුවර-කොළඹ, කුරුණෑගල-කොළඹ (අධිවේගී මාර්ගය හරහා බස් රථ යෙදවීමත් සමඟ) සුබෝපහෝගී සේවා	චක්‍රීය/ස්ථිර කාලසටහන සකස්කර 2022.01.20 දින සිට ක්‍රියාත්මක කිරීම (2)	රට තුළ උත්තම ඇති ඉන්ධන අර්බුදය හමුවේ ඉන්ධන නොමැතිකම නිසා බස් රථ ධාවනය අඩාල වීම නිසා
		ගාල්ල-මාකුඹුර, ගාල්ල-කඩුවෙල අධි සුබෝපහෝගී සේවා	ක්‍රියාත්මකව පැවති ඒකාබද්ධ චක්‍රීය කාලසටහන සංශෝධනය කර 2022.01.18 සිට ක්‍රියාත්මක කිරීම(2)	කාලසටහන් අනුව බස් රථ පිටත් කරවීමද සිදු නොවූ අතර මගී අවශ්‍යතාවය සැපයීම සඳහා ඉන්ධන ලැබෙන බස් රථ පමණක් ධාවනයේ යෙදවීම සිදු කරන ලදී.
		බදුල්ල/මඩොල්සිම/කරඬුගල/අම්පාර/අක්කරෙයිපත්තු සිට මාකුඹුර දක්වා සුබෝපහෝගී සේවාව	නව කාලසටහන් සකස් කර 2022.02.01 සිට ක්‍රියාත්මක කිරීම	
		මුලතිව්/අනුරාධපුර/කුරුණෑගල/මහනුවර/මාතලේ/මඩකලපුව/වවුනියාව/කදුරුවෙල සිට මාකුඹුර දක්වා සුබෝපහෝගී සේවා	නව කාලසටහන් සකස් කර 2022.02.01 සිට ක්‍රියාත්මක කිරීම	
		මොණරාගල-කොළඹ (ඒකාබද්ධ), ගම්පොල/කෑගල්ල-මාකුඹුර සුබෝපහෝගී සේවා	නව කාලසටහන් සකස් කර 2022.02.17 සිට ක්‍රියාත්මක කිරීම	
		මාතර-කඩවත අධි සුබෝපහෝගී සේවාව	චක්‍රීය කාලසටහන සංශෝධනය කර 2022.02.01 සිට ක්‍රියාත්මක කිරීම,	
		මොනරාගල-කොළඹ සුබෝපහෝගී සේවාව	කාලසටහන සංශෝධනය කර 2022.02.11 සිට ක්‍රියාත්මක කිරීම	

6. බස් ගාස්තු සංශෝධනය සහ ගාස්තු විෂමතා ඉවත් කිරීම

2002 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක ජාතික බස් ගාස්තු ප්‍රතිපත්තිය අනුව ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව විසින් වාර්ෂික බස් ගාස්තු නිර්ණය කිරීම සිදුකරනු ලැබේ. මෙම ගාස්තු ප්‍රතිපත්තිය අනුව බස් ගාස්තු නිර්ණය කිරීමේ පිරිවැය සංරචකය අනුව බස්ගාස්තු සංශෝධනය කළ යුතු බව පෙනී යන්නේ නම් සෑම වසරකම ජූලි මස 01 දින බස්ගාස්තු සංශෝධනය කළ යුතු අතර ඊට අමතරව ඉන්ධන මිල සමස්ත කි.මී. 01ක පිරිවැය 4% ක් හෝ ඊට වැඩි ප්‍රමාණයකින් ඉහල නැංවීමට දායකවූ අවස්ථාවක අන්තර්වාර බස්ගාස්තු සංශෝධන සිදුකරනු ලැබේ.

වෙන්කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	භෞතික ප්‍රගතිය
2	0.625	<p>2022.01.05, 2022.03.14, 2022.04.19 හා 2022.05.25 යන දිනයන්හි පිළිවෙලින් 17.44%, 15%, 35% හා 19.49% වශයෙන් බස් ගාස්තු සංශෝධනය කරන ලදී.</p> <p>2022.07.01 වාර්ෂික බස්ගාස්තු සංශෝධනය ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර ම බස්ගාස්තු වැඩි වීමේ ප්‍රතිශතය 22% කි.</p> <p>2022.07.20 හා 2022.08.05 යන දිනයන්හි පිළිවෙලින් -2.23% හා -11.14%කින් අන්තර්වාර බස්ගාස්තු සංශෝධන සිදු කරන ලදී.</p>

7. ප්‍රවාහනය සම්බන්ධ පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

ගුණාත්මක මගී ප්‍රවාහන සේවාවක් ස්ථාපනය කිරීමට අවශ්‍ය පරිසරය සකස් කිරීම අරමුණ කරගනිමින් පහත දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් දීප ව්‍යාප්තව පළාත් කේන්ද්‍ර කොට තෝරාගත් ස්ථානයන්හි ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කරන ලදී.

- 1) මාර්ග ආරක්ෂාව සම්බන්ධව පාසල් සිසුන් දැනුවත් කිරීම
- 2) ප්‍රවාහන සැලසුම්කරණය සහ කාලසටහන් සකස්කිරීම
- 3) කාර්යාලීය ක්‍රම සම්බන්ධව පළාත් ප්‍රවාහන අධිකාරිවල නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම
- 4) බස්රථ ධාවනය, සේවක මණ්ඩල කළමනාකාරිත්වය, මගීසේවා අවසරපත්‍ර කොන්දේසි සම්බන්ධව බස්රථ ධාවකයින් දැනුවත් කිරීම
- 5) මගී අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධව මගීන් සහ බස්රථ රියදුරු කොන්දොස්තර මහතූන් දැනුවත් කිරීම

වෙන්කළ ප්‍රතිපාදන	මූල්‍ය ප්‍රගතිය	ක්‍රියාකාරකම	ඉලක්ක	භෞතික ප්‍රගතිය
රු.මි. 1.5	රු.මි. 0.54	දැනුවත්කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම	වැඩසටහන් 6ක් පැවැත්වීම	ගාලු කොරිඩෝවේ ධාවනය වන බස්රථ වල රියදුරු හා කොන්දොස්තර වරුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 4ක් පවත්වන ලදී.

8. පොදු ප්‍රවාහන බස් රථ ක්ෂේත්‍රය සඳහා නවීන තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම

ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ මහජනතාව වෙත සපයන සේවා වඩා කාර්යක්ෂම හා ඵලදායීව සිදු කිරීම සඳහාත් මගී ජනතාවට විශ්වසනීය, ගුණාත්මක, සුච්ඡත පොදු ප්‍රවාහන බස් රථ සේවාවක් සැපයීම සඳහාත් දිනෙන් දින පොදු ප්‍රවාහන බස් රථ වලින් ඉවත්වන මගී ජනතාව නැවත පොදු ප්‍රවාහන බස් රථ සේවාව වෙත ආකර්ශනය කරගැනීම සඳහාත් කාර්යාලීය කටයුතු සඳහා සහ පොදු ප්‍රවාහන බස් රථ සඳහා නව තාක්ෂණය හඳුන්වාදීමට ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව විසින් 2022 වර්ෂයේදී විශේෂ අවධානයක් යොමුකර ව්‍යාපෘති රැසක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

• ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ ක්‍රියාවලීන් ස්වයංක්‍රීයකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

ආයතනික කටයුතු ස්වයංක්‍රීයකරණය කිරීම සඳහා පරිගණක මෘදුකාංගයක් හඳුන්වාදීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වේ. ඒතුළින් මහජනතාවට ඉක්මන් සේවාවක් ලබාදීමටත්, ආයතනයේ ලිපිගොනු කටයුතු ඉලෙක්ට්‍රොනික ක්‍රමවේදයක් හරහා වඩා විශ්වාසදායී ආරක්ෂාකාරී මෙන්ම කාර්යක්ෂම ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතිය තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ.

මෙම ව්‍යාපෘතිය අදියර තුනක් යටතේ සිදු කෙරෙන අතර මෘදුකාංගය සකස් කිරීමේ අත. 2022.09.30 වන විට අදියරයන් තුනම සම්පූර්ණ ක්‍රියාත්මක කරවීම සිදු කිරීමත් දෝෂ හඳුනාගැනීමත් එම දෝෂ නිවැරදි කර මෘදුකාංග වැඩිදියුණු කිරීමත් සිදු කරමින් පවතී.

• Google තාක්ෂණය ඔස්සේ පොදු ප්‍රවාහන සේවා හඳුන්වා දීම (GTFS)

Google සිතියම තුළට පොදු ප්‍රවාහන සේවා ඇතුළත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ තවත් දිගුවක් වශයෙන් සියලු පළාත් ප්‍රවාහන අධිකාරීවල බස් රථ ගමන් මාර්ග මෙම ව්‍යාපෘතියට ඇතුළත් කිරීම, දුම්රිය මාර්ග හා කාලසටහන් මෙන්ම ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයට අයත් මාර්ග 14ක් හා කාලසටහන් ඇතුළත් කරමින් පවතී. තවද මෙම කාර්යයන් සිදු කරනු ලබන නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩමුළු පැවැත්වීමද සිදු කරන ලදී.

• මාර්ගගත ක්‍රමයෙන් බස් රථවල ආසන වෙන් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

2022.09.30 දින වන විට මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාළ කාර්යයන් අවසන් කර ඇති අතර නඩත්තු හා සංවර්ධන කටයුතු සඳහා සුදුසු ආයතනයක් තෝරා ගැනීම සඳහා ටෙන්ඩර් කිරීම සිදු කරමින් පවතී. එමගින් ජාතික මට්ටමින් මෙම ව්‍යාපෘතිය වැඩිදියුණු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

තවද මාර්ගගත ගෙවීම් සඳහා නව ගෙවීම් ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ද කටයුතු කරමින් පවතී.

වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)
7.3	2.11

• බස් රථ සඳහා GPS සවිකිරීම

2022 වර්ෂයේ GPS සම්පත් 73ක් නිකුත් කර ඇති අතර බස් රථ 136 ක GPS උපකරණ සවිකර ඇත. ඒ අනුව සමස්තයක් වශයෙන් 2022.09.30 වන විට GPS ඒකකය හරහා බස් රථ 1,163ක් නියාමනය වන අතර, ඒ අනුව මුළු බස් රථ වලින් 38% ක් සඳහා GPS සවිකර අවසන් කර ඇත. ඒ අනුව MyBus-SL යෙදුම හරහා GPS සවිකර ඇති බස් රථ සියල්ල සම්බන්ධ සජීවී තොරතුරු බස් මගීන්ට බලාගැනීමට හැකියාව ලබා දෙන ලදී.

වර්ගය	බස් රථ සංඛ්‍යාව	GPS සවිකර ඇති සංඛ්‍යාව
අධි සුබෝපහෝගී	150	129
සුබෝපහෝගී	567	525
අර්ධ සුබෝපහෝගී	432	330
සාමාන්‍ය සේවා	1,917	179
එකතුව	3,066	1,163

වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)
6.0	5.91

9. ජාතික ප්‍රවාහන සංඛ්‍යාලේඛණ වාර්තාව සකස් කිරීම

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය, ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව, මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය, ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනය, ඇතුළු ප්‍රවාහනය සම්බන්ධිත ආයතනයක් වන CILT ආයතනය ආදී ආයතන රාශියකින් තොරතුරු හා දත්ත ඒකරාශීකර එම දත්ත විශ්ලේෂණයකර ඉතා ආකර්ෂණීය ලෙස සකස් කරනු ලබන ‘ජාතික ප්‍රවාහන සංඛ්‍යාන වාර්තාව’ අඛණ්ඩව වර්ෂයක් පාසා මුද්‍රිත ග්‍රන්ථයක් වශයෙන් හාමා ත්‍රිත්වයෙන්ම එළිදක්වනු ලැබේ.

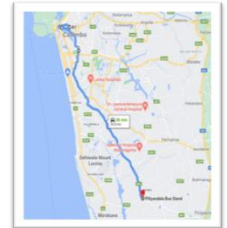
ප්‍රවාහනය පිළිබඳ පර්යේෂණ කරන, සැලසුම් සකස් කරන ආයතන හා විද්වතුන්ට මෙන්ම ප්‍රවාහනය පිළිබඳ අධ්‍යයන කටයුතුවල යෙදෙන අයට ගොඩබිම, සාගරය හා ගුවන් යන මාධ්‍ය තුන හරහා සිදුකරන සියළු ප්‍රවාහන කාර්යයන් පිළිබඳ තොරතුරු එකම ස්ථානයකින් ලබාගත හැකි මාධ්‍යයක් ලෙසද මෙම වාර්තාව පරිශීලනය කිරීමට හැකිවේ.

වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	භෞතික ප්‍රගතිය
1	0.045	2020/21 වාර්තාව අගෝස්තු මාසයේදී එළිදක්වන ලද අතර 2022 වාර්තාවට අදාළ හාමා පරිවර්තන කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

10. නාගරික ප්‍රවාහනය සැලසුම් කිරීම

කොළඹ නගරය ආශ්‍රිතව පවතින අධික වාහන තදබදය අඩුකිරීම සඳහා, සුවපහසු, ආරක්ෂිත, සෞඛ්‍යාරක්ෂිත පොදු ප්‍රවාහන බස් රථ සේවාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් කාර්යාලීය වේලාවන් තුළදී (Peak hours) කොළඹ නගරය හා තදාසන්න නගර කරා ගමන් කරන පෞද්ගලික වාහන (මෝටර් බයිසිකල් සහ කාර් රථ) සංඛ්‍යාව අඩුකිරීම මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ අපේක්ෂා කරන අතර මේ යටතේ,

- Park and Ride / Car Pooling ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීම
- බස් රථ ප්‍රමුඛතා මංතීරු(BPL) හඳුන්වා දීම
- බස් ප්‍රවාහන පද්ධතිය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම පිළිබඳ වාර්තාවක් සකස් කිරීම යන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර ඇත

භෞතික ප්‍රගතිය

- Park and Ride / Car Pooling ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීම

නාගරික වාහන තදබදය අඩුකිරීම සඳහා Vehicle Sharing (Carpooling) ක්‍රමය හඳුන්වාදීම සඳහා Concept paper සකස් කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලැබීමෙන් පසු ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සඳහා යොමු කර ඇත.

- බස් රථ ප්‍රමුඛතා මංතීරු(BPL) හඳුන්වා දීම

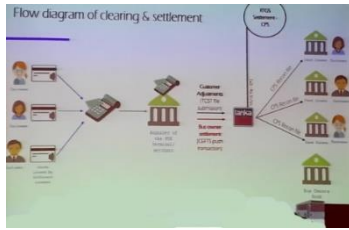
ගාලුපාරේ BPL ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අදාළ පාර්ශවයන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් සාකච්ඡාවක් පවත්වන ලදී. ඒ අනුව වැල්ලවත්ත සිට කොල්ලුපිටිය දක්වා මාර්ගයේ බාධක ඉවත් කිරීම සිදු කරන ලදී.

වෙන්කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	ක්‍රියාකාරකම	භෞතික ප්‍රගතිය
1	0.002	Park and Ride / Car Pooling ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීම	නාගරික වාහන තදබදය අඩුකිරීම සඳහා Vehicle Sharing (Carpooling) ක්‍රමය හඳුන්වාදීම සඳහා Concept paper සකස් කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලැබීමෙන් පසු ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සඳහා යොමු කර ඇත.
		බස් රථ ප්‍රමුඛතා මංතීරු(BPL) හඳුන්වා දීම	ගාලුපාරේ BPL ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අදාළ පාර්ශවයන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් සාකච්ඡාවක් පවත්වන ලදී. ඒ අනුව වැල්ලවත්ත සිට කොල්ලුපිටිය දක්වා මාර්ගයේ බාධක ඉවත් කිරීම සිදු කරන ලදී.

11. පෙරගෙවුම් කාඩ් ක්‍රමය (Electronic Fare Collection)

ඕනෑම බස් රථයක භාවිතා කළ හැකි ඊ-ප්‍රවේශපත්‍ර ක්‍රමයක් (e-Ticketing System) 2021 වර්ෂයේ සිට හඳුන්වා දීමට සැලසුම් කරන ලදී. මෙහිදී, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් හඳුන්වා දෙනු ලබන ජාතික කාඩ්පත් යෝජනාවලිය යටතේ ප්‍රවාහනයේදී භාවිතා කිරීම සඳහා හඳුන්වාදෙනු ලබන මාර්ගස්ථ පෙර ගෙවුම් කාඩ්පතක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය (Backend) මෘදුකාංගය ලබාගැනීමට කටයුතු කරන ලදී. අනතුරුව, 2022.03.28 වෙනි දින පෙර ගෙවුම් කාඩ්පත නිකුත් කිරීමේ නියමු ව්‍යාපෘතිය ගාල්ල- මාකුඹුර අධිවේගී මාර්ගයේ පෞද්ගලික බස් රථවල ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මේ වන විට Backend මෘදුකාංගය සමග ඒකාබද්ධව ඕනෑම අකාරයේ ගෙවීම් මාදිලියකට(මාර්ගගත ක්‍රමය, QR කේත ක්‍රමය) අවස්ථාව සලසා ඇත.

වෙන්කළ ප්‍රතිපාදන රු.මි.	මූල්‍ය ප්‍රගතිය රු.මි.
7	0.012

12. ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ බලශක්ති අවශ්‍යතාව සඳහා සුර්යපැනල සවිකිරීම

ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව විසින් සිදුකරන විදුලි පරිභෝජනය සඳහා විකල්ප බලශක්තියක් ලෙස සුර්යය බලශක්තිය උත්පාදනය සඳහා ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ වහලය මත සුර්යපැනල සවිකිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් සැලසුම් කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

භෞතික ප්‍රගතිය

ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ ගොඩනැගිලි අංක 01හි වහලය සුර්ය පැනල සවිකිරීමට සුදුසු පරිදි ඉදි කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන තිබූ නමුත් මූල්‍ය පහසුකම් හිඟ වීම හේතුවෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණය පරිදි මෙම වසර තුළදී අදාළ ඉදිකිරීම් අත්හිටුවා ඇත.

මෙම ව්‍යාපෘතිය 2022 වර්ෂයේ සිදුකිරීම සඳහා සැලසුම් කිරීමේදී අපේක්ෂිත වියදම මේ වන විට දෙගුණයක් පමණ වී ඇති බැවින් ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ තීරණය පරිදි ව්‍යාපෘතිය මෙම වර්ෂයේදී සිදු කිරීම අත්හිටුවා 2023 වර්ෂය තෙක් කල්දමා ඇත.

13. මහජන පැමිණිලි

ගුණාත්මක මගී ප්‍රවාහනයක් මගී ජනතාවට ලබාදීම සඳහා පොදු ප්‍රවාහන සේවාවේ හැසිරීම ඉතා සියුම්ව නිරීක්ෂණය කළ හැකි මාධ්‍යයක් වශයෙන් මෙම සේවාවන් ලැබෙන මහජන ප්‍රතිචාර ඉතා වැදගත් වේ.

ඒ අනුව බස්රථවල ගමන්කරන මගීන් ඔවුන් ලබාගන්නා සේවාව සම්බන්ධව එම බස්රථවල සේවක කණ්ඩායම්හි හැසිරීම සම්බන්ධව යම් ගැටළුකාරී තත්ත්වයන් ඇති වුවහොත් ඒ සම්බන්ධව පැමිණිලි කිරීමට මහජන පැමිණිලි ඒකකයක් ආයතනය තුළ ස්ථාපිත කර ඇත. එහිදී පැය 24 ම දින 07 පුරාම ක්‍රියාත්මක වන ක්ෂණික ඇමතුම් ඒකකය, මගීන් බස්රථ සේවා සඳහා වන පැමිණිලි ලබාගන්නා අතර, එම පැමිණිලි එම අවස්ථාවේදීම විමර්ශන ඒකකය වෙත යොමුකරනු ලබයි. පැමිණිල්ල ස්වයංකරණ පද්ධතියට එක්කළ වහාම පැමිණිලිකරුගේ ජංගම දුරකථන අංකයට SMS පණිවිඩයක් හරහා පැමිණිල්ලට අදාළ විමසීම් අංකය යවනු ලැබේ.

මෙම ලැබෙන පැමිණිලි වලින් අන්තර්පළාත් බස්රථ සම්බන්ධව ලැබෙන පැමිණිලි ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේම විභාග කරන අතර, පළාත් අධිකාරී බස්රථ සම්බන්ධව ලැබෙන පැමිණිලි එම අධිකාරීන් වෙත යොමුකරනු ලබයි. එසේම ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ බස්රථ සඳහා ලැබෙන පැමිණිලි ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන කාර්යාලය වෙත යොමුකරයි.

ක්ෂණික දුරකථන ඇමතුම් ඒකකය හරහා පැමිණිලි ඉදිරිපත් කිරීමට අමතරව ලිපි, ෆැක්ස්, ඊ මේල් මගින් හා MyBus-SL යෙදුම, WhatsApp, ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ නිල වෙබ් අඩවිය හා මුහුණුපොත හරහා මහජන පැමිණිලි ඉදිරිපත් කිරීම සිදුකරනු ලබයි.

ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවට අන්තර් පළාත් බස් රථ සම්බන්ධව යොමුකරනු ලබන පැමිණිලි සියල්ල සියුම්ව නිරීක්ෂණය කරන අතර, මෙම පැමිණිලිවල ස්වභාවය අනුව අවවාද කිරීම, සේවක මණ්ඩලවල සේවා අත්හිටුවීම්, පරිපාලන ගාස්තු අයකිරීම් වැනි ක්‍රියාමාර්ග මෙන්ම අවසරපත්‍ර ගමන්වාර අත්හිටුවීම් සහ සමහර අවස්ථාවලදී මගීසේවා අවසර පත්‍ර අවලංගු කිරීම් දක්වාද කටයුතු කරනු ලබයි.

ප්‍රගතිය

2022.09.30 දක්වා මහජන පැමිණිලි ඒකකය වෙත වාර්තා වූ පැමිණිලි, විෂමාවාර අනුව පහත පරිදි වේ.

අනු අංකය	විස්තරය	සංකේත අංකය	ලද පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය %
1	වැඩිපුර ගාස්තු අය කිරීම/ ඉතිරි මුදල් ලබා නොදීම	SE04	395	17
2	මගීන්ට ආවාරශීලී නොවීම	MN12	284	12
3	නියමිත ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි මගීන් රැගෙන යාම	MJ12	495	21
4	නියමිත පරිදි ප්‍රවේශ පත්‍ර නිකුත් නොකිරීම	MJ11	315	13
5	නොසැලකිල්ලෙන් රිය පැදවීම/අධික වේගය/ ජංගම දුරකථනය භාවිතා කිරීම/තරහකාරි ධාවනය/ සුළු අනතුරු	MJ17 -02	300	13
6	රියදුරු / කොන්දොස්තර ප්‍රවීණතා කාඩ් පත නොමැතිව සේවයේ යෙදීම	MJ07	24	1
7	අතරමග ස්ථානවල අනවශ්‍ය ආකාරයට බස් රථය නවත්වා මගීන් එකතු කිරීම	MN12-01	113	5
8	නියමිත කාලසටහන උල්ලංඝනය කිරීම	MJ01	115	5
9	නියමිත ස්ථානයෙන් ගමන් ආරම්භ නොකිරීම හා ගමනාන්තය දක්වා ධාවනය නොකිරීම	SE03	125	5
10	බස් රථය මගී ප්‍රවාහනයට සුදුසු තත්ත්වයේ නොතිබීම	MJ03	39	2
11	වායු සම්කරණ නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක නොකිරීම	MJ02	42	2
12	GPS උපාංග ක්‍රියාත්මක නොවීම	MN12-06	78	3
13	අධික ශබ්දයෙන් කැසට්/ රේඩියෝයන්ත්‍ර ක්‍රියාත්මක කිරීම/ නොගැලපෙන වීඩියෝ පට ප්‍රදර්ශනය	MN02	21	1
14	බස් ගාස්තු ප්‍රදර්ශණය නොකිරීම	MJ08	33	1
	එකතුව		2379	100

14. ජංගම පරීක්ෂණ හා විමර්ශනය

ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනත ප්‍රකාරව පැවරී ඇති බලතල අනුව අන්තර් පළාත් මගී ප්‍රවාහන පෞද්ගලික බස් රථ සඳහා අවසරපත්‍ර නිකුත් කරනු ලැබේ. එම අවසරපත්‍ර යටතේ ධාවනය කරනු ලබන බස් රථ

සඳහා කොන්දේසි මාලාවක් පනවා ඇති අතර එම කොන්දේසිවලට අනුකූලව බේරුම් දීමට බැරක් කිරීමේදී යන්ත්‍රණ පරීක්ෂා කිරීම, ජංගම පරීක්ෂණ ඒකකය විසින් සිදුකරනු ලබයි. එම පරීක්ෂණ වලදී අවසරපත්‍ර කොන්දේසි උල්ලංඝනය කරමින් අන්තර් පළාත් බේරුම් දීමට බැරක් කිරීමට අනවරණය වුවහොත් අදාළ බේරුම් පිළිබඳව විමර්ශනය කර අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනුලැබේ. මෙම සේවාවේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ගුණාත්මක සේවාවක් මගින් ජනතාවට ලබාදී පොදු ප්‍රවාහනය සඳහා වැඩි මිලී ප්‍රමාණයක් ආකර්ශනය කරගැනීම වේ.

ප්‍රගතිය

එසේ ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ ජංගම පරීක්ෂණ ඒකකය විසින් බැරක් කිරීමේදී යන්ත්‍රණ පරීක්ෂණ පවත්වා බේරුම් කළදී හසුකරගන්නා ලද විශමාවාර පහත වගුවෙහි දක්වා ඇත.

අනු අංකය	විස්තරය	සංකේත අංකය	ලද පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය %
1	නියමිත ස්ථානයෙන් ගමන් ආරම්භ නොකිරීම හා ගමනාන්තය දක්වා බැරක් කිරීම	SE03	272	15
2	මගීන්ගෙන් වැඩිපුර ගාස්තු අය කිරීම	SE04	108	6
3	නියමිත කාලසටහන උල්ලංඝනය කිරීම	MJ01	13	1
4	අණ නොනකා බේරුම් දීමට බැරක් කිරීම	MJ04	47	3
5	රියැදුරු / කොන්දේසිකර ප්‍රවීණතා කාඩ් පත නොමැතිව සේවයේ යෙදීම	MJ07	642	35
6	බස් ගාස්තු ප්‍රදර්ශනය නොකිරීම	MJ08	95	5
7	නියමිත පරිදි ප්‍රවේශ පත්‍ර නිකුත් නොකිරීම	MJ11	181	10
8	නියමිත ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි මගීන් රැගෙන යාම	MJ12	76	4
9	කල් ඉකුත් වූ රියැදුරු කොන්දේසිකර හැඳුනුම්පත් භාවිතය	MN07	169	9
10	කල් ඉකුත් වී විමර්ශන වලට සහභාගි වීම	MN11	220	12
	එකතුව		1823	100

ඒ අනුව විමර්ශන කටයුතු සිදුකර කොන්දේසි කඩකරන ලද පුද්ගලයින්ට අවවාද කිරීම්, පරිපාලන ගාස්තු අයකිරීම් වැනි ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.

15. අන්තර්පළාත් මගී සේවා අවසර පත්‍ර නිකුත් කිරීම

2022.09.30 දිනට ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාවේ වලංගු මගීසේවා අවසරපත්‍ර සංඛ්‍යාව පහත වගුවෙහි දැක්වේ.

අනු අංකය	සේවා වර්ගය	බේරුම් සංඛ්‍යාව
1	සාමාන්‍ය	1,981
2	අර්ධ සුබෝධානුමත	431
3	සුබෝධානුමත	560
4	අධි සුබෝධානුමත	180
	එකතුව	3,152

16. මාකුඹුර බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානයේ බස් රථ සේවා වැඩි දියුණු කිරීම.

මාකුඹුර බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානයේ යටිතල පහසුකම් උපරිම අයුරින් මහජනතාවට ප්‍රයෝජන ගැනීමට අවස්ථාව ලබාදීමද අරමුණු කරගනිමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය යටතේ දැනට සුබෝපහෝගී සේවාව යටතේ නිකුත්කර ඇති මගීසේවා අවසරපත්‍ර හිමි අතිරික්ත බස් රථ තාවකාලික අවසරපත්‍ර යටතේ මාර්ග සංශෝධනය කර මාකුඹුර සිට දිවයිනේ ප්‍රධාන නගර 16ක් දක්වා 2022.02.01 දින සිට ධාවනයේ යොදවා ඇත.

17. නිත්‍ය මගී සේවා අවසරපත්‍ර නිකුත් කිරීමට ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම

2005, 2014, 2016, 2017 වර්ෂවලදී මගී සේවා අවසරපත්‍ර නිකුත්කිරීම සඳහා ලබාදී තිබූ සියළු අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතීන් අවලංගුකර අන්තර් පළාත් මාර්ග සඳහා නිත්‍ය මගී සේවා අවසරපත්‍ර නිකුත් කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සකස් කරන ලෙසට අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් විද්වත් කමිටුවක් පත්කරන ලදී. ඒ අනුව එම විද්වත් කමිටුවේ වාර්තාව සකස්කර අමාත්‍යාංශය වෙත භාරදී ඇත. කමිටුවක් මගින් මගී සේවා අවසරපත්‍ර නිකුත් කිරීමට යෝජනාකර හිටපු අමාත්‍යතුමා විසින් අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයක් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

මේ සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ලබා දෙමින් සඳහන් කර ඇත්තේ මුදල් අමාත්‍යතුමා විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති නිරීක්ෂණ වල මතුකොට දක්වා ඇති කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන ඉදිරි කටයුතු කරන ලෙසය. මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ නිරීක්ෂණයට අනුව විද්වත් කමිටුව මගින් සකස් කර ඇති වාර්තාව මගින් යෝජිත ක්‍රමවේදයේ සංකීර්ණ කරුණු පවතින්නේ නම් එම යෝජනාවෙන් දැක්වෙන නිර්ණායක සහ කරුණු පදනම් කර ගනිමින් සහ ආවරණය වන පරිදි අදාළ සියළුම පාර්ශව කරුවන්ගේ එකඟත්වය සහිතව විනිවිදභාවයෙන් යුතුව වගවීම සහතික වන පරිදි එම සංකීර්ණ කරුණු සඳහා සරල ක්‍රමවේදයක් ඇතුළත් වන සේ එම වාර්තාව සංශෝධනය කර අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත මාස 2 ක් තුළ නැවත ඉදිරිපත් කරන ලෙසය. ඒ අනුව අමාත්‍යාංශය විසින් අදාළ වාර්තාව සකස් කරමින් පවතී.

18. 2015 වර්ෂයේ සිට තාවකාලික අවසරපත්‍ර මත දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය හරහා බස් රථ ධාවනය කරන මගී සේවා අවසරපත්‍ර හිමියන්ට නිත්‍ය මගී සේවා අවසරපත්‍ර නිකුත් කිරීම.

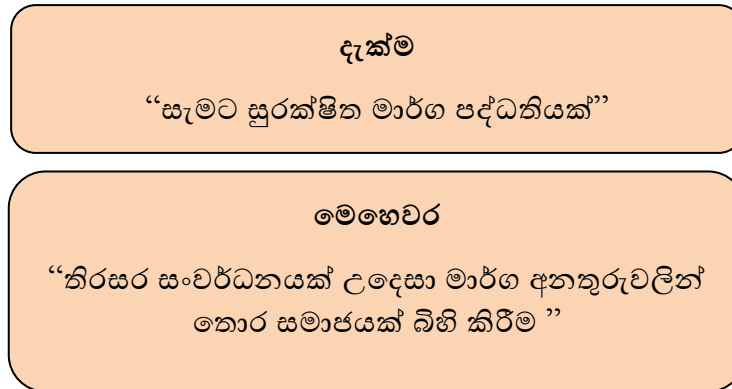
උක්ත කරුණ සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට කරුණු වාර්තා කළ අතර මගීසේවා අවසර පත්‍ර හිමියන් ගොනුකර ඇති නඩු කටයුතු සමථයකට පත්කර නිත්‍ය මගීසේවා අවසර පත්‍ර ලබාදීමට අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබාගැනීමට කටයුතු කරන ලෙස දන්වන ලදී. ඒ අනුව අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය හිමිව ඇති අතර නඩු කටයුතු සමථයකට පත්කර ගන්නා ලෙස මගීසේවා අවසරපත්‍ර හිමියන් දැනුවත් කර ඇත. නඩු කටයුතු සමථයට පත්වීමෙන් පසු අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි අදාළ මාර්ගයේ තාක්ෂණික අගය අයකර අධිවේගී මාර්ගය හරහා නිත්‍ය මගීසේවා අවසර පත්‍ර ලබාදීමට කටයුතු කර ඇත.

19. ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනත සංශෝධනය කිරීම.

සංශෝධනය කරන ලද ජාතික ගමනා ගමන කොමිෂන් සභා පනත් කෙටුම්පත මේ වන විට නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඉදිරි කටයුතු සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණද, ත්‍රී රෝද රථ සඳහා අධිකාරියක් පිහිටුවීමේ 2021 අයවැය යෝජනාව ක්‍රියාත්මක නොවන බැවින් ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනත් සංශෝධනයට ත්‍රී රෝද රථ, පාසල් ළමුන් ප්‍රවාහනය කරන බස් රථ සහ වැන් රථ හා කාර්යාල ප්‍රවාහන සේවා සඳහා රෙගුලාසි සකස් කිරීම, ප්‍රමිති නිශ්චය කිරීම හා මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීම සම්බන්ධව ප්‍රතිපාදන නැවත ඇතුළත් කර, අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය වෙත යැවීමට කටයුතු සිදුකරන ලදී.

4. මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව

4.1 හැඳින්වීම

1998 අංක 05 දරණ මෝටර් වාහන පනතට ගෙන එන ලද සංශෝධනයන්ට අනුව 213(අ) වගන්තිය යටතේ මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව පිහිටුවා ඇති අතර, 1387/4-2005 අප්‍රේල් 07 දිනැති අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු යැයි නියෝග කරන ලද කාර්යයන්පහත සඳහන් කර ඇත.

- 1) පහත දැක්වෙන දෑ පිළිබඳව පරිගණක දත්ත ගබඩාවක් පවත්වා ගෙන යාම.
  - රථවාහන ප්‍රමාණය සහ ඒවායේ ලක්ෂණ සහ සංයුතිය
  - මාර්ග අනතුරු/ මරණ
  - මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ දේශීය හා ජාත්‍යන්තර සංඛ්‍යා ලේඛන
- 2) මාර්ග ආරක්ෂාව විෂය පිළිබඳ අන්තර්ජාල පහසුකම් සහිත පුස්තකාලයක් පවත්වාගෙන යාම.
- 3) මාර්ග ආරක්ෂාව සම්බන්ධිත විෂයන් පිළිබඳව පර්යේෂණ වලට ආධාර කිරීම.
- 4) සමාන ජාත්‍යන්තර ආයතන සමඟ සම්බන්ධතා පැවැත්වීම හා පළපුරුදු විශේෂඥ දැනුම හුවමාරුකර ගැනීම.
- 5) මාර්ග ආරක්ෂාව සහ සම්බන්ධිත විෂයානුබද්ධ ව්‍යාපෘති කෙරෙහි වගකීම දරණ රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන වලට දැනුම හා තොරතුරු ලබාදීම.
- 6) මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ව්‍යාපෘති සැකසීම හා ක්‍රියාවට නැංවීම .
- 7) රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන තුළ මාර්ග ආරක්ෂාව සම්බන්ධිත කාර්යයන් සම්බන්ධීකරණය කිරීම.
- 8) හඳුනා නොගත් වාහන වලින් අනතුරට පත් තැනැත්තන්ට සහ මියගිය අය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රදානයන් සිදු කිරීම.
- 9) මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ කටයුතු සඳහා මූල්‍යමය හා වෙනත් සහය ලබා ගැනීම.
- 10) මාර්ග ආරක්ෂාව හා සම්බන්ධිත ප්‍රතිපත්තීන් හා ව්‍යාපෘති පිළිබඳව රජයට උපදෙස් ලබාදීම.

“සැමට සුරක්ෂිත මාර්ග පද්ධතියක්” ඇති කිරීම තේමාව කර ගනිමින් ක්‍රියාත්මක වන එකම රාජ්‍ය ආයතනය මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව වන අතර, වර්තමානය වන විට මෙම ආයතනය ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මකවේ. මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාවේ විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලබන සභාපතිවරයෙකුගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහ රාජ්‍ය ආයතනයන් 16 ක සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන වල නියෝජිත කණ්ඩායමකින් සමන්විතවේ.

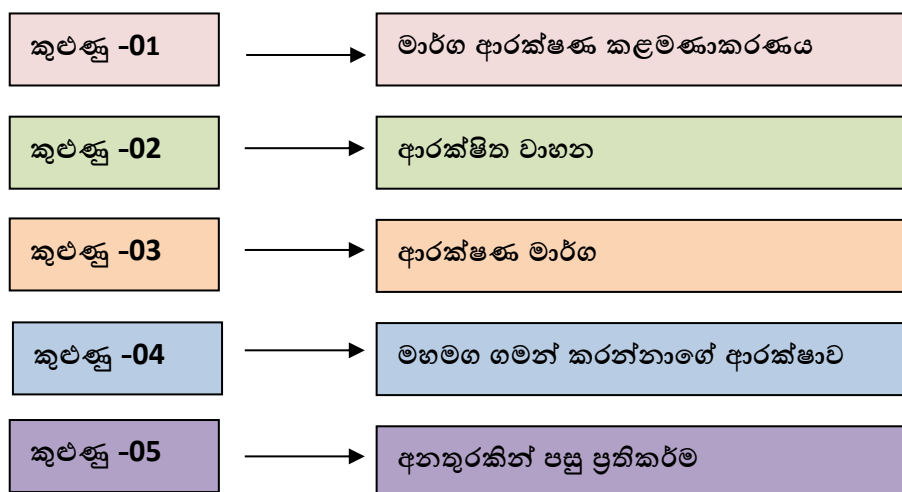
අංක1368/18-2004 නොවැම්බර් 24 දින නිකුත් කරන ලද අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාවේ අරමුදල සම්බන්ධයෙන් නියෝග නිකුත් කර ඇති අතර, එම නියෝගයන් පරිදි තෘතීය පාර්ශවයේ අවදානමක් සම්බන්ධයෙන් අවස්ථානෝචිත පරිදි රක්ෂණ ඔප්පුවක් හෝ ඇපයක් රක්ෂණය කරන සෑම රක්ෂකයෙකු හෝ තැනැත්තෙකු විසින් අරමුදලට වාරික මුදලින් සියයට එකක් (1%) දායක මුදල වශයෙන් ගෙවිය යුතු බවත් අදාළ නියෝගය 2004 නොවැම්බර් මස 01 වන දින සිට බලාත්මක වියයුතු බවත් සඳහන් කර ඇති අතර 2021 සැප්තැම්බර් මස 17 දිනැති 2245/31 අංක දරණ ගැසට් පත්‍රයට අනුව තෘතීය පාර්ශවයේ අවදානමක් සම්බන්ධයෙන් අවස්ථානෝචිත පරිදි රක්ෂණ ඔප්පුවක් හෝ ඇපයක් නිකුත් කරනු ලබන සෑම රක්ෂකයෙකු හෝ තැනැත්තෙකු වාරික මුදලින් 2% කින් අරමුදලට දායක විය යුතුය.

මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාවේ අරමුණු

- 1) විනය ගරුක හා නීති ගරුක රියදුරන් බිහිකිරීම තුළින් ඉහළ ගුණාත්මක රියදුරු සේවාවක් බිහිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය පසුබිම සකස් කිරීම.
- 2) හප්පා පලා යෑම නිසා වින්දිතයන්වූ පවුල් සඳහා මූල්‍යාධාර ලබාදීම සහ එවැනි අනතුරු අවම කිරීමට කටයුතු කිරීම.
- 3) මාර්ගය සහ එහි භාවිතා කරන වාහන හා ගමන් ගන්නා මගීන් ඇතුළු පදිකයින්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා ගතහැකි ක්‍රියාමාර්ග හඳුනාගැනීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම .
- 4) මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ දත්ත එක් රැස්කිරීම, සමීක්ෂණ හා පර්යේෂණ පැවැත්වීම හා අන්තර් ජාතික සම්බන්ධීකරණය වර්ධනය කර ගැනීම.
- 5) රාජ්‍ය අංශය, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා පෞද්ගලික ආයතන සමඟ එක්ව ජාතික මාර්ග ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නැංවීම හා පැන නැගෙන දුර්වලතා අවම කර ගැනීම.

මාර්ග අනතුරු අවම කර ගනිමින් මාර්ග ආරක්ෂාව තහවුරු කරලීම සඳහා සැකසුණු සැලැස්ම

අද වන විට ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් හඳුන්වා දුන් කුළුණු 05 ම ආවරණය කරමින් න්‍යායික හා ප්‍රායෝගික ලෙස විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙසින් මාර්ග අනතුරු හා මරණ සංඛ්‍යාව මේ වන විට අඩුවෙමින් පවතී.

වගුව : මාර්ග අනතුරු වලින් මියගිය සංඛ්‍යාව

	2021.01.01 සිට 2021.07.31 දක්වා	2022.01.01 සිට 2022.07.31 දක්වා
පදිකයින්	558	546
යතුරුපැදිකරුවන්	738	804
පසුපැදිකරුවන්	129	137
රියදුරන්	206	198
මඟීන්	210	200
පා පැදිකරුවන්	152	162
වෙනත්	12	8
එකතුව	2,005	2,055

4.2 ආයතනයේ ආදායම් වියදම් සාරාංශය

වගුව : මාර්ග ආරක්ෂණ අරමුදල සඳහා රක්ෂණ ආයතන මගින් ලැබෙන මූල්‍ය දායකත්වය

මාසය	මූල්‍ය දායකත්වය		ප්‍රතිශතය %
	2021	2022	
ජනවාරි	4,296,401.45	7,437,963.07	173
පෙබරවාරි	3,866,274.89	6,642,419.48	171.8
මාර්තු	3,080,867.21	6,472,202.19	200
අප්‍රේල්	2,314,278.77	4,124,926.53	178.2
මැයි	2,284,458.80	4,146,495.87	181.5
ජුනි	2,950,279.73	5,117,325.31	173.5
ජූලි	4,609,802.63	5,632,268.32	122
අගෝස්තු	3,049,331.10	6,793,838.78	222.8
සැප්තැම්බර්	3,186,666.73	-	-
ඔක්තෝම්බර්	7,817,804.32	-	-
නොවැම්බර්	6,794,022.63	-	-
දෙසැම්බර්	7,019,604.72	-	-
එකතුව	51,269,792.98	46,367,439.55	173

වගුව: වියදම්

වියදම	2021.01.01- 2021.09.30 දක්වා (රු)	2022.01.01-2022.09.30 දක්වා (රු)
පුනරාවර්තන	4,524,086.60	5,001,960.83
ප්‍රාග්ධන	21,737,929.34	31,661,329.50

4.3 2022 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කළ වැඩසටහන්

1. මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව කොමිෂන් සභාවක් බවට පත් කිරීම.

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි. 0.1

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

1998 අංක 05 දරණ මෝටර් වාහන පනතට ගෙන එන ලද සංශෝධනයන්ට අනුව 213(අ) වගන්තිය යටතේ පිහිටුවා ඇති මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව වෙත 1387/4-2005 අප්‍රේල් 07 දිනැති අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව වෙත පැවරී ඇති මාර්ග රිය අනතුරු අවම කිරීම හා මාර්ගය භාවිතා කිරීමේදී පදිකයින්, රියදුරන්, මගීන් හා මහජනතාවගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා වන කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මාර්ග ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන ආයතන වලට මාර්ගෝපදේශනයන් ලබා දීමටත්, නීති සම්පාදනය කිරීමට හා නියාමනය කිරීමට හැකියාව ඇති ශක්තිමත් ආයතනික ව්‍යුහයක් සකස් කිරීම.

ප්‍රගතිය

මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව ජාතික ප්‍රවාහන සුරක්ෂාව පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව ලෙස ස්ථාපිත කිරීමට අදාළව සකස් කරන ලද පනත් කෙටුම්පත නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත යොමු කිරීමෙන් අනතුරුව, නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක විසින් සංශෝධන සහිතව 2022.05.18 දින නැවත ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කර ඇති අතර ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය මගින් තවදුරටත් නිරීක්ෂණ නොමැති බව දන්වා නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත අදාළ කෙටුම්පත නැවත ඉදිරිපත් කර ඇත.

2. එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය විසින් හඳුන්වාදුන් 2011-2021 දශකය සමාලෝචනය කිරීම හා 2021-2030 නව මාර්ග ආරක්ෂණ දශකයට සමගාමීව සැලැස්මක් සකස් කිරීම

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි. 1.5

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

මාර්ග ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය විසින් හඳුන්වා දුන් 2011-2021 මාර්ග ආරක්ෂණ දශකයට සමගාමීව මාර්ග ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ගයන්හි ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීම මගින් පසුගිය දශකය තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලද සාර්ථක වැඩසටහන් හා ක්‍රියාත්මක කළ යුතු නව වැඩසටහන් හඳුනාගැනීම මගින් 2021-2031 නව මාර්ග ආරක්ෂණ දශකය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම හා අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මාර්ග ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ආයතන දැනුවත් කිරීම හා හම ආයතනයන් මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන වැඩසටහන් වල ප්‍රගතිය සම්බන්ධයෙන් පසු විපරම් කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම.

ප්‍රගතිය

2011-2020 මාර්ග ආරක්ෂණ දශකය සමාලෝචනය කර 2021-2030 මාර්ග ආරක්ෂණ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම සම්බන්ධයෙන් මාර්ගවල විශ්වවිද්‍යාලය මගින් යොමු කරන ලද වාර්තාව අමාත්‍යාංශ ලේකම්තුමාගේ අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇත.

3. මාර්ග අනතුරු අවම කිරීම පිළිබඳව පර්යේෂණ සිදුකිරීම.

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි. 7.7

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

මාර්ග රිය අනතුරු ඇතිවීම, මාර්ග රිය අනතුරු සඳහා රිය අනතුරු සිදුවන ස්ථානයන්හි පවතින යටිතල පහසුකම් වල ස්වභාවය ,පදිකයින්ගේ හා රියදුරන්ගේ මානසික තත්වය බලපාන ආකාරය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගැනීම හා එම ස්ථානයන්හි ඇති වන අනතුරු අවම කර ගැනීම සඳහා ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ගයන් සම්බන්ධයෙන් අවදානය යොමුකරමින් අනතුරු අවම කර ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම.

ප්‍රගතිය

මූල්‍ය ප්‍රගතිය - රු.මි.0.7

භෞතික ප්‍රගතිය

යතුරුපැදි අනතුරු අවම කිරීම සඳහා වන පර්යේෂණ කාර්යයේ පළමු අදියර මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලයේ සිවිල් ඉංජිනේරු පීඨය මගින් අවසන් කර පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය හා කාලරාමුව ඇතුළත් වාර්තාව මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව වෙත යොමු කර ඇත.

දෙවන පර්යේෂණ කාර්යය ලෙස “පදිකයින්ගේ අනතුරු අවම කර ගැනීම” සඳහා වන පර්යේෂණ දෙක ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ පර්යේෂණ යෝජනාවලිය (Project Proposal) සහ පුවත්පත් දැන්වීම උපදේශන ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් සකස් කරමින් පවතී.

4. මාර්ග රිය අනතුරු දත්ත කළමනාකරණ පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීම

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි. 37.99

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

මාර්ග රිය අනතුරු දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ ආධාර ඇතිව ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය විසින් මධ්‍යම හා බස්නාහිර පළාත තුළ ආරම්භ කරන ලද මාර්ග රිය අනතුරු දත්ත කළමනාකරණ පද්ධතිය දීප ව්‍යාප්තව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික උපකරණ ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය වෙත ලබා දීම මගින් වඩාත් නිවැරදි හා යාවත්කාලීන දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා වන ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම තුළින් මාර්ග රිය අනතුරු අවම කිරීම සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමේ ක්‍රමවේදය වඩාත් ඵලදායී කිරීම.

ප්‍රගතිය

ශ්‍රී ලංකා රථ වාහන පොලිස් මූලස්ථානය මගින් මගීන් බස්නාහිර සහ මධ්‍යම පළාත් තුළ දැනට ක්‍රියාත්මක “ශ්‍රී ලංකා දත්ත විශ්ලේශන කළමනාකරණ පද්ධතිය (SLADMS)” දිවයින පුරා ආවරණය වන පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා පොලීසියට අවශ්‍ය තාක්ෂණික උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා වන සම්මත ලංසු කැඳවීමේ ලේඛණ හා පුවත්පත් දැන්වීම සකස් කර ඇති අතර අමාත්‍යාංශ ලේකම්තුමාගේ අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇත.

5. මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳව වන විද්‍යුත් පුස්තකාලය යාවත්කාලීනකිරීම

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි. 0.3

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

2021 වර්ෂයේදී ස්ථාපිත කරන ලද මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ විද්‍යුත් පුස්තකාලය පරිශීලනය කිරීම සඳහා කොළඹ මහජන පුස්තකාල පරිශ්‍රයේ භෞතික පහසුකම් සැලසීම හා මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ විද්‍යුත් පුස්තකාලය පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීම මගින් වැඩි පරිශීලකයින් ප්‍රමාණයක් ඒ හා සම්බන්ධ කර ගැනීම තුළින් මාර්ග රිය අනතුරු හා මාර්ග රිය අනතුරු අවම කර ගැනීම සඳහා ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් උනන්දු වන පාර්ශවයන් දැනුවත් කිරීම මගින් රිය අනතුරු අවම කර ගැනීම.

ප්‍රගතිය

මාර්ග ආරක්ෂාවට අදාළව විද්‍යුත් පුස්තකාලය(E-Library) 2021.12.01 දින පැවති ජාත්‍යන්තර වින්දිතයින් සිහිකිරීමේ දිනයට සමගාමීව කොට්ටාව මාතුඹුර බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානයේ පැවති සැමරුම් උළෙලට සමගාමීව ස්ථාපිත කරන ලදී.

විශ්වවිද්‍යාල මගින් මාර්ග රිය අනතුරු අවම කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන නිබන්ධන 16ක් විද්‍යුත් පුස්තකාලය වෙත ඇතුළත් කර ඇත. (Upload) <http://roadsafety.gov.lk/elibrary/> මෙම විද්‍යුත් පුස්තකාලය පරිශීලනය කිරීම සඳහා පරිශ්‍රයක් කොළඹ මහජන පුස්තකාලයේ ස්ථාපිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ ලබාදීමට අවශ්‍ය ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

6. ග්‍රාමීය මාර්ග ආශ්‍රිතව සිදුවන මාර්ග රිය අනතුරු ඉහළ යාම පාලනය කිරීම සඳහා දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල මට්ටමින් හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මට්ටමින් ව්‍යුහයක් සකස් කිරීම.

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි. 1.5

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

මාර්ග ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් වන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල මට්ටමින් හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මට්ටමින් නියෝජිතයින් පත් කර ගැනීම මගින් මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාවේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අදාළ කාර්යයන් වඩාත් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව ඉටුකිරීම.

ප්‍රගතිය

දිවයිනේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල 340න් 248 කින් මාර්ගආරක්ෂණ සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් නම්කොට මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාවට යොමු කර ඇත. අදාළ නිලධාරීන් සඳහා වන රාජකාරී ලැයිස්තු සකස් කර, පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සතියට සමගාමීව ආරම්භ කිරීමට කටයුතු සැලසුම් කරමින් පවතී.

7. පළාත් මාර්ග ආරක්ෂණ ඒකක හරහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි. 4

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

පළාත් මාර්ග ආරක්ෂණ ඒකක ශක්තිමත් කිරීම මගින් ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් සිදුවන මාර්ග රිය අනතුරු අවම කර ගැනීම හා මාර්ග ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් පළාත් මාර්ග ආරක්ෂණ ඒකක මගින් යෝජනා ලබා ගැනීම.

ප්‍රගතිය

මූල්‍ය ප්‍රගතිය - රු.129,738

භෞතික ප්‍රගතිය

දකුණු පළාත් මාර්ග ආරක්ෂණ ඒකකය මගින් යොමු කර ඇති පොදු ප්‍රවාහන සේවයේ නියුතු රියදුරන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාවේ මූල්‍ය දායකත්වයෙන් (රු.129,738) 2022.06.25 හා 26 යන දෙදින තුළ ගාල්ල කර්ටාස් ආයතනයේදී පවත්වන ලදී.

පළාත් මාර්ග ආරක්ෂණ ඒකක හරහා ප්‍රසිද්ධ ස්ථාන වල LED පුවරු හා නැවතුම්පලවල් ආශ්‍රිත LED TV මගින් ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා කෙටි වීඩියෝපට 15 ක් සකස් කර ඇති අතර, පළාත් මාර්ග රක්ෂණ ඒකක වෙත ලබාදීමට කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.

8. වනජීවීන් පාර මාරුවන ස්ථානයන්හි රියදුරන් දැනුවත් කිරීමේ පුවරු ස්ථාපිත කිරීමේ වැඩසටහන

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි. 4

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

වන ජීවීන් පාර මාරුවන ස්ථානයන් ආශ්‍රිතව සිදුවන අනතුරු මගින් පදිකයින්, රියදුරන්, මගීන් හා වන ජීවීන්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම.

ප්‍රගතිය

මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 3.792

භෞතික ප්‍රගතිය

මාර්ගසංවර්ධන අධිකාරිය විසින් සිදු කරන ලද මාර්ග ආරක්ෂණ විගණනය මගින් හඳුනාගෙන මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාවට යොමු කරන ලද යෝජනාවට අනුව, වනජීවීන් පාර මාරුවන ස්ථාන ආශ්‍රිතව ස්ථාන 18 ක රියදුරන් දැනුවත් කිරීමේ පුවරු 36ක් ස්ථාපිත කර ඇත.

9. දුම්රිය හරස් මාර්ග, දුම්රිය ස්ථාන හා දුම්රිය මාර්ග ආශ්‍රිතව දැනුවත් කිරීමේ පුවරු ස්ථාපිත කිරීමේ වැඩසටහන.

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි.7.11

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

දුම්රිය මගීන්, දුම්රිය මාර්ගය ආශ්‍රිතව ගමන් ගන්නා පුද්ගලයින් හා දුම්රිය මාර්ගය හරහා ගමන් ගන්නා රියදුරන්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම.

ප්‍රගතිය

මූල්‍ය ප්‍රගතිය - රු.මි.7.11

භෞතික ප්‍රගතිය

දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉල්ලීම පරිදි, දුම්රිය මාර්ග ආශ්‍රිතව සිදුවන අනතුරු අවම කිරීම සඳහා පදිකයින් හා මගීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා වන පුවරු දුම්රිය ස්ථාන 80 ක හා හරස් මාර්ග 160ක පුවරු 480 ක් ස්ථාපිත කර ඇත.

10. පදිකයින්ගේ හා දුම්රිය මගීන්ගේ ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව මගින් හඳුනාගෙන මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාවට යොමු කරන යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීම

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි.10

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

දුම්රිය මගීන්, දුම්රිය මාර්ගය ආශ්‍රිතව ගමන් ගන්නා පුද්ගලයින් හා දුම්රිය මාර්ගය හරහා ගමන් ගන්නා රියදුරන්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම.

ප්‍රගතිය

දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉල්ලීම පරිදි සංචාරක ප්‍රදේශයක් වන ඇල්ල, දෙමෝදර ප්‍රදේශයන් ආශ්‍රිතව සිදුවන දුම්රිය අනතුරු අවම කිරීම සඳහා දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු වන අයුරින් සංඥා පුවරු ස්ථාපිත කිරීමට තාක්ෂණික ඇගයීම කමිටු වාර්තාව සකස් කරමින් පවතී.

11. ග්‍රාමීය මාර්ග ආශ්‍රිතව සිදුවන අනතුරු අවම කිරීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි.6

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

වර්තමානයේ පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය හා පළාත් පාලන ආයතන වලට අයත් මාර්ග සීඝ්‍රයෙන් සංවර්ධනය වීම හේතුවෙන් එම මාර්ගයන් ආශ්‍රිතව සිදුවන මාර්ග අනතුරු ඉහළයාම දක්නට ලැබෙන අතර, එම අනතුරු ඉහළ යාමට ප්‍රධාන හේතුව ලෙස මාර්ග සංවර්ධනය වීමට සාපේක්ෂව නියමිත සංඥා පුවරු ස්ථාපනය නොවීම හඳුනාගෙන ඇති බැවින් ග්‍රාමීය මාර්ග ආශ්‍රිතව සංඥා පුවරු ස්ථාපිත කිරීම.

ප්‍රගතිය

ග්‍රාමීය මාර්ග ආශ්‍රිතව අනතුරු බහුල ස්ථාන හඳුනාගෙන අදාළ මාර්ග සංඥා පුවරු ස්ථාපිත කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ සබරගමුව පළාත තුළ ස්ථාන 34 ක සංඥා පුවරු 70 ක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහාත් මධ්‍යම පළාත තුළ රිය අනතුරු බහුල වශයෙන් සිදුවන ග්‍රාමීය මාර්ග ආශ්‍රිතව ස්ථාන 47 ක සංඥා පුවරු 100 ක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහාත් වන ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.

12. රියඅනතුරු බහුල ප්‍රදේශයන්වල දැනුවත් කිරීමේ පුවරු ස්ථාපිත කිරීම

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි.12.35

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

රථවාහන පොලීසිය හා අනෙකුත් ආයතනයන් මගින් හඳුනා ගන්නා රිය අනතුරු බහුල ප්‍රදේශයන් වල රියදුරන් දැනුවත් කිරීමේ පුවරු ස්ථාපිත කිරීම මගින් රිය අනතුරු අවම කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් රියදුරන් හා මහජනතාව දැනුවත් කිරීම තුළින් රිය අනතුරු අවම කර ගැනීම.

ප්‍රගතිය

මූල්‍ය ප්‍රගතිය - රු.මි.2.35

භෞතික ප්‍රගතිය

අනතුරු බහුල මංසන්ධියක් ලෙස මාධ්‍ය මගින් ලද තොරතුරු මත හඳුනාගන්නා ලද අනතුරු බහුල කහනුඩුව රිලාවල මංසන්ධිය ආශ්‍රිතව රියදුරන් දැනුවත් කිරීමේ පුවරු 7 ක් හා රත්නපුර පොලිස් බල ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව දැනුවත් කිරීමේ පුවරු ස්ථාන 6 ක දැනුවත් කිරීමේ පුවරු 12 ක් ස්ථාපනය කර ඇත. අදාළ පුවරු ස්ථාපනය කිරීමෙන් පසු රිලාවල මංසන්ධිය ආශ්‍රිතව වාර්තාවී ඇත්තේ එක් රිය අනතුරක් පමණි.

13. රථ වාහන පොලිසිය / අනෙකුත් ආයතන මගින් හඳුනා ගන්නා ලද, රිය අනතුරු බහුල ප්‍රදේශයන් වල දැනුවත් කිරීමේ පුවරු ස්ථාපිත කිරීම

මූල්‍ය ප්‍රගතිය - රු.මි.0.87

භෞතික ප්‍රගතිය

දෙනියාය පොලිස් බල ප්‍රදේශයේ රිය අනතුරු බහුල වශයෙන් සිදුවන ස්ථානයන් 10 ක රියදුරන් දැනුවත් කිරීමේ පුවරු 20 ක් ස්ථාපිත කර ඇත.

අම්පාර,මැදවව්විය, මහනුවර පොලිස් කොට්ඨාශය තුල හඳුනාගත් රිය අනතුරු බහුල ප්‍රදේශයන්හි දැනුවත් කිරීමේ පුවරු 76 ක් සහ ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව විසින් ගාලු කොරිඩෝව ආශ්‍රිතව රිය අනතුරු වැඩි වශයෙන් සිදුවන හඳුනාගත් ස්ථාන වල පුවරු 22 ක් ස්ථාපිත කිරීමට අදාළව තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු වාර්තාව සකස් කර ඇත.

14. ආරක්ෂිත වාහන පද්ධතියක් ඇති කිරීම සඳහා මාර්ග ධාවන යෝග්‍යතා සහතික (Road Worthiness Certificate) නිකුත් කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා අවශ්‍ය සහය ලබාදීම

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි.1

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

මාර්ග රිය අනතුරු ඇතිවීම සඳහා බලපාන සාධකයන් අතරින් ප්‍රධාන සාධකයක් ලෙස මාර්ගයේ ධාවනය වන වාහන නියමිත ප්‍රමිතියෙන් යුක්ත නොවීම හඳුනාගෙන ඇති අතර, ඊට පිළියමක් ලෙස ප්‍රවාහන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් මාර්ග ධාවන යෝග්‍යතා සහතික නිකුත් කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජනා කර ඇති අතර, ඒ සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික හා මූල්‍ය සහය ලබා දීම මගින් සුරක්ෂිත වාහන පද්ධතියක් ඇති කිරීම.

ප්‍රගතිය

ප්‍රවාහන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත මාර්ග ධාවන යෝග්‍යතා නිකුත් කිරීමේ වැඩසටහනට අදාළ ව්‍යාපෘති වාර්තාව 2022.08.18 දින පැවති ජාතික සභාවට ඉදිරිපත් කරන ලද අතර, ජාතික සභාව මගින් එම වාර්තාවේ පැවති සංශෝධනය විය යුතු කරුණු කීපයක් හඳුන්වා දුන් අතර,

එම සංශෝධනයන්ට යටත්ව මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාවේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මගින් වෙන් කර ඇති රු.මි.1 ක මුදල අදාළ කාර්ය සඳහා ලබාදීම සඳහා ජාතික සභාවේ අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. අමාත්‍යාංශය විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත මාර්ග ධාවන යෝග්‍යතා නිකුත් කිරීමේ වැඩසටහනට අදාළ ව්‍යාපෘති වාර්තාව නැවත සකස් කර මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව වෙත ලබා දී ඇත.

15. පාසල් මාර්ග ආරක්ෂණ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි.8

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

මාර්ග රිය අනතුරු අවම කර ගැනීම සඳහා වඩාත් ඵලදායී හා සාර්ථකම ක්‍රමවේදයක් ලෙස ලොව පුරා බොහෝ රටවල් මගින් හඳුනාගෙන ඇති ක්‍රමවේදයක් වන පාසල් අවධියේ සිටම මාර්ග රිය අනතුරු අවම කර ගැනීම සඳහා ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ගයන් හා අනතුරකදී ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය සම්බන්ධයෙන් පාසල් ළමුන් දැනුවත් කිරීම.

ප්‍රගතිය

සමාරම්භක වැඩසටහන 2021 වර්ෂයේදී පිළියන්දල ධර්මසේන ආටිගල බාලිකා විද්‍යාලයේදී සිදු කරන ලදී. 2022.03.18 දින දෙණියාය මධ්‍ය විද්‍යාලයේදීත්, 2022.03.19 දින දෙණියාය රාජපක්ෂ විද්‍යාලයේදීත්, 2022.10.01 දින මාවනැල්ල මෙඩේරිගම විද්‍යාලයේදීත්, 2022.10.03 දින රුවන්වැල්ල රාජසිංහ මහා විද්‍යාලයේදීත් පාසල් මාර්ග ආරක්ෂණ කලාප ස්ථාපිත කරන ලද අතර, 2022.09.19 දින දඹුල්ල පනාපිටිය මහ විද්‍යාලයේදීත් ගනිමින් පාසල් ළමුන් දැනුවත්කිරීමේ වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.

16. මාර්ග ආරක්ෂණ ජාතික සතියට අදාළව වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි.3

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

මාර්ග ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් මහජනතාව පුළුල් අයුරින් දැනුවත් කිරීම සඳහා මාර්ග ආරක්ෂණ ජාතික සතියක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම හා එම ජාතික සතියට සමගාමීව වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ප්‍රගතිය

මාර්ග ආරක්ෂණ සතියක් නම් කිරීම සඳහා වන සැලැස්මක් ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශ හා අනෙකුත් ආයතන සමඟ එක්ව සකස් කරමින් පවතී.

සෑම වසරකම නොවැම්බර් මාසයේ අන්තිම සතියේ තුන්වන ඉරිදා දිනට යෙදෙන මාර්ග රිය අනතුරු වලට ලක්වූ වින්දිතයින් සිහිකරීමේ ජාත්‍යන්තර දිනයට සමගාමීව 2022 වර්ෂයේදීත් වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව මගින් සැලසුම් සකස් කරමින් පවතී.

17. රාජ්‍ය ගිණුම් කාරක සභාවේ නියෝග ක්‍රියාත්මක කිරීම(ශ්‍රී ලංකා පොලීසියට අවශ්‍ය තාක්ෂණික උපකරණ ලබාදීම)

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි.150

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

මාර්ග රිය අනතුරු ඇතිවීම කෙරෙහි දැඩිලෙස බලපාන අධික වේගයෙන් රිය පදවන රියදුරන්ට එරෙහිව නීතිය ක්‍රියාත්මක සඳහා ශ්‍රී ලංකා පොලීසියට සහය වීම මගින් මාර්ග භාවිතා කරන්නන්ගේ අරක්ෂාව තහවුරු කිරීම.

ප්‍රගතිය

රුපියල් මිලියන 150ක වටිනා කමින් යුත්,

- Speed Gun (නාවික තාක්ෂණික ලේසර් ටාකැම් වේග මාපක)
- අඳුරු විදුරු පරීක්ෂා කිරීමේ ලුම්නස් මීටර්
- ගබ්දය පරීක්ෂා කිරීමේ නොයිස් මීටර්

යන තාක්ෂණික උපකරණ ශ්‍රී ලංකා රථ වාහන පොලීසියට ලබාදීම සඳහා වන ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

18. මත්ද්‍රව්‍ය භාවිත කර රිය ධාවනය කරන රියදුරන් හඳුනා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා පොලීසියට ලබාදුන් උපකරණ පිළිබඳ ප්‍රතිපෝෂණ වැඩසටහන

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි.0.1

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

මාර්ග රිය අනතුරු ඇතිවීම කෙරෙහි දැඩිලෙස බලපාන බීමත්ව රිය පදවන රියදුරන්ට එරෙහිව නීතිය ක්‍රියාත්මක සඳහා ශ්‍රී ලංකා පොලීසියට සහය වීම මගින් මාර්ග භාවිතා කරන්නන්ගේ අරක්ෂාව තහවුරු කිරීම.

ප්‍රගතිය

මත්ද්‍රව්‍ය භාවිත කර රිය ධාවනය කරන රියදුරන් හඳුනා ගැනීමේ තාක්ෂණික උපකරණ කට්ටල (Test kit) මිල දී ගැනීමට අවශ්‍ය රුපියල් මිලියන 10 ක මුදල මහජන ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ ඉල්ලීම පරිදි ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශ ලේකම්තුමාගේ උපදෙස් මත රාජ්‍ය ආරක්ෂක හා ආපදා කළමනාකරණ රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෙත 2021.08.09 වන දින ලබාදෙන ලදී.අදාළ මුදලින් මත් ද්‍රව්‍යභාවිතා කර රිය ධාවනය කරන රියදුරන් හඳුනාගැනීමට අදාළ උපකරණ කට්ටල මිලදී ගෙන ඇති අතර ඖෂධ නියාමන පාලක මණ්ඩලය මගින් ඉදිරි කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.

19. හප්පා පළා ගිය වාහන වලින් අනතුරට පත් වින්දිතයන්ට මූල්‍ය සහන ලබාදීම

ඇස්තමේන්තුගත වියදම - රු.මි.17

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ

මාර්ග රිය අනතුරු වලට ලක්වූ පුද්ගලයෙකුට යම් මූල්‍ය සහනයක් ලබා ගැනීම සඳහා අදාළ වාහනය හඳුනාගෙන එහි හිමිකරු හෝ රියදුරුට එරෙහිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට සිදුවන අතර එලෙස වන්දි ලබාගැනීම සඳහා වුවද දීර්ඝ කාලයක් ගතවීම සුලභ කරුණකි. කෙසේ වුවද එම ආකරයට හෝ වෙනත් කිසිදු ආකාරයකට හඳුනා නොගත් රිය අනතුරු වලට ලක්වන පුද්ගලයින්ට මූල්‍ය සහන ලබා ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් ලංකාව තුල මේ වන තෙක් ස්ථාපිත වී නොතිබීම නිසා මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව පිහිටුවීමේදී, මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව මගින් හප්පා පළාගිය රිය අනතුරු වලට ලක්වන පුද්ගලයින්ට මූල්‍ය සහන ලබා දිය යුතු බව පනතින් දක්වා ඇත. ඒ අනුව අනතුරකින් පසු ප්‍රතිකර්මයක් ලෙස මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාව මගින් හප්පා පළාගිය රිය අනතුරකදී මිය ගිය පුද්ගලයෙකුගේ යැපෙන්නන් සඳහා පුද්ගලයෙකුට රු. 250,000/-ක මුදලකුත් බරපතල තුවාල වලට ලක්වූ පුද්ගලයෙකු සඳහා රු. 150,000/-ක මුදලකුත් ලබා දීමට කටයුතු සිදු කරයි.

ප්‍රගතිය

2019 සිට 2022.08.31 දක්වා මූල්‍ය සහන ලබාදීම.

වර්ෂය	2019	2020	2021	2022.08.31 දක්වා	එකතුව
ලද අයදුම්පත් සංඛ්‍යාව	45	30	61	72	208
බරපතල තුවාල	30	25	34	27	116
මූල්‍ය සහනය (රු.)	3,000,000	2,500,000	3,400,000	4,050,000	12,950,000
මරණ	22	09	30	15	76
මූල්‍ය සහනය (රු.)	4,400,000	1,775,000	5,975,000	3,750,000	15,900,000
එකතුව(රු.)	7,400,000.00	4,275,000.00	9,375,000.00	7,800,000.00	28,850,000

20. මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

- අධිවේගී මාර්ගයේ ගමන් ගන්නා රියදුරන් දැනුවත් කිරීම සඳහා අත්පත්‍රිකා මුද්‍රණය කර රථවාහන පොලිස් මූලස්ථානයට ලබා දීම.

අධිවේගී මාර්ගයේ ගමන් ගන්නා රියදුරන් දැනුවත් කිරීම සඳහා රු.මි. 1.7 ක පිරිවැයක් දරා අත්පත්‍රිකා 200,000 ක් මුද්‍රණයකර අදාළ අත්පත්‍රිකා බෙදාදීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ, අධිවේගී මාර්ග කොට්ඨාසය වෙත ලබාදී ඇති අතර, ජාතික පොලිස් දිනය නිමිති කර ගනිමින් ක්‍රියාත්මක සතියේ එක් වැඩසටහනක් ලෙස 2022.09.05 වන දින කොට්ඨාස අධිවේගී මාර්ග පිවිසුමේදී එහි සමාරම්භය සිදු කරන ලදී.

- නවක රියදුරු බලපත්‍රලාභීන් හා රියදුරු බලපත්‍ර ඉල්ලුම්කරුවන් කෙටි පණිවිඩ මගින් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

නවක යතුරුපැදි රියදුරු බලපත්‍රලාභීන් හා රියදුරු බලපත්‍ර ඉල්ලුම්කරුවන් රියදුරු බලපත්‍ර ඉල්ලුම් කරනු ලබන අවස්ථාවේදී හා බලපත්‍ර ලබා ගන්නා අවස්ථාවේදී කෙටි පණිවිඩ මගින් දැනුවත් කිරීම සඳහා මොටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගය ඇතිව මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සභාවේ රු.මී.1.5 ක මූල්‍ය දායකත්වයෙන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන කෙටි පණිවිඩ (SMS) මගින් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මේ වන විට ප්‍රසම්පාදන කටයුතු අවසන් කර මොබිටෙල් ආයතනයට යොමු කර ඇත.

NCRS

Riyaduru balapathrayak
illum kala oba vinaya Garuka
riyadureku karaveema apage
balaoroththuwei. Obageth an
ayageth jeevitha arkshawata
niwaradiwa riya padavimata
puhunu wanna.

Marga arakshawa pilibada jathika
sabhawa

NCRS

Riyaduru balapathrayak
labagath oba vinaya Garuka riya
padavimata badi atha. Samage
jeevitha arkshawa obage
wagakimai.

Marga arakshawa pilibada jathika
sabhawa

- සමාජ මාධ්‍ය හරහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳව රියදුරන් හා මහජනතාව සමාජ මාධ්‍ය හරහා දැනුවත් කිරීම සඳහා වන ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කර අදාළ ආයතනයට කාර්යය සිදු කිරීමට භාරදී ඇති අතර 2022 වර්ෂය තුළ අදාළ කාර්යය සඳහා 2022 වර්ෂයේදී වැය කිරීමට අපේක්ෂිත මුදල රු.මී.2.5 කි.

- මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳව සහ හස්පා පළාභිය රිය අනතුරකදී ගෙවනු ලබන මූල්‍ය සහන යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීම.

අත්පත්‍රිකා හා X පුවරු මගින් දැනුවත් කිරීම.

හස්පා පළාභිය රිය අනතුරු වලට ලක්වන පුද්ගලයින් සඳහා ලබාදෙන වන්දි සම්බන්ධයෙන් ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා සිංහල හා දෙමළ මාධ්‍යයෙන් දැනුවත් කිරීමේ X-පුවරු හා රු.මි.2.16 ක වියදමින් අත්පත්‍රිකා 50,000 ක් මුද්‍රණය කර ඇති අතර, ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය වෙත බෙදා දීමට කටයුතු සිදුකර ඇත.

- Easy TV මගින් ජනතාව දැනුවත් කිරීම

හස්පා පළාභිය රිය අනතුරුවලට ලක්වූ වින්දිතයන්ට මූල්‍ය සහන ලබාදීමේ වැඩසටහන පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා ජාතික රූපවාහිනී, හිරු,දෙරණ හා ස්වාධීන රූපවාහිනී ඔස්සේ (Easy TV) ක්‍රමවේදය ඔස්සේ රු.මි.1.3 ක වියදමක් දරා ප්‍රචාරය කරන ලද අතර, රිය අනතුරු බහුලව සිදුවන වසරේ අවසාන කාර්තුවේදීත් ඒ පිළිබඳව නැවත මාධ්‍ය නාලිකා තුළ ප්‍රචාරය කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කරමින් පවතින අතර ඒ සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.මි. 1.7 කි.

- මාර්ග රිය අනතුරු අවම කර ගැනීම පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා කෙටි විඩියෝ පට සැකසීම හා මාධ්‍ය මගින් ප්‍රචාරය කිරීම.

මාර්ග රිය අනතුරු අවම කර ගැනීම පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා 2021 වර්ෂයේදී සකස් කරන ලද විඩියෝපට 6 න් 4 ක් ජාතික රූපවාහිනී, හිරු,දෙරණ හා ස්වාධීන රූපවාහිනී ඔස්සේ ඔස්සේ රු.මි. 4 ක වියදමක් දරා ප්‍රචාරය කරන ලද අතර, රිය අනතුරු බහුලව සිදුවන වසරේ අවසාන කාර්තුවේදීත් ඒ පිළිබඳව නැවත මාධ්‍ය නාලිකා තුළ ප්‍රචාරය කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කරමින් පවතින අතර ඒ සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.මි. 10 කි.

- ලොරි රථ රියදුරන්, ත්‍රිරෝද රථ රියදුරන් සහ යතුරුපැදිකරුවන් ආදී විවිධ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

මාර්ග රිය අනතුරු සඳහා වැඩි වශයෙන් බලපාන ලොරි රථ රියදුරන් මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම සඳහා රු.මි.0.5ක් වෙන් කරන ලද අතර, 2022.09.02 දින රු.151.900 ක වියදමක් දරා මනම්පිටිය මහවැලි ප්‍රතිභා ශාලාවේදී පවත්වන ලද අතර, ඉදිරියේදීත් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීමට නියමිතයි.

- පාපැදි කරුවන්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

ශ්‍රී ලංකා රථ වාහන පොලිස් මූලස්ථානයේ ඉල්ලීම පරිදි රාත්‍රී කාලයේදී පාපැදියෙන් ගමන් ගන්නා පුද්ගලයින්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා පරාවර්ථිත ස්ටිකර් (Luminous Stickers) පාපැදිවල ඇලවීමේ දීපව්‍යාප්ත වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පරාවර්ථිත ස්ටිකර් (Luminous Stickers) ලබාදීම සඳහා වන ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.

5. ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය

දැක්ම

“කලාපයේ විශිෂ්ටතම මගී ප්‍රවාහකයා”

මෙහෙවර

“මහජනතාවට ආරක්ෂිත, විශ්වාසදායී, සුවපහසු මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන සේවයක් සාධාරණ ගාස්තු ක්‍රමයක් යටතේ සේවයට කැපවූ ඵලදායී කාර්ය මණ්ඩලයක් මගින් ආයතනයේ සියලුම සම්පත් උපරිම ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ආර්ථිකමය වශයෙන් තුලනාත්මකව පවත්වාගෙන යාම”

5.1 හැඳින්වීම

1958 වසරේ ජනවාරි 01 දින 22 ශ්‍රී 1087 බස් රථයෙන් තම ගමන් මග ඇරඹූ ශ්‍රී ලංගමය තම අතීත වික්‍රමයන් මත නොරැඳී අදත් හෙටත් ජාතියේ ගමන් සගයා ලෙස සමාජය මෙහෙවර ඉටු කරමින් සිටී. වර්තමානය වන විට දෛනිකව සිදුකරනු ලබන ප්‍රවාහන සේවාවලට අමතරව පහත සඳහන් සේවාවන් ද තම මූල්‍යමය ලාභය නොසලකා හරිමින් සැපයීමට ඉදිරිපත්ව ඇත.

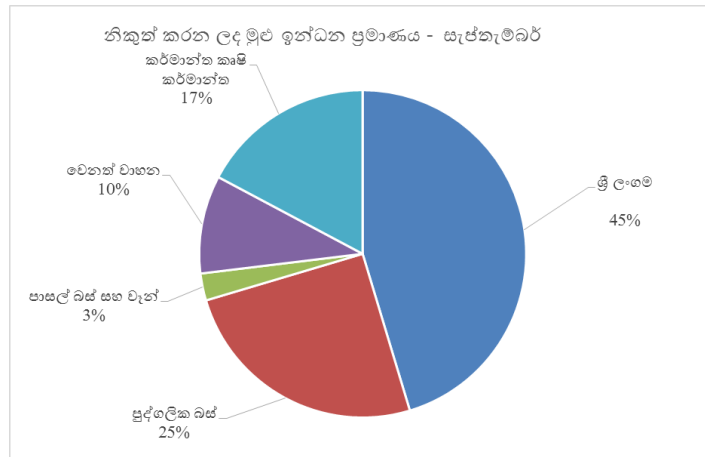
5.2 ශ්‍රී ලංගමය විසින් සිදු කරනු ලබන ප්‍රධාන කාර්යයන්

- අන්තර් පළාත් දුර සේවා බස් රථ - අන්තර් පළාත් දුර සේවා බස් රථ 2020 සිට 2022 වර්ෂය මේ වන විට 1523 සිට 1623 දක්වා වර්ධනය කර ඇත.
- අධි සුබෝපහෝගී බස් රථ සේවා - කටුබැද්ද සංචාරක ඩිපෝව මගින් අධි සුබෝපහෝගී සංචාරක සේවාවලට අමතරව අධිවේගී මාර්ග ඔස්සේ මාකුඹුර බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානය මුලික කර ගෙන විවිධ ගමනාන්ත සඳහා අධි සුබෝපහෝගී බස් රථ 122 ක් 2022 වර්ෂයේ මේ වනවිට යොදවා ඇත.
- පාසැල් සේවා බස් රථ ධාවනය- පෙර වර්ෂය තුළ සියලු ප්‍රාදේශීයයන් ආවරණය වන පරිදි සේවාවන් 741 ආරම්භ කර පවත්වාගෙන යාම සිදු වූ අතර එම බස් රථ මෙම වර්ෂය තුළ ද ක්‍රියාත්මක වේ.
- නගරාන්තර සුබෝපහෝගී බස් රථ සේවා - 2022 වර්ෂයේ මාකුඹුර , මොරටුව , කඩවත, වැනි හඳුනාගත් නගර වලින් නගරාන්තර සුබෝපහෝගී බස් රථ සේවා ආරම්භ කර ඇත. මේ වන විට නව බස් රථ සේවා 12 ක් පමණ ආරම්භ කර ඇත.

- ජාතික උත්සව අවස්ථාවල සිදුකරනු ලබන බස් රථ ධාවනය
- උදෑසන ප්‍රථම හා රාත්‍රී අවසන් ගමන් වාර වර්ධනය කිරීම. මේ යටතේ 2022 වර්ෂයේ මේ වන විට බස් රථ 200 ක් ධාවනය සඳහා යොදවා ඇත.
- ශ්‍රී ලංගම හා දුම්රිය ඒකාබද්ධ සේවය වඩාත් විධිමත් කරමින් ව්‍යාප්ත කිරීම- දැනට පවතින බස් රථ යොදා ගනිමින් දිවයින පුරා ශ්‍රී ලංගම බස් රථ හා දුම්රිය ඒකාබද්ධ සේවා 278 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිතව ඇති අතර 2022 වර්ෂයේ මේ වන විට ඒකාබද්ධ සේවා 175 ක් ආරම්භ කර පවත්වා ගෙනයාම සිදු කරමින් පවතී.
- බස් රථවල දුරකථනයෙන් ආසන වෙන් කර ගැනීමේ පහසුකම වර්ධනය කර ගැනීම- තෝරාගත් ප්‍රධාන බස් රථ ගාල් 18 ක බස් රථ වල දුරකථනයෙන් ආසන වෙන් කර ගැනීමේ පහසුකම වර්ධනය කිරීමට නියමිත වේ. පිටකොටුව මධ්‍යම බස් රථ කාර්යාලයෙන් පිටත්වන බස් රථ හා මාකුඹුර බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානයෙන් ගමන් ආරම්භ කරන සුබෝපභෝගී බස් රථ සඳහා මාර්ගගත ක්‍රමයට ආසන වෙන් කර ගැනීමේ පහසුකම ආරම්භ කර ඇත.
- දැනට නැවතී ඇති ආර්ථික සේවා ක්‍රියාත්මක කිරීම - මේ යටතේ පෙර වර්ෂයේ ආරම්භ කෙරුණු නව ගමන් වාර 41 ක 2022 වර්ෂයේ මේ වන විට ඒ අයුරින්ම ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.
- වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර සේවා - වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර අලෙවිය සිසු ලෙස වර්ධනය වී ඇති අතර 2022 මාර්තු මසට සාපේක්ෂව මේ වන විට 200% ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කර ඇත.
- සමාන්තර මගී සේවා හදිසි බිඳ වැටීම්වලදී ශ්‍රී ලංගම මගීන් සපයනු ලබන සේවා
  - කොවිඩ්-19 වසංගතය ආරම්භයේ සිට අවසන් කාලය දක්වාම ශ්‍රී ලංගම විසින් මගී ජනතාව සඳහා සැලසූ ප්‍රවාහන පහසුකම්
  - 2022 වර්ෂය ආරම්භයේ සිට පැවති ඉන්ධන අර්බුදය හමුවේ මගී ජනතාව සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම
- මහරගම අපේක්ෂා රෝහල වෙත විශේෂ බස් රථ සේවාවක් ආරම්භ කිරීම
- "බස් පුස්තකාල" ව්‍යාපෘතිය
- "Park & Ride" බස් රථ ව්‍යාපෘතිය

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් කොළඹ නගරය කේන්ද්‍ර කර ප්‍රධාන මාර්ග 04 ක් ආවරණය වන පරිදි බස් රථ 25 යොදවා සේවාව ක්‍රියාවට නංවා ඇති අතර දැනට බස් රථ 06 ක් පමණ ධාවනය සඳහා යොදවා ඇත. මගී ඉල්ලුම පැවතිය ද අවශ්‍ය තරම් බස් රථ නොමැති වීම අප මුහුණ දෙන විශාල ගැටළුවකි.

අර්බුදකාරී කාල පරිච්ඡේදය තුළ මගී ජනතාවට ප්‍රවාහන පහසුකම් සැලසීමට ඉහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් මෙන්ම තම බස් රථ ධාවනය සඳහා ලබා දුන් ඉන්ධන (ඩීසල්) පෞද්ගලික අංශය සඳහා බෙදා හැරීම ද ශ්‍රී ලංගමය විසින් සිදු කරන ලදී.

- සිසු සැරිය, ගැමි සැරිය හා නිසි සැරිය සහන සේවා සඳහා අයවැය ප්‍රතිපාදන/ සහනාධාර ලබා දී ඇති ආකාරය - 2022 වර්ෂය සඳහා අනාර්ථික මාර්ග බස් රථ ධාවනය සඳහා රු.මිලි 4,000.00 ක් වෙන් කළ අතර මේ වන විට රු.මි. 3,170.00 මුදලක් ලැබී තිබුණි. 2022 වර්ෂය සඳහා පාසල් හා උසස් අධ්‍යාපන ළමුන්ගේ වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර සඳහා රු.මිලි 3,000.00 ක් වෙන් කළ අතර මේ වන විට රු.මිලි. 2,430.00 ක මුදලක් ලැබී තිබුණි.

5.3 ආයතනය විසින් සිදු කරන ලද ව්‍යාපෘතිවල විස්තර සහිතව මූල්‍ය ප්‍රගතිය හා භෞතික ප්‍රගතිය

5.3.1 මෙහෙයුම් තත්ත්වය

2022 වර්ෂය නව්‍යතාවයකින් යුතුව සිය ධාවන කටයුතු ආරම්භ කළ අතර ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් මාසය දක්වා කාලය තුළ කිලෝමීටරයකට රුපියල් 75 ත් 76 ත් අතර සාමාන්‍ය ආදායමක් අපේක්ෂා කළත් හදිසියේ ඇති වූ ඉන්ධන හිඟයේ බලපෑම මත මාර්ගස්ථ ආදායම කිලෝ මීටරයකට රුපියල් 111.00 ක් වැනි විශේෂිත අගයක් දක්වා ඉහළ නඟන ලදී. අප්‍රේල් මස අවසන් වන විට රට පුරා ඇති වී තිබූ ඉන්ධන හිඟය මත පෞද්ගලික ප්‍රවාහන සේවා සියල්ල අඩපණ වී තිබුණි. ප්‍රවාහන සේවා අඩපණ වුවත් කාර්යාල කටයුතු සිදු වීම නිසා බස් රථ මගී ඉල්ලුම ඒ ආකාරයෙන්ම පැවතුණි. ඒ අනුව, කිලෝමීටරයකට ආදායම විශාල ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත. එහෙත් ඉන්ධන හිඟය මත බස් රථ සේවක මහතරු සේවයට නොපැමිණීමත්, බස් රථ සඳහා අවශ්‍ය අමතර කොටස් නොමැතිකමත් හේතුවෙන් බස් රථ ධාවන කටයුතු අඩාල වී ඇත. දිනෙන් දින ඉහළ යන මිල ගණන් හමුවේ බස් රථ සඳහා අවශ්‍ය අමතර කොටස් මිල දී ගැනීම විශාල ගැටළුවක්ව පවතී. 2022 වර්ෂයේ මේ වන විට ධාවන කටයුතුවල සාරාංශය පහත පරිදි වේ.

2022 වර්ෂය තුළ ධාවන විස්තර			
දිනකට ධාවනයට ලබා දී ඇති බස් රථ ගණන		4,780	
දිනකට ධාවනය කළ බස් රථ ගණන		4,250	
ධාවනය කළ කිලෝ මීටර් ගණන		226,556,462	
	මුළු එකතුව (රු.මි.)	මසකට (රු.මි.)	කිලෝ මීටරයකට(රු.)
මාර්ග ලේඛන ආදායම	32,517.15	2,709.76	143.53
වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර ආදායම	1,257.19	104.76	5.55
අමතර ආදායම	7,783.55	648.63	34.35
මුළු ආදායම	41,557.89	3,463.15	183.43

5.3.2 බස් රථ ධාවනය තුළින් ලබා ගෙන ඇති ප්‍රගතිය

2022 වර්ෂය තුළ සාමාන්‍යයෙන් බස් රථ 4,780 ක් පමණ ධාවනයට ලබා දී තිබුණ ද පවතින ඉන්ධන අර්බුදය හේතුවෙන් ධාවනය කළ හැකි වූයේ බස් රථ 4,250 ක පමණ ප්‍රමාණයකි. එය ධාවනයට ලබා දුන් බස් රථ ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස සැලකූ විට 86% ක මට්ටමක පවතී.

සාමාන්‍යයෙන් ධාවනය වන බස් රථ 4,250 ක් පමණ යොදා ගනිමින් කිලෝමීටර් මිලියන 226 ක් ධාවනය කළ අතර, එය දිනකට කිලෝමීටර් මිලියන 1.04 ක ප්‍රමාණයකි. ඒ අනුව, බස් රථයක් දිනක් තුළ කිලෝමීටර් 225 ක් පමණ ධාවනය වී ඇත. මෙසේ ධාවන කටයුතු අඩාල වී ඇත්තේ ඉන්ධන හිඟය මත බස් රථ සේවක මහතුවන් සේවයට නොපැමිණීමත්, බස් රථ සඳහා අවශ්‍ය අමතර කොටස් නොමැතිකමත් හේතුවෙනි. දිනෙන් දින ඉහළ යන මිල ගණන් හමුවේ බස් රථ සඳහා අවශ්‍ය අමතර කොටස් මිල දී ගැනීම විශාල ගැටලුවක්ව පවතී.

මෙම වර්ෂය තුළ ශ්‍රී ලංගම තම ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය වන මාර්ග ලේඛන ආදායම වශයෙන් රු. මි. 32,517.15 ක මුදලක් උපයා ඇත. ධාවනය කළ කිලෝමීටර් ප්‍රමාණය හා සැසඳීමේදී එම ප්‍රමාණය කිලෝමීටරයකට රු. 143.53 කට ආසන්න වේ. ඉන්ධන මිල ගණන් සීඝ්‍ර ලෙස ඉහළ යාම මත බස් ගාස්තු සංශෝධනය වීමත් ආදායම් වර්ධනයට විශාල ලෙස බලපා ඇත.

2022 වර්ෂය තුළ ශ්‍රී ලංගම බස් රථවල මගීන් මිලියන 376 ක ප්‍රමාණයක් ගමන් කර ඇති අතර, ඒ තුළ සාමාන්‍ය ප්‍රවේශ පත්‍ර යටතේ මගීන් මිලියන 246 ක් ද වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර යටතේ මිලියන 114 ක් ද නිදහස් ගමන්බලපත්‍ර යටතේ මිලියන 16ක්ද ගමන් කර ඇත. (මෙම තොරතුරු ඇස්තමේන්තුගත තොරතුරු වේ.)

5.3.3 අධිවේගී මාර්ග මෙහෙයුම් විස්තරය

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ අධිවේගී මාර්ග පද්ධතිය හරහා ගමන් කරනු ලබන ශ්‍රී ලංගම සුබෝපහෝගී බස් රථ පද්ධතිය නවීන ලෝකයට ගැළපෙන පරිදි සකස් වී ඇත. ඒ අනුව, වර්තමානයේ දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ බස් රථ 94 ක් ද එසේම කටුනායක අධිවේගී මාර්ගයේ ධාවනය කළ බස් රථ 24 ක් ද වශයෙන් බස් රථ 131 ක් ධාවනය වේ.

➤ ධාවන අංශය විසින් මෙහෙයුම් තත්ත්වය වර්ධනය සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියා මාර්ගයන්

	ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රගතිය
1	ප්‍රධාන නගරවල සිට ධාවනයවන බස් රථවල අත්‍යවශ්‍ය ගමනාන්ත හඳුනාගැනීම	2022 වර්ෂයේ ධාවන සැලසුම් අනුව කොළඹ නගරයේ බත්තරමුල්ල රජයේ අමාත්‍යාංශ හා කාර්යාල ප්‍රමුඛ කර ගෙන දිවයිනේ හඳුනාගත් ප්‍රධාන නගර ආශ්‍රිතව ප්‍රාදේශීය කාර්යාල 12 යටතේ ඩිපෝ මගින් නව සේවා 38 ක් ගමනාන්ත දිර්ඝ කර අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කරන ලදී.
2	හඳුනාගත් මාර්ගවල බස් රථ ධාවනය කිරීම	2020 වර්ෂයේ සිට 2022 වර්ෂය දක්වා ගම සමඟ පිළිසඳර වැඩ සටහන යටතේ ශ්‍රී ලංගම වෙත යොමු කරන ලද හඳුනාගත් ග්‍රාමීය මාර්ගවල නව බස් රථ සේවා 32 ක් ආරම්භ කර පවත්වා ගෙන යාම සිදු කර ඇත.
3	හඳුනාගත් ග්‍රාමීය මාර්ගවල බස් රථ ධාවනය කිරීම	ජනවාරි මස සේවා 10 ක් හා පෙබරවාරි මස සේවා 03 ක් හා මාර්තු මස සේවා 05 ක් ලෙස ආරම්භ කර සේවා 18 ක් පවත්වාගෙන යාම හා අප්‍රේල් සහ මැයි මස ග්‍රාමීය සේවා 10 ක් නැවත ආරම්භ කිරීම

4	ජංගම පරීක්ෂණ සේවා වර්ධනය කිරීම.	ප්‍රධාන කාර්යාලයෙන් හා ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මට්ටමින් බස් රථ 36,927 ක් පරීක්ෂා කර ඇත.
5	නව කාර්යාල සේවා බස් රථ සේවාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.	කොළඹ නගරය කේන්ද්‍ර කරගෙන මගී ජනතාව සඳහා සුවපහසු සේවාවක් ලබාදීමට හා රථ වාහන තදබදය අවමකිරීමට කොළඹට ඇතුළුවන පිවිසුම් 07ක් යටතේ බස් රථ ධාවන කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.
6	ඩිපෝ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම	මේ වන විට ඩිපෝ 26 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් පරීක්ෂා කිරීම සිදුකර ඇති අතර මේ වන විට එම ඩිපෝ නිරීක්ෂණ කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

5.3.4 බස් රථ ඇණියේ වර්ධනය හා බස් රථ පුනරුත්ථාපනය

දිනකට බස් රථයක් කිලෝමීටර් 225 ක් පමණ ධාවනය වේ. මෙම බස් රථවල ඇති එන්ජින් හා ගියර් පෙට්ටි සාමාන්‍යයෙන් කිලෝමීටර් 200,000 කින් පමණ අලුත්වැඩියා කළ යුතු තත්ත්වයට පත්වේ. ඒ අනුව දිනකට එන්ජින් 6ක් හා ගියර්පෙට්ටි 6 ක් අලුත්වැඩියා කළ යුතු තත්ත්වයට පත්වේ. මෙවැනි තත්ත්වයක් යටතේ 2020 වර්ෂය තුළ එන්ජින් 900 ක් හා ගියර් පෙට්ටි 1500 ක් බස් බොඩ් 300 ක ආසන්න අවශ්‍යතාවයක් ඇතිවේ යැයි අපේක්ෂා කර ඇත. මෙම අවශ්‍යතාවය ඉටුකර ගැනීම සඳහා ඩිපෝ හා ප්‍රාදේශීය වැඩපොළ මට්ටමින් එන්ජින්, ගියර් පෙට්ටි හා බස් බොඩ් අලුත්වැඩියා සිදු කරන අතර, මෙයට අමතරව පවතින බස් රථ ඇණිය නඩත්තුව හා පුනරුත්ථාපනය සඳහා 2022 වර්ෂය අවසන් වන විට අයවැය ප්‍රතිපාදන මගින් රු.මි. 1,000.00 ක මුදලක් භාණ්ඩාගාරය විසින් වෙන් කර තිබූ අතර රු.මි. 711.09 ක මුදලක් වැය වී ඇත.

වාර්ෂික බස් රථ පුනරුත්ථාපනය (පූර්ණ හා සාමාන්‍ය)				
මූල්‍ය ප්‍රගතිය 2022 වර්ෂයේ මේ දක්වා				
වෙන්කළ ප්‍රතිපාදන රු.මිලියන		මූල්‍ය තත්ත්වය රු.මිලියන		
		ඉලක්ක ගත වියදම	සත්‍ය වියදම	%
භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන	1000.00	1000.00	711.09	71.10%
ශ්‍රී ලංගම බස් රථ පුනරුත්ථාපනය හා ලක්දිව ඉන්ජිනේරු ආයතනය සඳහා වෙන් වූ මුදල්				
භෞතික ප්‍රගතිය				
ව්‍යාපෘති කාර්යයන්		අභ්‍යන්තර ප්‍රගතිය		
		ප්‍රාදේශීය වැඩපොළ මගින්		
එන්ජින් ගණන		150		
ගියර් පෙට්ටි ගණන		108		
බස් බොඩ් ගණන		102		
මෙයට අමතරව දෛනිකව සිදුකරනු ලබන සාමාන්‍ය සුළු අලුත්වැඩියා කටයුතු සිදු කරනු ලබයි				

5.3.5 ඉන්දියානු ණය යටතේ ශ්‍රී ලංගම මඟීන් නව බස් රථ 500 ක් මිලදී ගැනීමේ ප්‍රගතිය

ආසන 32/35 අශෝක් ලේලන්ඩ් බස් රථ 500 ක් සැපයීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව ඉන්දියාවේ අශෝක් ලේලන්ඩ් සමාගමට ප්‍රදානය කර ඇති අතර මේ වන විට බස් රථ ලැබෙමින් පවතී.

5.3.6 ශ්‍රී ලංගම සේවකයින්ගේ කාර්යක්ෂමතාවය සහ ඵලදායිතාවය වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් පුහුණු වැඩමුළු පැවැත්වීම

අංකය	ව්‍යාපෘතිය	මේ වනවිට ප්‍රගතිය
1	මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ පුහුණු වැඩමුළුව	රියදුරු හා කොන්දොස්තර මහතුන් 59 දෙනෙකු පුහුණු කර අවසන්
2	Common Rail Engine නඩත්තු කිරීම සම්බන්ධ මනා අවබෝධයක් ලබා දීම	කාර්මික මහතුන් 20 දෙනෙකු පුහුණු කර අවසන්
3	උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා යොමු කිරීම	සැපයුම් හා ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ආයතනයේ උසස් ඩිප්ලෝමාව සඳහා 01ක් පුද්ගලයෙකු යොමුකර ඇත.
4	මානව සම්පත් තොරතුරු පද්ධතිය (HRIS) හඳුන්වා දීම	මානව සම්පත් අංශයේ 34 දෙනෙකු පුහුණුකර අවසන්
5	පුද්ගලික ලිපිගොනු නඩත්තුව පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව	147 දෙනෙකු පුහුණු කර අවසන්
6	කම්කරු නීතිය සහ කාර්මික සබඳතා පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව	93 දෙනෙකු පුහුණු කර අවසන්

- ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් NVQ -03 මට්ටමට අදාළ සහතික පත්‍රය ලබා දීම -ශ්‍රී ලංගම කාර්මික අංශයේ සේවය කරනු ලබන එහෙත් පිළිගත් වෘත්තීය සුදුසුකම් සපුරා නොමැති මෝටර් කාර්මික මහතුන් 563 සඳහා ජාතික ආධුනිකත්ව සහ කාර්මික පුහුණු කිරීම් අධිකාරිය සමඟ එක්ව ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් NVQ -03 මට්ටමට අදාළ සහතික පත්‍රය ලබා දීම
- කොළඹ/ ගම්පහ/ කළුතර සහ රුහුණ ප්‍රාදේශීයයන් පෙර ඇගයීම් (Pre Assessments) අවසන්
- සියලුම ප්‍රාදේශීයයන් ආවරණය වන පරිදි ඇගයීම් පරීක්ෂණයන්ට ප්‍රථම දැනුම යාවත්කාලීන කිරීම (Gap Filling) වැඩසටහන් අවසන් කර ඇත
- ඵලදායිතා පුහුණු වැඩමුළුව - ශ්‍රී ලංගම ප්‍රාදේශීයයන්හි සෑම ඩිපෝවක්ම ආවරණය වන පරිදි ඵලදායිතා දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල මගින් අභිප්‍රේරණ වැඩසටහන් 02 බැගින් පවත්වා ඇත. තවද, ඵලදායිතා වැඩසටහන යටතේ ඩිපෝවල යටිතල පහසුකම් සහ සංවර්ධන කටයුතු සේවකයින්ගේ ශ්‍රම දායකත්වයෙන් සිදුකර අවසන් කරනලදී. ජාතික ඵලදායිතා ලේකම් කාර්යාල නිලධාරීන් 02කු සහ ශ්‍රී ලංගම නිලධාරීන් 02කුගෙන් යුත් කණ්ඩායමක් විසින් මේවනවිට හොඳම ඩිපෝව තේරීම යන සංකල්පය යටතේ විගණන කටයුතු ආරම්භ කර ඇත. (මෙම වැඩසටහනට සමගාමීව එක් ඩිපෝවක් සඳහා රු.300,000/- බැගින් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ලබාදී ඇත).

තෝරා ගනු ලැබූ ප්‍රාදේශීයය හා ඩිපෝවන්

අනු අංකය	ප්‍රාදේශීයය	ඩිපෝව	අනු අංකය	ප්‍රාදේශීයය	ඩිපෝව
1	කොළඹ	මහරගම	7	ඌව	කැප්පෙට්ටිපොළ
		කැස්බෑව			මොණරාගල
2	රුහුණ	උඩුගම	8	සබරගමුව	දැරණියගල
		ගාල්ල			බලංගොඩ
3	මහනුවර	වත්තේගම	9	වයඹ	පුත්තලම
		උඩුදුම්බර			කුලියාපිටිය

4	කළුතර	හොරණ	10	නැහෙනහිර	එරාදුර්
		පානදුර			කල්මුනේ
5	ගම්පහ	කිරිඳිවැල	11	නුවරඑළිය	හඟුරන්කොත
		නිට්ටඹුව			වලපනේ
6	රජරට	අනුරාධපුර	12	උතුර	කරෙරිනගර්
		දඹුල්ල			කිලිනොච්චි

- රියදුරු අභ්‍යාසලාභීන් ලියාපදිංචි කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන 12 ක් ස්ථාපිත කිරීම
මෙම මධ්‍යස්ථානය යටතේ රියදුරු පුහුණු අභ්‍යාසලාභීන් හඳුනාගැනීමත්, ලියාපදිංචි කිරීමත් පමණක් සිදු කරන අතර ඒ අනුව, රියදුරු අභ්‍යාසලාභීන් පුහුණු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන වෙත යොමු කෙරේ.

පුහුණු මධ්‍යස්ථානය		මේ වන විට ප්‍රගතිය
1	කළුතර	පුහුණුලාභීන් ලියාපදිංචි කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයන් හි වැඩ කටයුතු ආරම්භ කර පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. අළුත්වැඩියා කටයුතු අවසන් කර ඇත.
2	පානදුර	
3	අකුරැස්ස	
4	කැස්බෑව	
5	කුරුණෑගල	
6	ගල්ගමුව	
7	බදුල්ල	මෙම මධ්‍යස්ථානයේ සංවර්ධන කටයුතු අවසන් කර ඇත.
8	නුගේගොඩ	මෙම මධ්‍යස්ථානයන් හි අලුත්වැඩියා කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.
9	වැලිසර	
10	මොරටුව	මෙම මධ්‍යස්ථානයන් හි මෙහෙයුම් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂිතය
11	මාතර	
12	අනුරාධපුර	

5.3.7 නව ඉන්ධන හල් ආරම්භ කිරීම හා ඉන්ධන හල් නවීකරණය

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රථම අදියර වශයෙන් ඉන්ධන පිරවුම්හල් 07 ක් සඳහා බනිජ තෙල් සංස්ථාවේ මූලික අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී.

ඉන්ධන පිරවුම්හල් ඉදි කිරීම	
මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රථම අදියර වශයෙන් ඉන්ධන පිරවුම්හල් 07 ක් සඳහා බනිජ තෙල් සංස්ථාවේ මූලික අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී.	
ඩිපෝව	වර්තමාන ප්‍රගතිය
මාවනැල්ල	ඉන්ධන පිරවුම්හල් ඉදිකිරීමට බනිජ තෙල් සංස්ථාවේ අනුමැතිය ලබා ගෙන ඇත.
ඇඹිලිපිටිය	
කොග්ගල	
කින්නියා	කින්නියා ඩිපෝව වෙත ලබා දී ඇති අනුමැතිය ඩිපෝවේ භාවිතයට පමණක් ලබා දී ඇති බැවින් ගරු ත්‍රිකුණාමල දිස්ත්‍රික් මන්ත්‍රී තවුරික් මැතිතුමාගේ විමධ්‍යගත අරමුදල් මගින් එය ඉදි කිරීමට එකඟතාවය පලකර ඇති අතර ඊට අදාළ ඇස්තමේන්තු හා සැලසුම් පත්‍ර සකස් කර ගරු මන්ත්‍රීතුමා වෙත යොමු කර ඇත.
යටිනුවර	ඩිපෝවන්ට අදාළ අයදුම්පත්‍ර බනිජතෙල් සංස්ථාව වෙත භාර දී ඇත
වවුනියා	
උඩහමුල්ල	

5.3.8 ශ්‍රී ලංගම තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය විසින් සිදු කළ ව්‍යාපෘති

➤ ජාතික පෙර ගෙවුම් ප්‍රවාහන කාඩ්පත් ව්‍යාපෘතිය

මේ සඳහා Backend පද්ධති සංවර්ධනය කිරීම සඳහා 2022 ජුනි මස දී ගිවිසුම් ගත විය. ඊට අදාළව නියමු ව්‍යාපෘතිය මාකුබුර - ගාල්ල අතර සිදු කිරීමට යෝජනා වී ඇත. ඒ සඳහා මූලික කටයුතු සිදු කරමින් ඇත. Back end Application එක සඳහා රු.මි 1.5 ගෙවීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

➤ අභ්‍යන්තර මෘදුකාංග සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘතියේ නම	ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග හා වර්තමාන තත්ත්වය	
HRIS මෘදුකාංගය	වර්තමාන සේවකයින් 23000 ක ට අදාළ තොරතුරු පද්ධති ගත කර ඇත.	මෘදුකාංග සංවර්ධන කටයුතු සහ තොරතුරු ඇතුළත් කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරමින් තිබේ.
DMS මෘදුකාංගය	මෘදුකාංගය සංවර්ධනය කර ඇත.	පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර තිබේ.
BMS මෘදුකාංගය	අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල පත්‍රිකා ඇතුළත් කිරීමේ හරහා සිදු කරයි.	මෘදුකාංගය ක්‍රියාවට යොදවා ඇත.
Salary මෘදුකාංගය	PL කාණ්ඩයේ වැටුප් සැකසීම මෘදුකාංගය හරහා සිදුකරමින් ඇත. කාර්යය මණ්ඩල වැටුප් සැකසීම මෘදුකාංගය සංවර්ධනය වෙමින් ඇත.	මෘදුකාංග සංවර්ධන කටයුතු සිදු කරමින් ඇත.
EIS මෘදුකාංගය	මෘදුකාංගයේ සංවර්ධන කටයුතු අවසන් කර ඇත. කළමනාකාරිත්වයට මූලික හඳුන්වා දීමේ වැඩසටහන් සිදුකර ඇත.	කළමනා ප්‍රාදේශීය තුළ නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් ඇත.
Share Certificate issues මෘදුකාංගය	මෘදුකාංගය සංවර්ධනය කර භාවිතයේ යොදවා ඇත.	ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.
සැපයුම්කරුවන් ලියාපදිංචි කිරීමේ මෘදුකාංගය	මෘදුකාංගය සංවර්ධනය කර ක්‍රියාවේ යොදවා ඇත.	2022 වසර සඳහා සැපයුම්කරුවන් ලියාපදිංචිය සිදු කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
Asset Management මෘදුකාංගය	ලෝක බැංකු ආධාර යටතේ මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලයේ අධීක්ෂණය මත ආවාර්ය අශෝක පෙරේරා මහතා විසින් සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කරන මෙම මෘදුකාංගයේ අභිරුචිකරන කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.	ශ්‍රී ලංගම ප්‍රධාන කාර්යාලය තුළ නියමු ව්‍යාපෘතියක් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය මූලික කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
ජාතික පෙර ගෙවුම් කාඩ්පත් නියමු ව්‍යාපෘතිය	ජාතික පෙර ගෙවුම් කාඩ්පත් නියමු ව්‍යාපෘතිය මහරගම ඩිපෝව මූලික කර ගනිමින් ක්‍රියාවට යොදවා ඇත.	බස් රථ 02ක් මේ සඳහා ක්‍රියාවේ යොදවා ඇත.
ශ්‍රී ලංගම ප්‍රධාන කාර්යාලය තුළ ආරක්ෂිත කැමරා පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් ඇත.		
ශ්‍රී ලංගම ඩිපෝ ඒකාබද්ධ කරමින් VPN ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට නංවමින් තිබේ.		

5.3.9 යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම

- ලෝක බැංකු ආධාර යටතේ ඩිපෝවන්හි සනීපාරක්ෂක පහසුකම් වැඩිදියුණුකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - ලෝක බැංකු ආධාර යටතේ ශ්‍රී ලංගම ඩිපෝවන් වල සනීපාරක්ෂක කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පුරුෂ පාර්ශවය සඳහා වැසිකිළි 09 ක් ද, කාන්තා පාර්ශවය සඳහා වැසිකිළි 07ක් ද ලෙස වැසිකිළි 16ක් අංග සම්පූර්ණ නවීන පහසුකම්වලින් යුක්තව ඉදිකිරීම මේ වනවිට ආරම්භ කර ඇත. මේ සඳහා රු.මි. 147.3 ක මුදලක් ලෝක බැංකු ආධාර යටතේ අනුමතවී ඇත.
- ශාලිකා ක්‍රිඩාංගණයේ සිදු කරන ලද අලුත්වැඩියා කාර්යයන් - ශාලිකා උත්සව ශාලාවේ වම්පස ආරක්ෂක වැට් ඉදි කිරීම, ක්‍රිඩාංගණයේ සියලු අපජල නළමාර්ග ප්‍රධාන නළ මාර්ගයට සම්බන්ධ කිරීම, අන්තර් බද්ධ ගල් ඇතිරීම (Interlock), වැසිකිළි අලුත්වැඩියාව සිදු කර ඇත.
- කළුදැවල සංචාරක බංගලාවේ අලුත්වැඩියාවන් සිදුකර ඇත

5.3.10 වෙනත් ව්‍යාපෘතීන්

- සුභසාධක වෙළඳසැල් පිහිටුවීම

ශ්‍රී ලංගමට අයත් සේවා ස්ථානවල සේවකයින්ගේ සුභසාධක කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සුභසාධක පිළිවෙත මූලික කර ගනිමින් සුභසාධක සමිති මගින් සුභසාධක වෙළඳසැල් පිහිටුවීම ආරම්භ කර ඇත.

5.4 2022 වර්ෂය සඳහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද මුදල් සාරාංශය (රුපියල් මිලියන)

විස්තරය	වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන	ලද ප්‍රතිපාදන	ලැබිය යුතු ප්‍රතිපාදන	%
පාසල් සහ උසස් අධ්‍යාපන සිසුන් සඳහා නිකුත් කරනු ලබන වාර ප්‍රවේශපත්‍ර වෙනුවෙන් ප්‍රතිපූර්ණය	4,000	3,170	-	79%
අනාර්ථික මාර්ග ධාවනය වෙනුවෙන් ප්‍රතිපූර්ණය	3,000	2,430	-	80%
නිදහස් ගමන් බලපත්‍ර සඳහා ලැබීම්	200	-	0	0%
පුනරාවර්තන වල මුළු එකතුව	7,200.00	5,600.00	0	78%
නව බස් රථ සඳහා (බස් රථ 500)/ ඉන්දියානු ණය ආධාර	895	-	0	0%
බස් රථ පුනරුත්ථාපනය සඳහා	1,000.00	711.09	0	71%
ලක්දිව ඉංජිනේරු ආයතනය සඳහා				
ප්‍රාග්ධන මුළු එකතුව	1,895.00	711.09	0	37%
මුළු එකතුව	5,305.00	4,888.91	0	92%

5.5 ශ්‍රී ලංගම මූල්‍ය තත්ත්වය වර්ධනයට ගෙන ඇති පියවරයන්

- වර්තමානයේ විශ්‍රාම යන සේවකයන්ගේ පාරිතෝෂික මුදල් ගෙවීම සඳහා පොදු පාරිතෝෂික අරමුදලක් පිහිටුවා ඇති අතර අලුතින් විශ්‍රාම යන සේවකයන්ට නියමිත දිනට පාරිතෝෂික මුදල් ගෙවා අවසන් කිරීමට අදාළ යාන්ත්‍රණය සකස් කර ඇත.
- මූල්‍ය අංශයේ කටයුතු ගබඩා හා තොග පාලන කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය සමඟ සම්බන්ධ කිරීම ප්‍රධාන කාර්යාලයේ දැනට ක්‍රියාත්මක වේ.

- PL I, PL II, PL III බාණ්ඩවල වැටුප් ගෙවීම ERP පැකේජය හරහා සිදු කරමින් පවතී.
- ගිණුම් කටයුතු කාර්යක්ෂම කිරීම සඳහා ගිණුම්කරණ මෘදුකාංගය හඳුන්වා දුන් අතර 2021 වර්ෂය සඳහා අවසන් ගිණුම් සකස් කර අවසන් කර ඇත.
- මූල්‍ය විනයක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා නව මූල්‍ය පිළිවෙත් හඳුන්වා දී ඇත.
- සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් මධ්‍යගත ක්‍රමවේදයක් මගින් ගෙවීම් කිරීම.
- 2022 වර්ෂය සඳහා භාණ්ඩාගාරයෙන් රු.මි. 7,200.00 ක ප්‍රතිපාදන ශ්‍රී ලංගමට වෙන් කර ඇති අතර මේ වන විට මුදල් ලැබීම් පහත පරිදි වේ.

5.6 2022 වර්ෂය තුළ ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයට ඇති ප්‍රධාන අභියෝග සහ ගැටලු

- රථ ඇණිය ශක්තිමත් කිරීම

අපගේ බස් රථ ඇණිය ධාවනය වන හා ධාවනය නොවන වශයෙන් බස් රථ 6,983 ක් වේ. එහෙත් ධාවන තත්ත්වයේ පවතින්නේ බස් රථ 5,884 ක් පමණ වන අතර කාලසටහන් අවශ්‍යතාවය වනුයේ බස් රථ 7,335 කි. එනම්, බස් රථ 1,451 ක හිඟකමක් පවතී. බස් රථ ඇණියෙන් 49%ක් එනම් බස් රථ 3,425ක අයුතුකාලය අවුරුදු 10ට වඩා වැඩිවන අතර ඉතිරි 51% වයස අවු 01-10ත් අතර වයස් කාණ්ඩවලට අයත්ය.

සාමාන්‍යයෙන් දිනකට රථ ඇණිය කිලෝමීටර මිලියන 1.2ක් ධාවනය වන අතර බස් රථයක ආයු කාලය වන්නේ ද කිලෝමීටර මිලියනයකි. එනම් දිනකට එක් බස් රථය බැගින් ක්ෂය වන බවත් එය ධාවනයෙන් ඉවත් කළ යුතු බවත්ය. ඒ අනුව, වාර්ෂිකව බස් රථ 427ක් ධාවනයෙන් ඉවත් කිරීමට සිදු වේ.

වාර්ෂිකව බස් රථ 500 ක් පමණ අලුතින් රථ ඇණියට එක් කර යුතුව ඇත. එහෙත් ශ්‍රී ලංගමය මුහුණ දෙන විශාල මූල්‍ය අර්බුදය හමුවේ නව බස් රථ මිලදී ගැනීම ගැටලුවක්ව පවතී. එබැවින් බස් රථ මිලදී ගැනීමට භාණ්ඩාගාරයෙන් හෝ අමාත්‍යාංශයෙන් මූල්‍ය සහයක් ලැබිය යුතු ය. අවසාන වශයෙන් සැලකිය යුතු බස් රථ ප්‍රමාණයක් මිලදී ගනු ලැබුවේ 2015 වර්ෂයේදී ය. එහෙත් බස් රථ සඳහා මුදල් ගෙවා අවසන් කිරීමට වර්ෂ 06 ක පමණ දිගු කාලයක් වැය කිරීමට සිදු විය.

වයස අනුව බස් රථ ඇණිය													
අවු. 2 ට අඩු		අවු. 2-5 අතර		අවු. 5-10 අතර		අවු. 10-12 අතර		අවු. 12-15 අතර		අවු. 15 ට වැඩි		එකතුව	
බා/වන	බා/නොවන	බා/වන	බා/නොවන	බා/වන	බා/නොවන	බා/වන	බා/නොවන	බා/වන	බා/නොවන	බා/වන	බා/නොවන	බා/වන	බා/නොවන
02	-	02	64	1440	145	360	52	1424	284	1004	606	6083	1156
02		1922		1585		412		1708		1610		7239	

- සේවක සංයුතිය කළමනාකරණය

දැනට ශ්‍රී ලංගම සේවක සංඛ්‍යාව 27,950 ක් වන අතර කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය මත අනුමත වී ඇති කාර්යය මණ්ඩල ගණන 24,886 කි. එහි ව්‍යුහය පහත පරිදි වේ.

කාර්ය මණ්ඩල විස්තර	
කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමතවී ඇති කාර්යය මණ්ඩලය 24,886 කි.	
රියදුරු	9,019
කොන්දොස්තර	9,019
කාර්මික	3,200
වෙනත්	3,648

➤ දැනට සිටින සේවක ව්‍යුහය 2022.06.30 දිනට

කාර්ය මණ්ඩල විස්තර	
රියදුරු	8443
කොන්දොස්තර	8872
කාර්මික	3477
වෙනත්	5949
එකතුව	26,741

- සමස්ත සේවකයින්ගේ ජීව දත්ත තොරතුරු ඇතුළත් පද්ධතියක් සකස් කිරීම. (HRIS)

මානව සම්පත් තොරතුරු පද්ධතිය (HRIS) යාවත්කාලීන කරමින් පවතින අතර එම තොරතුරු පද්ධතියට සේවකයින් 27,950 ක තොරතුරු ඇතුළත් කිරීම අවසන් අදියරේ පවතී. තවදුරටත් තොරතුරු පද්ධතියට ඇතුළත් කළ මොඩියුලයට අදාළව ඇතුළත් කළ යුතු යාවත්කාලීන කිරීම ආරම්භ කර ඇති අතර කොළඹ, කළුතර, ගම්පහ, සබරගමුව, මහනුවර, රජරට, නුවරඑළිය, වයඹ, උතුර යන ප්‍රාදේශීයයන් හි හා ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පුහුණු වැඩමුළු පවත්වා ඇති අතර මේ වන විට HRIS තොරතුරු පද්ධතිය සඳහා තොරතුරු ඇතුළත් කෙරෙමින් පවතී. දැනට 23,766 ක සේවකයින්ගේ දත්ත ඇතුළත් කර ඇත.

- රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ 29/2019 අනුව කොන්ත්‍රාත්/අනියම් සේවකයින් ස්ථිර කිරීම

රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ 29/2019 අනුව ශ්‍රී ලංගමට අයත් සේවා ස්ථානවල කොන්ත්‍රාත්/අනියම් සේවකයින්

- 2021 වර්ෂයේ 943 ක් ද, 2022 වර්ෂයේ - 70 ක් ද පමණ සේවය ස්ථිර කර ඇති අතර,
- අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව මත පුරප්පාඩු වන තනතුරු සඳහා කොන්ත්‍රාත්/අනියම් සේවකයින් තවදුරටත් සේවය ස්ථිර කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතී.

- සේවක පුරප්පාඩු හා අතිරික්තයන් තුළනය කිරීම

මේ වනවිට සමස්ත ශ්‍රී ලංගම තුළ රියදුරු/කොන්දොස්තර ප්‍රමාණය අවශ්‍ය තරමින් සිටිය ද ප්‍රාදේශීය වශයෙන් විශ්ලේෂණය කිරීමේදී ඇතැම් ප්‍රාදේශීයයන්ට අතිරික්තයක් ද, ඇතැම් ප්‍රාදේශීයයන්ට උනතාවයක් ද, පවතින බැවින් ප්‍රාදේශීයයන් අතර නිවැරදිව මොවුන් අන්තර්ග්‍රහණය කර සමතුලිත තත්ත්වයට පත්කර ගැනීම හරහා ඵලදායී සේවයක් ලබා ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතී.

- ශ්‍රී ලංගම කාර්ය මණ්ඩල සේවකයින්ගේ නව වැටුප් ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම

කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තු චක්‍රලේඛ අංක 30/2006 අංක 2/2016 හි විධිවිධාන අනුව කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය මත ප්‍රතිව්‍යුහගත වැඩසටහන යටතේ ශ්‍රී ලංගම ප්‍රාථමික ගණයට අයත් (PL බාණ්ඩයේ) සේවකයන් සඳහා නියමිත සේවා ගණ තුළ අන්තර් ග්‍රහණය කිරීම සිදුකර නව වැටුප් ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කර ඇති අතර එම සේවකයින් සඳහා බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පටිපාටිය (SOR) අනුමත කර ඇත. තව ද , ඔවුන්ගේ 2019 වර්ෂයට වැටුප් ගැලපීම් සිදු කර ඇත.

කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද සංවිධාන ව්‍යුහයට අනුව කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය සඳහා අංක: DMS/1622/SOR දරන 2017.03.24 දිනැති ලිපිය මගින් 24,886 ක කාර්ය මණ්ඩලයක් අනුමත කර ඇත.

ආයතනයේ පවතින ව්‍යුහය හා දැනට ධාවන තත්ත්වයේ පවතින බස් රථ සංඛ්‍යාව පදනම් කර ගනිමින් ඉහළ කළමනාකාරීත්වය විසින් සැලසුම්ලත් කමිටුවක් මගින් ශ්‍රී ලංගම සඳහා 27,592ක කාර්ය මණ්ඩලයක් යෝජනාකර, ඒ පිළිබඳව ශ්‍රී ලංගම සියලුම වෘත්තීය සමිති දැනුවත් කර එකඟත්වය පළකිරීමෙන් පසු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මගින්ද එය අනුමතකර කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවට යොමුකර ඇත.

ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ කාර්යය මණ්ඩල සේවකයින්ගේ යෝජිත සේවක සංඛ්‍යාව හා බඳවා ගැනීම් හා උසස්වීම් පටිපාටිය සම්බන්ධයෙන් ගරු ප්‍රවාහන අමාත්‍යතුමා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය අනුව ගමනාගමන මණ්ඩලයේ සේවක සංඛ්‍යාව පිළිබඳව කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සාකච්ඡා කර එකඟතාවයකට පැමිණෙන ලෙසට දැනුම් දී ඇත.

සේවක වැටුප් විෂමතාවය පිළිබඳව ඉදිරිපත් කර ඇති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයේ තීරණය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යාංශ ලේකම් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද යෝජනා අනුව ඉහත සඳහන් ආකාරයට කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛ 2/2016 අනුව ගැලපීම්කරන ලද වැටුප් කේතයන් පදනම් කර ගනිමින් අතුරු දීමනාවක් ශ්‍රී ලංගමයේ සේවකයින්ට 2022 ජුනි මස වැටුපේ සිට ගෙවීම් කිරීමට අනුමත කර ඇත.

• ශ්‍රී ලංගම විනය ව්‍යවස්ථා මාලාව, පාලන අත්පොත හා චක්‍රලේඛ පිළිබඳව සංශෝධන සිදුකිරීම

දැනට ශ්‍රී ලංගම භාවිතා වන විනය ව්‍යවස්ථා මාලාව වරින්වර සංශෝධනය වී ඇති අතර, ඒ පිළිබඳව ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කර වර්තමානයට ගැලපෙන පරිදි පූර්ණ සංශෝධනයක් සිදු කිරීමටත්, දැනට කෙටුම්පත් කර ඇති පාලන අත් පොත පිළිබඳවත්, මණ්ඩලයේ භාවිතා වන සියලුම චක්‍රලේඛන පිළිබඳව අවධානය යොමු කර වර්තමානයට ගැලපෙන අයුරින් ඒවා සංශෝධනය කිරීමට කමිටුවක් පත් කරන ලදී. ඒ අනුව, පාලන අත් පොතෙහි සංශෝධන කිරීම අවසන් අදියරේ පවතී.

මණ්ඩලීය චක්‍රලේඛන Management Squallier system එකකට ඇතුළත් කරමින් පවතින අතර, ඇතුළත්කර ඇති චක්‍රලේඛන බලයලත් නිලධාරීන්ට පමණක් අවශ්‍ය අවස්ථාවන්වලදී පරිශීලනය කළ හැක.

• ඉඩම් කළමනාකරණය

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංගම භාවිතයේ පවතින නිරවුල්නොවූ ඉඩම් නිරවුල් කිරීමට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග	
1	ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය හා ප්‍රවාහන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ඇතුළු නිලධාරීන් සමඟ සම්බන්ධීකරණය වෙමින් නිරවුල් අයිතිය ලැබී නොමැති ඉඩම් සඳහා නිරවුල් අයිතිය ලබා ගැනීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයක් ඉදිරිපත් කිරීම.
2	ශ්‍රී ලංගම ඉඩම් සඳහා ඉඩම් ලේඛනයක් සකස්කර ඉඩම් පිළිබඳ විස්තර විධිමත්ව ලේඛන ගතකිරීම.
3	ශ්‍රී ලංගම ඉඩම් පිළිබඳව පැන නඟින ගැටලු විසඳීම සඳහා ඉඩම් කමිටු 12 ක් ඇති කිරීම.
4	ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් අධිකරණවල පවතින ඉඩම් නඩුවල දී ශ්‍රී ලංගම වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් කළ යුතු ඉඩම් ලේඛන නිසි පරිදි ලබාදීම.
5	රජයේ ඉඩම්වල හිමිකම් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය ලේඛන ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ට ලබා දීම.
6	මහවැලි අධිකාරිය යටතේ පවතින ඉඩම් සඳහා නිරවුල් අයිතිය ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීම.
7	ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව යටතේ පවතින ඉඩම් සඳහා ඉඩම් ඔප්පු ලබා ගැනීම.
8	ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ පනත යටතේ පැවරුම් සහතික ලබා ගැනීම.
9	ශ්‍රී ලංගම වන්දි ගෙවා අවසන් කර ඇති ඉඩම්වලට අදාළව ඔප්පු ලබා ගැනීම.
10	ශ්‍රී ලංගම වන්දි ලබා ගැනීමට නියමිත ඉඩම්වලට අදාළ වන්දි ලබා ගැනීම.

5.7 2023 වර්ෂය සඳහා වන යෝජනා සහ වැඩසටහන්

1. තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ ඒකාබද්ධවී කුරියර් (courier) සේවාවක් ආරම්භ කිරීම
2. කාර්යාල ප්‍රවාහනය සඳහා සිත් ගන්නා සුළු ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
3. ප්‍රධාන නගරවල සිට ධාවනය වන බස් රථවල අත්‍යවශ්‍ය ගමනාන්ත හඳුනා ගැනීම
4. පෙරසව් ටයර් කර්මාන්ත ශාලා ධාරිතාවය පුළුල් කිරීම
5. පෙරසව් ටයර් ශ්‍රී ලංගම ටයර් කර්මාන්ත ශාලාවේ නිෂ්පාදනය කිරීම.
6. ශ්‍රී ලංගම සියලු ප්‍රදේශීය වැඩපොළ මගින් පැරණි එන්ජින් කට්ටල් අලුත්වැඩියා කිරීම.
7. කල්බදු ක්‍රමය යටතේ නිල වාහන ඒකකය සඳහා වාහන මිල දී ගැනීම
8. බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පටිපාටිය (SOR) සේවක සංයුතිය සැළැස්ම (CADER) අනුමතකර ක්‍රියාත්මක කිරීම
9. රියදුරු/කොන්දොස්තර මහතුවන් බඳවා ගැනීම.
10. කල්බදු ගෙවීමේ පදනම මත මිලදී ගත් බස් රථ සඳහා ගෙවිය යුතු වාරික ගෙවීම
11. වාර්ෂික අවසාන ගිණුම් නිසි කලට සැකසීම
12. ශ්‍රී ලංගම පරිගණක පද්ධති ක්‍රියාත්මක කිරීම හා නඩත්තුව සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ ලබා ගැනීම
13. ඉන්ධන පිරවුම්හල් ඉදි කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය
14. ඩිපෝ පරිශ්‍රයන් හි අලුත්වැඩියා කටයුතු සිදුකිරීම
15. ශාලිකා උත්සව ශාලාවේ හා ක්‍රීඩාංගණයේ ඉදිකිරීම්, අලුත්වැඩියා හා නඩත්තු කිරීම

6. මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව

දැක්ම

ප්‍රමිතිගතව සහ තාක්ෂණිකව මෙහෙයවන ක්‍රියාවලියකින් මෝටර් රථ නියාමනය හා පාලනය කරන ප්‍රතිචාරාත්මක සංවිධානයක් තුළින් විශිෂ්ටත්වය

මෙහෙවර

සාමූහික ප්‍රයත්නය හා නව තාක්ෂණය කාර්යක්ෂමව යොදා ගනිමින් මෝටර් වාහන පනත හා අනෙකුත් නීති රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් ප්‍රතිචාරාත්මක සංවිධානයක් නිර්මාණය කිරීම.

6.1 හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ වාහන ලියාපදිංචි කිරීම හා රියදුරු බලපත් නිකුත් කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් 1916 අංක 14 දරන පනත සම්මත කර ඇති අතර, පොලිස්පතිවරයා යටතේ එම කටයුතු ආරම්භ කර ඇත. පසුකාලීනව 1925 මේ සම්බන්ධයෙන් පිහිටුවනු ලැබූ විශේෂ කමිටුවක නිර්දේශ අනුව 1927 අංක 20 දරන මෝටර් කාර් ආඥා පනත නීතිගත කිරීම තවත් වැදගත් සන්ධිස්ථානයක් වේ. මෙම පනත යටතේ මෝටර් රථ හා රියදුරන් ලියාපදිංචි කිරීම මෙන්ම වාර්ෂික ආදායම් බලපත් නිකුත් කිරීමට මෝටර් රථ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයකු යටතේ මෝටර් රථ රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය 1928 ජනවාරි 01 දින ආරම්භ කරන ලදී.

මෙම ගමන් මගෙහි තවත් සුවිශේෂී සන්ධිස්ථානයක් වන්නේ වර්ෂ 1951 අංක 14 දරන මෝටර් වාහන පනත මගින් දෙපාර්තමේන්තුවක් ලෙස ස්ථාපනය කිරීමයි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෝටර් වාහන ලියාපදිංචිය, නියාමනය, රියදුරු බලපත් නිකුත් කිරීම, මාර්ග ආරක්ෂාව හා පරිසර හිතකාමී වාහන භාවිතය යන අරමුණු පෙරදැරිව කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී සේවාවක් සැපයීම අද වන විට දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන අරමුණු අතර වේ.

වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාව තුළ වාහන භාවිතයේ සීඝ්‍ර වැඩිවීමත් සමගම පුළුල් වී ඇති දෙපාර්තමේන්තු කාර්යන් ප්‍රමාණාත්මකව හා ගුණාත්මකව ඉටු කිරීම සඳහා නාරාහේන්පිට ප්‍රධාන කාර්යාලය කේන්ද්‍ර කර ගනිමින්, වෙරහැර කාර්යාලය හා සෑම දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයක් හරහාම දෙපාර්තමේන්තුමය සේවාවන් සැලසීම සිදු කරනු ලබයි. මේ අනුව වර්තමානය වන විට දිස්ත්‍රික් කාර්යාල කිහිපයක් මාර්ගගත (online) සම්බන්ධතාව මත ක්‍රියාත්මක කිරීමට දෙපාර්තමේන්තුව සමත් වී ඇත.

සියලුම දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මාර්ගගත (online) සම්බන්ධතාව මගින් නාරාහේන්පිට ප්‍රධාන කාර්යාලය සමඟ සම්බන්ධ වීමෙන්, ග්‍රාමීය/ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ සේවාවලාභීන්ගේ අපේක්ෂාවන් / අවශ්‍යතා කඩිනමින් ඉටු කිරීමත්, නවීන පහසුකම් සහ නව තාක්ෂණය තුළින් සේවාවලාභී අපේක්ෂාවන් වඩා පහසුකරලීමත් දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉදිරි අභිලාෂයන් අතර ප්‍රධාන වේ.

6.2 ආයතනයේ ප්‍රධාන කාර්යයන්

- මෝටර් වාහන නව ලියාපදිංචිය
- වාහන හිමිකම් පැවරීම ලියාපදිංචිය
- රියදුරු බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම
- මෝටර් වාහන සම්බන්ධ කාර්මික සේවාව සැපයීම
- වායු විමෝචන තත්ත්ව නියාමනය
- මාර්ග ආරක්ෂාව පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය

6.2.1 මෝටර් වාහන නව ලියාපදිංචිය සහ වාහන හිමිකම් පැවරීම ලියාපදිංචිය

2022.01.01 දින සිට 2022.09.30 දින දක්වා කරන ලද වාහන නව ලියාපදිංචි කිරීම් සංඛ්‍යාව සහ සමස්ත වාහන පැවරීම් සංඛ්‍යාව

	වාහන පංතිය	නව ලියාපදිංචිකළ වාහන සංඛ්‍යාව	වාහන පැවරුම් සංඛ්‍යාව
1	මෝටර් කාර්	1,141	83,084
2	ට්‍රැක්ටර් ට්‍රේලර්/බවසර්	2,236	553
3	ද්විත්ව කාර්ය වාහන	82	26553
4	ප්‍රයිම්මුවර්	123	297
5	ඉඩම් වාහන (ට්‍රැක්ටර්)	2,419	4,834
6	ඉඩම් වාහන (අත් ට්‍රැක්ටර්)	1,186	1,320
7	විශේෂ කාර්ය වාහන	414	710
8	ලොරි ට්‍රේලර්/බවසර්	184	241
9	ත්‍රීරෝද රථ	27	111611
10	කොච්ඡිසයිකල්	-	212
11	මෝටර් නිවාස	-	-
12	මෝටර් සයිකල්	7,067	194,089
13	මෝටර්ලොරි (වෙළඳ)	863	22152
14	තනි කැබ්	594	18714
15	මෝටර් ප්‍රයිමිකල් වෑන්	5	473
16	වෙළඳ වාහන (බස්)	270	7420
17	ගිලන් රථ	78	38
18	අවමංගල්‍ය රථ	1	7
19	කෘෂිකාර්මික නොවන ට්‍රැක්ටර්	-	59
20	ත්‍රීච්ලර් කාර්		1,060
21	ෆෝර්ස් ලිෆ්ට්		1
22	ආබාධිතයින් සඳහා වන වාහන		1
	එකතුව	16,690	473,429

6.2.2 රියදුරු බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම

2021 වර්ෂය තුළ සහ 2022.01.01 සිට මේ දක්වා නිකුත් කළ රියදුරු බලපත්‍ර

	වර්ගය	2022.01.01 සිට 2022.08.31 දක්වා නිකුත් කළ බලපත්‍ර ප්‍රමාණය
1	සංශෝධන	4,413
2	පරිවර්තන	2,127
3	අනුපිටපත්	4,066
4	වාහන පංති එකතු කිරීම	4,653
5	නව රියදුරු බලපත්‍ර	16,723
6	අලුත් කිරීම්	31,234
7	විදේශ රියදුරු බලපත්‍ර පරිවර්තන	1,392
	එකතුව	61,608

6.2.3 වාහන වායු විමෝචන තත්ත්ව නියාමනය

වාහන වලින් පිටවන දුම පාලනය කිරීමේ පරමාර්ථයෙන් 2008 ජනවාරි මස 25 වන දින නිකුත් කරන ලද අංක 1533/17 දරන අති විශේෂ ගැසට් නියෝගයක්, 2009 අංක 08 මෝටර් වාහන (සංශෝධන) පනත හා අංක 1557/14 ජාතික පරිසර (වායු විමෝචන ඉන්ධන හා වාහන ආනයන ප්‍රමිති) අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය අනුව 2008 නොවැම්බර් මස 17 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි වායු විමෝචන පරීක්ෂණ කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. එසේම නව ප්‍රමිතීන් 2014.11.05 දින ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති අතර එම ප්‍රමිතීන් 2016 සැප්තැම්බර් මස 15 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක කිරීමට පුවත්පත් දැන්වීම් හා ප්‍රජා දැනුවත් කිරීම් සිදු කරන ලදී.

6.2.3.1 වාහන වායු විමෝචන වැඩසටහනේ භෞතික ප්‍රගතිය

2022.01.01 දින සිට 2022.07.31 දින දක්වා සමස්ත වැඩසටහන් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

අ.අ	විස්තරය	සංඛ්‍යාව
1	පරීක්ෂා කරන ලද මධ්‍යස්ථාන ගණන	115
2	මාර්ගස්ථ දුම් පරීක්ෂාවන්	-
3	ස්ථානීය දුම් පරීක්ෂණ	655
4	වේරහැර සිදු කරන ලද පරීක්ෂණ	547
5	යුධ හමුදා හා ගුවන් හමුදා වාහන සඳහා සිදුකරන ලද පරීක්ෂණ ගණන	2,420
6	අසාදු ලේඛන ගත කරන ලද වාහන	-
7	Viber හරහා ලැබෙන පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	16
8	මාර්ගගත ක්‍රමය ඔස්සේ සිදු කරන ලද මධ්‍යස්ථාන පරීක්ෂාවන්	3,087

6.2.3.2 වාහන වායු විමෝචන වැඩසටහනේ මූල්‍ය ප්‍රගතිය

2022.01.01 දින සිට 2022.07.31 දින දක්වා සමස්ත වැඩසටහන්හි මූල්‍ය ප්‍රගතිය

	ආයතනය	ආදායම (රු.මි.)
1.	ලාල් එකෝ ශ්‍රී ආයතනය	77.48
2.	ඩ්‍රයිව් ග්‍රීන් ආයතනය	61.22
	සමස්ත ආදායම	138.7

6.3 2022 වර්ෂයට අදාළව ප්‍රතිපාදන නිදහස් කිරීම

වැය ශීර්ෂය - 307-2-01-10-2104

දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය	අවශ්‍යතාවය	නිදහස් කළ ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය (රු.)
අනුරාධපුර	අභ්‍යන්තර මාර්ගය පද්ධතිය රියදුරු ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ භූමියේ අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය පස් පුරවා තලා තාරදමා සැකසීම සඳහා	3,066,167.29
යාපනය	වයරින් කිරීම	650,000.00
කළුතර	ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම	5,379,673.00
වෙරහැර	J ශාලාව තුළ බලාත්මක අංශය ස්ථාපිත කර නවීකරණය කිරීම	1,439,011.55
	H ශාලාව තුළ ඇති මධ්‍යම වායු සමීකරණ පද්ධතිය දීර්ඝ කාලයක් තුළ අක්‍රිය වීම මත පූර්ණ අලුත්වැඩියාවක් සිදු කිරීම	974,500.00
	බර අංශයේ අත්‍යාවශ්‍ය අලුත්වැඩියා කටයුතු හා නවීකරණ කටයුතු	1,065,300.94
	බර අංශයේ වහලේ පවතින අත්‍යාවශ්‍ය අලුත්වැඩියා කටයුතු	1,884,665.75
	රියදුරන්, පවිත්‍රතා සේවකයන් සහ අරක්ෂක නිලධාරීන් සඳහා ඉදිකරණ ලද විවේකාගාරය සඳහා විදුලි පද්ධතිය ස්ථාපනය කිරීම	216,999.89
බදුල්ල	සනීපාරක්ෂක කාමරය ඉදිකිරීම	110,681.58
මාතලේ	වැසිකිළියේ අලුත්වැඩියාව	40,000.00
රත්නපුර	කාර්යාලයේ ඉදිරිපස හට එකක් ඉදිකිරීම	200,000.00
මුළු එකතුව		15,000,000.00

වැය ශීර්ෂය - 307-2-01-2001

දිස්ත්‍රික්කය	අවශ්‍යතාවය	ලබා දී ඇති ප්‍රතිපාදන (රු.)
අනුරාධපුර	රියදුරු ධාවන පථයේ බොරළු ඇතිකිරීම	800,000.00
මාතලේ	වැසිකිළි අළුත්වැඩියාව	88,200.00
කිළිනොච්චිය	ගොඩනැගිලි අළුත්වැඩියාව	300,000.00
වවුනියාව	වැසිකිළි අළුත්වැඩියාව	400,000.00
ගම්පහ	වැසිකිළි අළුත්වැඩියාව	100,000.00
බදුල්ල	සනීපාරක්ෂක කාමරය ඉදිකිරීම	511,800.00
ගාල්ල	වැසිකිළි අළුත්වැඩියාව හා ජලනල අළුත්වැඩියාව.	100,000.00
වෙරහැර	විභාග ශාලා අළුත්වැඩියාව	200,000.00
මාතර	විභාග ශාලාවේ වහලය අළුත්වැඩියා කිරීම	2,500,000.00
මුළු එකතුව		5,000,000.00

6.4 දෙපාර්තමේන්තුවේ සමස්ත මූල්‍ය ප්‍රගතිය

ප්‍රතිපාදන වර්ගය	ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	2022.09.30 දිනට සත්‍ය වියදම (රු. මි.)	ප්‍රගතිය
ප්‍රාග්ධන	970	216.0	22.27%
පුනරාවර්තන	1,595	873.9	54.18%
මුළු ප්‍රතිපාදන	2,975	1,089.9	76.45%

6.5 මූල්‍ය කාර්යසාධනය

2022 වර්ෂය තුළ දෙපාර්තමේන්තුව ලද අදායම

ආදායම් කේතය	ආදායම් කේතයේ විස්තරය	මූලික ඇස්තමේන්තුව (රු.මි.)	සංශෝධිත ඇස්තමේන්තුව (රු. මි.)	2022.09.30 දිනට ආදායම	ප්‍රගතිය
1003-01-00	සුබෝපබෝගී මෝටර් රථ වාහන බදු	1,000	600	711	119%
1003-07-04	මෝටර් රථ විකිණීම මත බදු	50	30	24	80%
1003-07-09	කාබන් බද්ද	-	-	7	-
2003-02-14	මෝටර් රථ ප්‍රවාහන පනත යටතේ අයකරනු ලබන ගාස්තු සහ අනෙකුත්	7,500	5,500	4,008	73%
2003-02-15	සහනදායී මෝටර් රථ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම යටතේ මෝටර් රථ පැවරීමේදී අයකරනු ලබන ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු	3	100.00	53.26	53.26%
එකතුව		8553	6230	4803.26	77.09%

6.6 දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ළඟා කර ගත් ඉලක්ක

- සපයනු ලබන සේවාවන් සඳහා ඉලෙක්ට්‍රොනික් කාඩ්පත් මගින් ගෙවීම් කිරීමේ පහසුකම් ලබා දීම.
- අංක තහඩු බෙදා හැරීමට සිසුගාමී කුරියර් ක්‍රමවේදය හඳුන්වා දීම.

6.7 උපාය මාර්ග සැලැස්ම අනුව මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ නව ව්‍යාපෘති

- වාහන ලියාපදිංචියට අදාළ සියලු ලිපිගොනු පරිලෝකනය කිරීම.
- දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි කර ඇති නමුත් මෙතෙක් දත්ත පරිගණකගත නොකළ වාහන සම්බන්ධයෙන් සියලු දත්ත පරිගණකගත කිරීම.
- වාහන ලියාපදිංචිය සඳහා ඊ-මෝටරින් වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- රියදුරු බලපත්‍ර ලබාදීමේ සේවාව සඳහා සේවා ක්‍රියාවලි ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමේ වැඩසටහන.
- රියදුරු බලපත්‍ර අවගුණ කිරීමේ පද්ධතිය (Demerit System) බලාත්මක කිරීම.
- රියදුරු බලපත්‍ර පිළිබඳ තොරතුරු එකම දත්ත පද්ධතියකට එක් කිරීම.
- ප්‍රධාන කාර්යාලය සඳහා අංග සම්පූර්ණ කාර්යාල සංකීර්ණයක් (One Stop Shop) ඉදි කිරීම.

- දෙපාර්තමේන්තුව හා ජාතික ප්‍රවාහන සෞඛ්‍ය ආයතනය අතර සේවා ඒකීකරණය කිරීම.
- ලේඛනාගාර පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම.
- දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවාවන් සඳහා විවිධ මුදල් ගෙවීමේ ක්‍රම හඳුන්වා දීම.
- දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල මානව සම්පත්, කාර්මික, තාක්ෂණික හා භෞතික සම්පත් අවශ්‍යතාව හඳුනා ගැනීම හා වැඩිදියුණු කිරීම.
- මාර්ගගත සේවා කාල වෙන්කර ගැනීමේ පද්ධතිය දිස්ත්‍රික් කාර්යාල සඳහා හඳුන්වා දීම.
- ආදර්ශ රියදුරු ගම්මානයක් ස්ථාපනය කිරීම.
- දෙපාර්තමේන්තු සේවාවන් සඳහා ISO 9001:2015 තත්ත්ව සහතිකය ලබා ගැනීම.
- E-DL 2.0 නමින් නව රියදුරු බලපත්‍රයක් හඳුන්වා දීමට කටයුතු කිරීම (මෙමගින් මෙතෙක් නිකුත් කර ඇති රියදුරු බලපත්‍ර සියල්ල ඒකාකාරී රියදුරු බලපත්‍රයක් බවට පරිවර්තනය වේ.)

7. ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනය

දැක්ම

“සෑම සුක්කානමක් පිටුපසම නිරෝගිමත් රියදුරකු හිඳුවීම”

මෙහෙවර

“ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රමුඛයා වෙමින් සියලුම රියදුරු බලපත්‍ර අපේක්ෂකයන්ට අධ්‍යාත්මික හා ගුණාත්මක වෛද්‍ය පරීක්ෂණ සිදුකර ශාරීරික හා මානසික යෝග්‍යතාවය පිළිබඳ සහතික කිරීම”

7.1 හැඳින්වීම

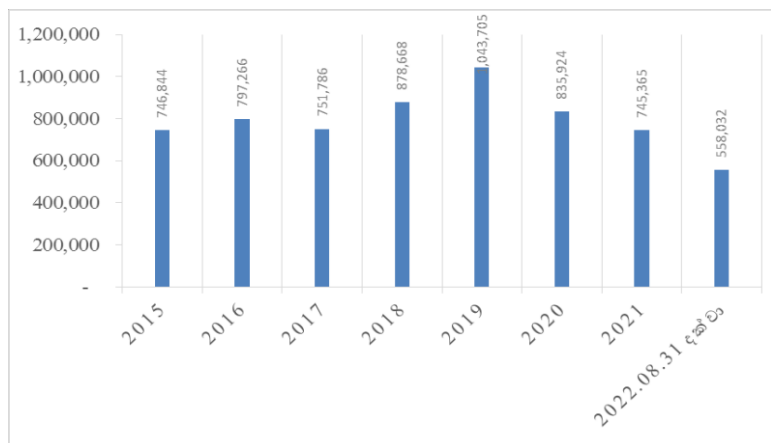
1997 අංක 25 දරන පාර්ලිමේන්තු පනත මගින් රාජ්‍ය ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයක් ලෙස ස්ථාපිත කර නුගේගොඩ පිහිටි ප්‍රධාන කාර්යාලයෙන් සේවය ආරම්භ කළ මෙම ආයතනය දැන් දිවයින පුරා පිහිටි දිස්ත්‍රික් කාර්යාල 25 කින් සමන්විත වේ. ස්ථීර සේවක සංඛ්‍යාව 379කි.

7.2 ආයතනයේ ප්‍රධාන කාර්යයන්

බර වාහන රියදුරන්, සැහැල්ලු වාහන රියදුරන් , රියදුරු පාසැල්වලින් පුහුණුව ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂිත සියලු දෙනා, ගරු අධිකරණය, ශ්‍රී ලංකා ගම්නාගමන මණ්ඩලය, මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අධිකාරිය ඇතුළු වෙනත් බාහිර ආයතන මගින් යොමුකරන රියදුරන්ගේ වෛද්‍ය පරීක්ෂණ සිදුකර ඔවුන්ගේ යෝග්‍යතාවය සහතික කොට වෛද්‍ය සහතික නිකුත් කිරීම මෙම ආයතනයේ ප්‍රධාන කාර්යය වන්නේය.

7.3 වෛද්‍ය සහතික නිකුත් කිරීමේ ප්‍රගතිය

2015 වර්ෂයේ සිට 2022.08.31 දක්වා සිදු කළ වෛද්‍ය පරීක්ෂණ ප්‍රමාණය ප්‍රස්තාර සටහනකින් පහත දැක්වෙන අතර කොවිඩ්-19 වසංගත තත්ත්වය තුළ වුවද 2019 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2020 හා 2021 වර්ෂයන්හිදී වෛද්‍ය පරීක්ෂණවල සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන අතර 2022 වර්ෂයෙහි රටෙහි පැවති ගැටළුකාරී තත්ත්වය මත වුවද අගෝස්තු මස අවසන් වන විට වෛද්‍ය පරීක්ෂණ 558,032ක ප්‍රමාණයක් සිදු කර ඇත.

7.4 ව්‍යාපෘති සහ වැසටහන්වල ප්‍රගතිය

1. පහසුකම් පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය හා පහසුකම් පුළුල් කළ නොහැකි ගොඩනැගිලි ඇති ශාඛාවල ඒ වෙනුවට නව ස්ථාන ලබා දීමේ ව්‍යාපෘතිය.

මේ යටතේ සේවාලාභීන්හට කාර්යක්ෂම හා තෘප්තිමත් සේවාවක් ලබා දීමේ අරමුණෙන් පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති සිදුකර ඇත.

- ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනයේ කළුතර ශාඛාව 2022.03.15 දින වෙනත් ස්ථානයක ස්ථාපිත කිරීම

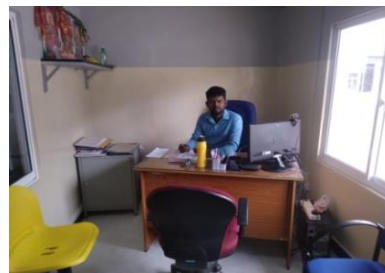
- මාසික කුලී පදනම මත තෝරා ගත් ත්‍රිකුණාමලය ශාඛා කාර්යාලයේ අභ්‍යන්තර ව්‍යුහය වෙනස් කර නවීකරණ කටයුතු සිදු කර 2022 මැයි 02 දින වෙනත් ස්ථානයක ස්ථාපිත කිරීම.

- ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනයේ මඩකලපුව ශාඛාව 2022.07.07 දින වෙනත් ස්ථානයක ස්ථාපිත කිරීම.

- ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනයේ කිලිනොච්චි ශාඛාව දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය තුළමගොඩනැගිල්ලක නවීකරණ කටයුතු සිදු කර 2022.08.02 දින ස්ථාපිත කිරීම.

- ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනයේ මාතර ශාඛාව 2022.09.02 දිනවෙනත් ස්ථානයක ස්ථාපිත කිරීම.

- ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනයේ වවුනියාව ශාඛාව වවුනියාව දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය තුළම ගොඩනැගිල්ලක ස්ථාපනය කිරීම සඳහානවීකරණ කටයුතු මේ වන විට සිදු වෙමින් පවතී.

- ජාතික ප්‍රවාහන වෛද්‍ය ආයතනයේ ගාල්ල ශාඛාව ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයට අයත් ගිංතොට පිහිටි ඩිපෝ පරිශ්‍රයේ ගොඩනැගිල්ලක ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ඊට අදාළ නවීකරණ කටයුතු මේ වන විට සිදු වෙමින් පවතී.

- නුගේගොඩ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ දැනට පවතින රියදුරු හා ආරක්ෂක විවේකාගාර ගොඩනැගිල්ල ඉතාමත් අබලන් තත්ත්වයේ පවතින බැවින් මෙම ගොඩනැගිල්ලේ අලුත්වැඩියා කටයුතු මේ වන විට සිදු වෙමින් පවතී.

2. පැමිණෙන සේවලාභීන් හට වඩාත් කාර්යක්ෂම හා ගුණාත්මක සේවාවක් සැපයීමේ අරමුණෙන් පහත සඳහන් කාර්යාල සඳහා පුටු මිලදී ගැනීම.

ශාඛාව	පුටු මිලදීගත් ප්‍රමාණය	ශාඛාව	පුටු මිලදීගත් ප්‍රමාණය
නුවරඑළිය	25	මඩකලපුව	25
රත්නපුරය	30	මාතලේ	13
පොළොන්නරුව	50	කුරුණෑගල	25
ත්‍රිකුණාමලය	25	මාතර	50
කළුතර	60	වේරහර	15

3. ජංගම සේවාවන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

දකුණු පළාතේ දෙණියාය මැතිවරණ බල ප්‍රදේශයේ ප්‍රාදේශීය ජංගම වැඩසටහන සඳහා 2022 මාර්තු මස 19 හා 20 යන දෙදින තුළ ක්‍රියාත්මක විය. මෙහිදී සේවලාභීන් 612 ක් හට වෛද්‍ය සහතික ලබා දෙන ලදී. උපයන ලද ආදායම රු.489,600 කි

ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදා විද්‍යා පීඨය, දියතලාව නිලධාරීන් 250ක ප්‍රමාණයක් සඳහා 2022.06.26 දින නව රියදුරු බලපත්‍ර ලබා ගැනීම හා සංශෝධනය කිරීම සඳහා වෛද්‍ය සහතික ලබා දීමේ ජංගම වෛද්‍ය කඳවුරක් පැවැත්වීම.

4. කාර්යය මණ්ඩල පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කොට ධනාත්මක ආකල්ප ඇති කිරීම.

ආයතනික පිරිස් බල තක්සේරුවට අනුව පුරප්පාඩුව පැවති කාර්යය මණ්ඩල බඳවා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත.

නව පත්වීම් (2022.03.15 දිනට)	
සහකාර අධ්‍යක්ෂ(පරිපාලන)	01
අභ්‍යන්තර විගණක	01
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්/නීති නිලධාරී	01

5. 2022 වසර තුළ සිදුකරන ලද වෙනත් කාර්යයන්

- ශාඛා කාර්යාල සඳහා ඇඟිලි සලකුණු යන්ත්‍ර සවි කිරීම.
සේවක මහත්ම මහත්මීන් නියමිත වේලාවට සේවයට වාර්තා කිරීම අත්‍යවශ්‍ය බැවින් සේවාලාභීන් හට කාඩ්කේෂම හා තෘප්තිමත් සේවාවක් සැලසීම සඳහා ඇඟිලි සලකුණු යන්ත්‍ර නවීකරණය හා යාවත්කාලීන කිරීම.
- මෙතෙක් ආයතනය තුළ භාවිතා වූ වෛද්‍ය පෝරමය යාවත්කාලීන කිරීම.
- වෛද්‍ය සේවා ගාස්තු සංශෝධනය කිරීම.
රට තුළ පවතින තත්ත්වය අනුව ආයතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය ස්ථාවරව පවත්වා ගෙන යෑම සඳහා වසර දෙකකට පසු එනම් 2022.08.08 දින සිට වෛද්‍ය සේවා ගාස්තු සංශෝධනය කිරීම.
- කාර්යය පටිපාටිය සංග්‍රහයක් සකස් කිරීම.
ආයතන දූරාවලියේ ඉහළ කළමනාකාරිත්ව මට්ටමේ සිට පහළ කළමනාකාරිත්ව මට්ටම දක්වා වූ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සහ ශාඛා කාර්යාලවල සියලුම කාර්යය මණ්ඩල සාමාජිකයන් වෙත ආයතනයේ ක්‍රියාපටිපාටිය පිළිබඳව මහ පෙන්වීමක් මෙමගින් ලබා දී ඇත.
- සේවක මහත්ම මහත්මීන් හට ස්ථාන මාරුවීම් ලබා දීම.
මේ යටතේ සේවක ඉල්ලීම් සලකා බලා ආයතනයේ බොහෝ සේවක පිරිසකට ඔවුන්ගේ පදිංචිය ආසන්න ශාඛා කාර්යාල වෙත ස්ථාන මාරුවීම් ලබා දීම.
- සේවක ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
ආයතනයේ සේවක මහත්ම මහත්මීන් පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා යොමු කර ආයතනයේ මානව සම්පත් සංවර්ධනය තුළින් සේවාලාභීයා තෘප්තිමත් කරගත් ගුණාත්මක සේවාවක් සැපයීම.
- පසුගිය කාලය තුළ සේවක නිලධාරීන් සඳහා ලබා දුන් සහන
- සේවක හා වෛද්‍ය නිලධාරීන් හා අනෙකුත් නිලධාරීන්ගේ වැටුප් ඉහළ නැංවීම හා කාඩ්භාර නිලධාරීන්ගේ දීමනා ඉහළ නැංවීමට අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ එකඟතාවය ලබාගෙන ඇති අතර රටේ මූල්‍ය තත්ත්වය යහපත් වූ වහාම එම යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකිවනු ඇත.
- ආයතනයේ ඉතිහාසයේ ආරම්භයේ සිටම නොතිබුණු කාඩ්කේෂමතා කඩඉම් පරීක්ෂණ ක්‍රමයක් ආරම්භකොට ශ්‍රේණි උසස්වීමේ ක්‍රමයක් මගින් සේවක හා නිලධාරී වැටුප් ඉහළ නැංවීමේ ක්‍රමය ආරම්භ කිරීම

7.5 මූල්‍ය කාර්යසාධනය

මාසය	ආදායම (රු.මි.)	පුනරාවර්තන වියදම (රු.මි.)	ප්‍රාග්ධන වියදම (රු.මි.)
ජනවාරි	105.51	50.36	14.85
පෙබරවාරි	90.89	49.83	8.86
මාර්තු	92.54	54.28	2.87
අප්‍රේල්	52.17	48.59	3.79
මැයි	47.05	44.44	0.52
ජූනි	58.49	45.06	-
ජූලි	33.12	42.45	-
අගෝස්තු	88.12	40.98	-
එකතුව	567.89	375.99	30.89

අභියෝග හා ගැටලු

- ශාඛා කාර්යාල සඳහා ස්ථිර ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීම**
 ශාඛා කාර්යාල බොහෝමයක් පවත්වනු ලබන්නේ කුලී පදනම මත ලබාගෙන ඇති පෞද්ගලික හෝ රජයේ ගොඩනැගිලිවලය. ඒ සඳහා මසකට රුපියල් විසි ලක්ෂයකට ආසන්න මුදලක් වැයවේ. එය වසරකට රුපියල් ලක්ෂ 240කට ආසන්න අගයක් වන අතර එම අගය ඉදිරියේදී තවත් ඉහළ යනු ඇත.
- විදුලි උත්පාදක යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම**
 ශාඛා බොහෝමයක් සඳහා විදුලි උත්පාදක යන්ත්‍ර ලබා දී නොමැත. විවිධ හේතු නිසා විදුලි උත්පාදක යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීමට හැකි වූයේ නැත. ඉදිරියේදී මේ පිළිබඳ අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකළ යුතුව ඇත.
- ආතනය සඳහා ස්ථිර වෛද්‍ය නිලධාරීන් බඳවා ගැනීමේ අපහසුතාවය**
 ස්ථිර වෛද්‍ය නිලධාරී මූලික වැටුප සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වෛද්‍ය නිලධාරියකුට සමාන මට්ටමේ පවතින නමුත්, දීමනා අඩු බැවින් මාසික පාරිශ්‍රමිකය ඉතා පහළ මට්ටමක පවතී. සීමාවාසික පුහුණුවීම් වසර අවසන් කරන සියලුම වෛද්‍යවරුන්ට සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පත්වීම් ලැබෙන බැවින් එම නිලධාරීන්ට ලැබෙන වැටුපට වඩා ආකර්ෂණීය වන වැටුපක් අප ආයතනයේ නිලධාරීන්ට නොලැබෙන බැවින් වෛද්‍යවරු මෙම ආයතනයේ සේවයට බැඳීමට මැලි බවක් දක්වයි. තවද, වෘත්තීය ඇති ඒකාකාරී බවද වෛද්‍යවරුන්ට ඇති අභියෝගයක් වන අතර උසස් අධ්‍යාපනයට සීමාවන් තිබීම නිසා සීමාවාසික පුහුණුවීම් අවසන් වූ වෛද්‍ය නිලධාරීන් මෙම ආයතනයට යොමුවීමට අකමැති බවක් දක්වයි.
- සේවක වැටුප් සංශෝධනය කිරීම සම්බන්ධ ගැටලු**
 කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් වැටුප් හා විශේෂ දීමනා සඳහා අනුමැතිය ලබා ගැනීමේ අපහසුතාවය නිසා සේවක ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම සම්බන්ධයෙන් ගැටලු මතුවී ඇත. අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන, සංස්ථා හා මණ්ඩල අනුව ලාභ ලබන්නා වූ ආයතනයක් වුවත් මෙම ආයතනයේ නිලධාරීන්ගේ හා සේවකයන්ගේ වැටුප් හා ප්‍රතිලාභ එතරම් ආකර්ෂණීය නොවන බැවින් ඒ පිළිබඳව කටයුතු සිදුකළ යුතුව ඇත.
- වෘත්තීය සම්බිවල ක්‍රියාකාරකම්**
 පවතින රජයට පක්ෂ මෙන්ම ප්‍රතිවිරුද්ධ වෘත්තීය සමිති ක්‍රියාකාරකම් වෙනත් රජයේ ආයතන මෙන්ම ගැටලුකාරී සහගතය. ඔවුන් ද අනෙකුත් රජයේ සංස්ථාවල මෙන්ම ආයතනයේ පැවැත්මට ගන්නා වූ කටයුතුවලට දක්වන ප්‍රතිචාර ගැටලු සහගතය.

8. සීමාසහිත ලක්දිව ඉංජිනේරු පුද්ගලික සමාගම

දැක්ම

ශ්‍රී ලංකා වාසී ජනතාවට හොඳ ආකර්ෂණීය ප්‍රවාහන සේවයක් සඳහා
දායක වීම

මෙහෙවර

ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ හා පුද්ගලික බස් නිමියන්ගේ අඛණ්ඩ වන
මගී බස් රථ සහනදායී මිලකට උසස් තත්ත්වයෙන් අලුත්වැඩියා කොට
ධාවනයට එක් කිරීම

8.1 හැඳින්වීම

මෙම ආයතනයේ මූලික පරමාර්ථය වන්නේ ශ්‍රී ලංගම බස් රථ අඩු වියදමකින් උසස් ප්‍රමිතියක් යටතේ අලුත්වැඩියා කොට පොදු ජන සේවයට එකතු කිරීමයි.

2001 වර්ෂයේ පිහිටුවන ලද ලක්දිව ඉංජිනේරු සමාගම ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය සතු ආයතනයකි. අක්කර 24 ක භූමි ප්‍රදේශයක පිහිටා ඇති මෙහි කම්හල් ගොඩනැගිලි රාශියක් පිහිටා ඇත. එහි ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයට අයත් අඛණ්ඩ හා අනතුරුවලට ලක් වූ බස් රථවල බොඩි අලුත්වැඩියාව සිදු කරනු ලබන අතර, නව ව්‍යාපෘතියක් ලෙස රජයට අයත් වාහන සඳහා සේවා සැපයීම ද සිදු කරනු ලබයි.

2001 වර්ෂයේ සිට 2021 වර්ෂය තෙක් බස් බොඩි අලුත්වැඩියාව පමණක් සිදුකළ මෙම ආයතනය 2021 වර්ෂයේදී රජයට අයත් සියලු වාහනවල අලුත්වැඩියාවන් හා සේවා සැපයීම් සිදු කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. ඒ අනුව, එක් අංශයක ලංගම බස් රථවල බොඩි අලුත්වැඩියාවන් සිදු කරන අතර, නවීන යන්ත්‍ර උපකරණ වලින් සමන්විත වාහන සේවා මධ්‍යස්ථානය අනෙක් අංශයේ ක්‍රියාත්මක වේ.

8.2 ප්‍රධාන කාර්යයන්

- ශ්‍රී ලංගම බස් රථවල පූර්ණ බඳ හා අර්ධ බඳ අලුත්වැඩියා කටයුතු සිදුකිරීම.
- ශ්‍රී ලංගම බස් රථවල අනතුරු අලුත්වැඩියා කටයුතු සිදු කිරීම.
- බස් රථවලට අවශ්‍ය පැති වීදුරු රාමු, ආසන රාමු, කුෂන් ආදිය සැකසීම සහ ඒවා සවිකර ඇතුළත සියලු අලුත්වැඩියාවන් සිදුකිරීම.
- බස් රථවල විදුලි පද්ධතිය සැකසීම.
- සියලු අමාත්‍යාංශවල හා රජයේ ආයතනවල වාහන සේවා කිරීම හා සියලු අලුත්වැඩියා කටයුතු සිදුකිරීම.
- මෝටර් රථ ක්ෂේත්‍රයේ වාණිජ කටයුතු ඉටු කිරීම
- ආදායම් උත්පාදනය සඳහා සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලියේ ප්‍රතිපාදන අනුව ආයතනයේ විභවයන් ඇති ව්‍යාපාර ක්‍රියාත්මක කිරීම

8.3 2022 වර්ෂය තුළ දී ආයතනය ලබා ඇති ප්‍රගතිය (භෞතික හා මූල්‍ය)

ශ්‍රී ලංගම බස් රථ අලුත්වැඩියාව

මාසය	බස් රථ ප්‍රමාණය	ශ්‍රී ලංගම වෙතින් ලැබුණු මුදල (රු.)	නිෂ්පාදනය සඳහා වියදම (රු.)	ආයතනයේ අනිකුත් වියදම් සඳහා ඉතිරි වූ මුදල (රු.)
ජනවාරි	07	8,052,742	7,002,385	1,050,357
පෙබරවාරි	11	20,903,504	18,176,960	2,726,544
මාර්තු	07	14,664,421	11,062,861	3,601,560
අප්‍රේල්	08	18,559,063	16,138,316	2,420,747
මැයි	12	17,799,679	15,477,982	2,321,697
ජූනි	05	9,599,907	8,347,693	1,252,214
ජූලි	08	24,962,794	21,342,169	3,620,625
අගෝස්තු	16	25,659,637	22,312,728	3,346,909
සැප්තැම්බර්	16	33,675,774	29,283,282	4,392,492
එකතුව	90	173,877,521	149,144,376	24,733,145

පෙර වර්ෂවල මසකට බස් බොඩි 08 – 10 ක් අතර ප්‍රමාණයක් අලුත්වැඩියා වූ අතර මෙම වර්ෂයේ එය 12 – 15 ක් අතර ප්‍රමාණයකින් අලුත්වැඩියා වෙමින් පවතී.

අංගන භූමියේ වල් බිහි වෙමින් පැවති ප්‍රදේශ පිරිසිදු කොට එහි ඇති ගොඩනැගිලි යළි භාවිතයට ගෙන නිෂ්පාදන ධාරිතාව වැඩිකොට ඇති අතර, නව යන්ත්‍රෝපකරණ මිල දී ගෙන නිෂ්පාදන කටයුතු වේගවත් කොට ඇත. මෙතෙක් කල් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් මුදල් ලබා ගෙන සේවක වැටුප් හා වේතන ගෙවූ අතර වර්තමානයේ දී ඒ සඳහා කිසිදු මුදලක් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් නොගෙන ආයතනයේ නිෂ්පාදන ආදායමෙන් ම සියලු වියදම් දරනු ලබයි. ඉදිරියේ දී ශ්‍රී ලංගම බස් බොඩි සකස් කිරීමට අමතරව බස් රථ කොටස් එකතු කොට නව බස් රථයක් සකස් කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතී.

අලුත්වැඩියාවට යොමු කරන ලද බස් රථය

අලුත්වැඩියා කරන ලද බස් රථය

වාහන සේවා සැපයීමේ මධ්‍යස්ථානය තුළින් වසර ගණනාවක් තිස්සේ භාවිතයට නොගෙන තිබූ රජයට අයත් ආයතන වල වාහන නියමිත ප්‍රමිතියට අනුව අලුත්වැඩියා කොට එම ආයතනය වෙත ධාවනය සඳහා ලබා දෙන ලදී. එමඟින් ඔවුන්ට ද නව වාහන මිලදී ගැනීමට දැරිය යුතු වියදම් ද අවම වී ඇත.

වාහන සේවා මධ්‍යස්ථානය සඳහා මිලදී ගත් නවීන යන්ත්‍ර උපකරණ

පින්තාරු කටයුතු කරන ස්ථානය (Paint Booth)

Wheel Alignment Machine

Body Jig

A/C Diagnostic

Transmission Jack and 3 Ton Jack

Engine Stand and 3 Ton jack

Tool Box Cabinet

Car seat interior cleaning machine

වාහන සේවා මධ්‍යස්ථානය මගින් අලුත්වැඩියා කරන ලද වාහන

මාසය	වාහන ප්‍රමාණය	ලැබුණු මුදල (රු.)	අලුත්වැඩියා වියදම (රු.)	ආයතනයේ අනෙකුත් වියදම් සඳහා ඉතිරි වූ මුදල (රු.)
ජනවාරි	10	908,567.50	825,970.45	82,597.05
පෙබරවාරි	20	4,159,026.72	3,780,933.38	378,093.34
මාර්තු	11	1,474,659.00	1,340,599.09	134,059.91
අප්‍රේල්	12	3,931,955.44	3,574,504.94	357,450.50
මැයි	10	2,767,353.14	2,515,775.58	251,577.56
ජුනි	17	2,637,638.99	2,397,853.62	239,785.37
ජූලි	1	47,602.00	43,274.54	4,327.46
අගෝස්තු	14	3,044,939.51	2,768,126.82	276,812.69
සැප්තැම්බර්	21	5,807,997.76	5,279,997.96	527,999.80
එකතුව	116	24,779,740.06	22,527,036.38	2,252,703.68

ආයතනය මුහුණ දුන් ගැටලු හා අභියෝග

- ආයතනය පිහිටි ඉඩම සහ ගොඩනැගිලි ශ්‍රී ලංගමයට අයත් බැවින් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමේ දී හා සේවා පුළුල් කිරීමේදී ගැටලු පැන නැගීම.
- අනුමත බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය ක්‍රියාත්මක නොවීම නිසා සමාගමේ පුහුණු ශ්‍රමිකයන් හිඟවීම.
- අලුත්වැඩියාව සඳහා ශ්‍රී ලංගම බස් රථ ලක්දිව ඉංජිනේරු සමාගම වෙත ලබා දීම ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය විසින් සීමා කිරීම.
- කාරක ප්‍රාග්ධනයක් නොමැති වීම හා වර්තමානයේ පවත්නා ආර්ථික අර්බුදය නිසා බස් රථ අමතර කොටස් මිල සිසුයෙන් ඉහළ යාම.
- සේවක පඩිනඩි ඉහළ නැංවීමට නිරන්තරයෙන් කරනු ලබන ඉල්ලීම් සඳහා ආදායම් ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- ආයතනයේ පුරප්පාඩු පිරවීම සඳහා භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛ බාධාවක් වී තිබීම (ජාතික අයවැය චක්‍රලේඛ අංක 03/2022)

ඉදිරි ඉලක්ක

- රජය මගින් ලබාදී ඇති අබලන් වූ වාහන 5000 අලුත්වැඩියා කර සේවා සැපයීම හා වාහන සේවා සැපයීමේ මධ්‍යස්ථානය තවදුරටත් පුළුල් කිරීම
- ශ්‍රී ලංගම සහ පුද්ගලික මගී ප්‍රවාහන බස් රථ අලුත්වැඩියාව වර්ධනය කිරීම.
- බස් රථවලට අමතරව වෙනත් අමතර ආදායම් උත්පාදන ව්‍යාපෘති කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ආදායම් වර්ධනය කර ගැනීම.
- මෝටර් රථ ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රයේ වානිජ කටයුතු අරඹයා අලෙවි නියෝජිතයෙකු ලෙස කටයුතු කිරීම
- සේවක මණ්ඩල අභිප්‍රේරණය සඳහා වැටුප් ඉහළ නැංවීම හා දිරි දීමනා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම
- සේවක සුබසාධනය සඳහා ප්‍රවාහන, රක්ෂණ හා වෛද්‍ය පහසුකම් වැනි සේවාවන් ලබා දීමට කටයුතු කිරීම
- ආයතනයේ කර්මාන්තශාලාව සඳහා අවශ්‍ය යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම.